



**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W GOSTYNIU**  
63-800 Gostyń, ul. Przy Dworcu 4  
tel. 65 572 14 75, 65 572 14 66, e-mail: sekretariat.psse.gostyn@sanepid.gov.pl

# **OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA POWIATU GOSTYŃSKIEGO W ROKU 2022**



# SPIS TREŚCI



<b>Wstęp</b>	<b>3</b>
<b>Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych</b>	<b>4</b>
<b>Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej</b>	<b>27</b>
<b>Stan sanitarny podmiotów prowadzących działalność leczniczą</b>	<b>52</b>
<b>Jakość wody przeznaczonej do spożycia</b>	<b>64</b>
<b>Warunki sanitarno - higieniczne środowiska pracy</b>	<b>74</b>
<b>Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo - wychowawczych</b>	<b>89</b>
<b>Stan sanitarny zakładów żywności, żywienia i przedmiotów użytku</b>	<b>101</b>
<b>Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia</b>	<b>115</b>
<b>Zapobiegawczy nadzór sanitarny</b>	<b>129</b>
<b>Zakończenie</b>	<b>131</b>

# WSTĘP



W 2022 roku głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu gostyńskiego było promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, podejmowanie działań zapobiegających powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego.

Realizując ustawowe obowiązki Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu objął nadzorem 1703 obiekty.

Prowadząc działalność w zakresie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego współpracowano z Powiatowym Lekarzem Weterynarii, Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, przedstawicielami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Ochrony Środowiska, Państwowej Inspekcji Pracy, przedstawicielami samorządów oraz innych instytucji z terenu powiatu gostyńskiego.



# SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHORÓB ZAKAŹNYCH

## 1. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

Sytuację epidemiologiczną w powiecie gostyńskim w 2022 roku można uznać za zadowalającą. Pomimo, iż w przypadku większości jednostek chorobowych zapadalność wykazywała tendencje wzrostowe, w wielu pozycjach liczba zachorowań w dalszym ciągu była niższa niż w roku 2019, poprzedzającym wybuch epidemii COVID-19.

Niewątpliwie taki obraz sytuacji epidemiologicznej wynika ze zniesienia większości obostrzeń związanych z pandemią oraz zmniejszenia poczucia zagrożenia przed zakażeniem, a co za tym idzie - powrotu do aktywności i kontaktów społecznych sprzed pandemii.

W 2022 roku liczba zakażeń SARS-CoV-2 była niższa niż w latach 2020 - 2021, najbardziej zauważalny był wzrost zachorowalności na grypę/infekcje grypopodobne, ospę wietrzną, szkarlatynę oraz wirusowe zakażenia jelitowe.

Analizując dane epidemiologiczne należy podkreślić, iż napływ uchodźców wojennych z Ukrainy zapoczątkowany rosyjską agresją pod koniec lutego 2022 r. nie wywarł znaczącego wpływu na pogorszenie się sytuacji w zakresie zachorowalności na choroby zakaźne w powiecie gostyńskim. Nie zgłoszono przypadków zakażeń czy zachorowań, które wcześniej nie były notowane, bądź występowały sporadycznie, jednocześnie stanowiących problem epidemiologiczny za wschodnią granicą.

Dane epidemiologiczne dotyczące zachorowań na wybrane choroby zakaźne przedstawiono w tabeli nr 1.

*Tabela 1. Dane epidemiologiczne dotyczące występowania wybranych chorób zakaźnych w powiecie gostyńskim w latach 2018 - 2022*

	<b>Jednostka chorobowa</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>	<b>2020</b>	<b>2021</b>	<b>2022</b>
1.	Dur brzuszny	-	-	-	-	-
2.	Dury rzekome A, B i C	-	-	-	-	-
3.	Salmonelozы - ogółem:	<b>3</b>	<b>9</b>	<b>6</b>	<b>7</b>	<b>11</b>
	w tym: zatrucia pokarmowe	<b>3</b>	<b>8</b>	<b>5</b>	<b>7</b>	<b>10</b>
	zakażenia pozajelitowe	-	<b>1</b>	<b>1</b>	-	<b>1</b>

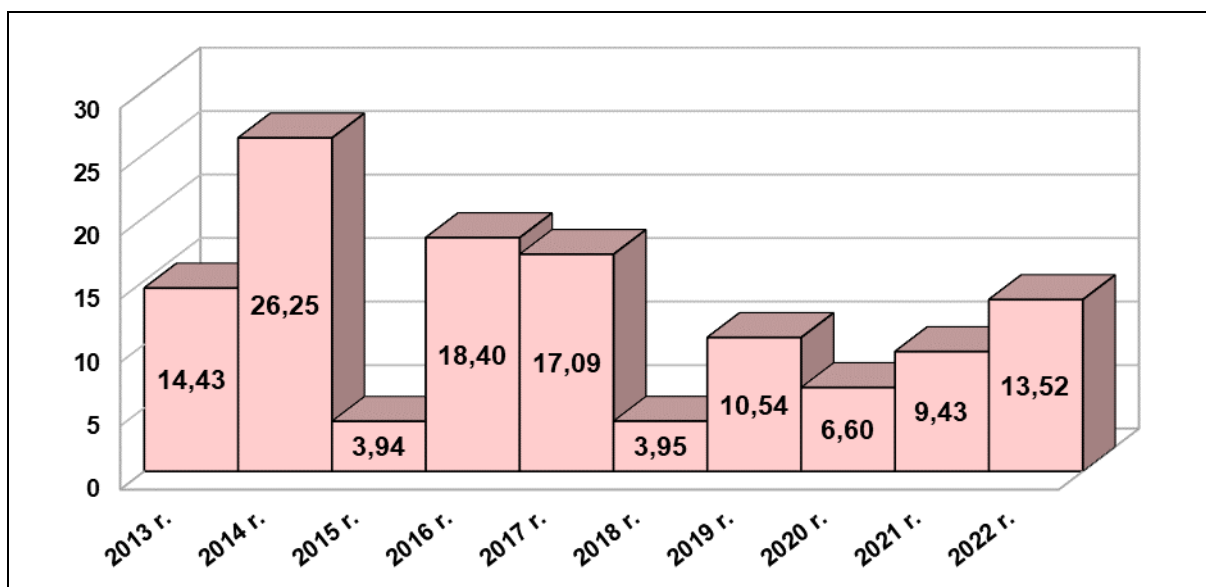
	<b>Jednostka chorobowa</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>	<b>2020</b>	<b>2021</b>	<b>2022</b>
4.	Bakteryjne zatrucia pokarmowe inne - ogółem:	-	-	-	-	-
	w tym: zatrucia toksyną botulinową	-	-	-	-	-
5.	Bakteryjne zakażenia jelitowe - ogółem	10	17	12	37	47
6.	Wirusowe zakażenia jelitowe - ogółem:	52	118	12	19	76
	w tym: rotawirusowe	23	80	10	8	55
7.	Biegunki u dzieci do lat 2	118	145	32	73	92
8.	Wirusowe zapalenie wątroby typu A	-	-	-	-	-
9.	Wirusowe zapalenie wątroby typu B	11	-	2	3	9
10.	Wirusowe zapalenie wątroby typu C	6	4	4	5	7
11.	Tęžec	-	-	-	-	-
12.	Krztusiec	7	25	-	1	1
13.	Odra	1	2	-	-	-
14.	Różyczka	-	-	-	-	-
15.	Ospa wietrzna	258	499	206	279	435
16.	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	3	1	-	1	1
17.	Płonica (szkarlatyna)	7	11	5	1	30
18.	Ostre porażenia wiotkie u dzieci do lat 14	-	-	-	-	-
19.	Zapalenie opon mózgowo - rdzeniowych i/lub mózgu - ogółem	3	6	2	4	2
20.	Inwazyjna choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i>	-	-	-	-	-
21.	Inwazyjna choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i>	1	4	-	4	1
22.	Inwazyjna choroba wywołana przez <i>Neisseria meningitidis</i>	1	-	-	-	-
23.	Grypa	1404	449	129	1105	2584
24.	Włośnica	-	-	-	-	-
25.	Borelioza z Lyme	4	3	1	6	6
26.	Pokąsania przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę - profilaktyka wścieklizny	4	9	5	2	2
27.	Kiła - ogółem	2	-	-	-	3
28.	Rzeżączka	-	-	-	-	-

	Jednostka chorobowa	2018	2019	2020	2021	2022
29.	Ziarnica weneryczna wywołana przez Chlamydie	-	-	-	-	-
30.	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie	1	-	-	-	1
31.	Zakażenia SARS-CoV-2/COVID-19	-	-	2659	3524	2365

### 1. 1. Zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe

Zachorowalność na *zatrucia pokarmowe* w 2022 roku była wyższa niż w roku poprzednim, jednak nadal utrzymywała się na stosunkowo niskim poziomie. Niezmiennie od 11 lat wyłącznym czynnikiem etiologicznym zatruc pokarmowych w powiecie gostyńskim są pałeczki z rodzaju *Salmonella* (wykres 1).

Wykres 1. Zapadalność na zatrucia pokarmowe/salmonelozy w powiecie gostyńskim w latach 2013 - 2022



W analizowanym okresie ogółem zarejestrowano 10 przypadków *salmoneloz jelitowych*, tj. o 3 zachorowania więcej niż w roku 2021 (wsp. zap. - 13,52).

Objawy zatrucia pokarmowego wystąpiły u czworga dzieci i sześciorga osób dorosłych, przy czym najmłodszy chory ukończył pierwszy rok życia a najstarszy 84 lata.

Odnotowano jedno domowe ognisko epidemiczne, w którym zachorowały 2 osoby.

W toku prowadzonych dochodzeń epidemiologicznych tylko w 3 przypadkach wytypowano domniemane nośniki zakażenia, którymi mogły być potrawy zawierające jajka kurcze poddane niedostatecznej odróbce termicznej (w jednym przypadku jajko spożyte

zostało w formie sadzonej z luźnym żółtkiem, natomiast w 2 przypadkach - przy okazji degustacji surowego ciasta na „Murzynka”).

W pozostałych sytuacjach nie udało się jednoznacznie zidentyfikować potencjalnych czynników ryzyka zakażenia.

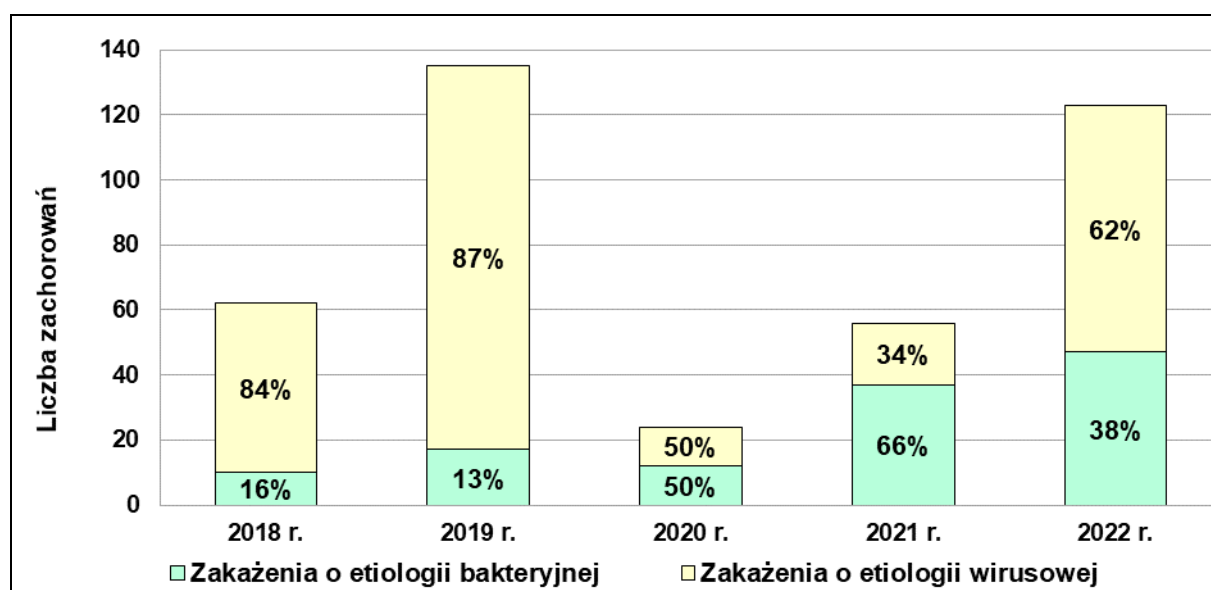
Zapadalność na salmonelozę jelitową była wyższa wśród kobiet oraz mieszkańców miast; dziewięcioro chorych hospitalizowano.

60% ogólnej liczby zachorowań wystąpiło w IV kwartale 2022 roku.

W 2022 roku odnotowano kolejny wzrost liczby **zakażeń jelitowych**. Zapadalność osiągnęła poziom porównywalny do roku 2019, jednocześnie była ponad 2 - krotnie wyższa w stosunku do roku poprzedniego (wykres 2).

Ogółem w 2022 roku zgłoszono 123 zachorowania (wsp. zap. - 166,30), w tym: 76 wywołanych przez wirusy i 47 wywołanych przez bakterie. 113 osób wymagało hospitalizacji.

Wykres 2. Zakażenia jelitowe w powiecie gostyńskim w latach 2018 - 2022



W odróżnieniu od roku 2021, w którym przeważały infekcje jelitowe wywołane przez bakterie, w analizowanym okresie zarejestrowano więcej zakażeń wirusowych (wykres 2 i 3). Rozważając sytuację występującą w powiecie gostyńskim w ostatnich latach można stwierdzić, iż zmiana struktury etiologii zakażeń jelitowych obserwowana w 2021 roku miała charakter przypadkowy.

Czynnikiem etiologicznym bakteryjnych zakażeń jelitowych były wyłącznie laseczki *Clostridium difficile*, wśród tych o etiologii wirusowej dominowały rotawirusy (55 zachorowań - 72%).

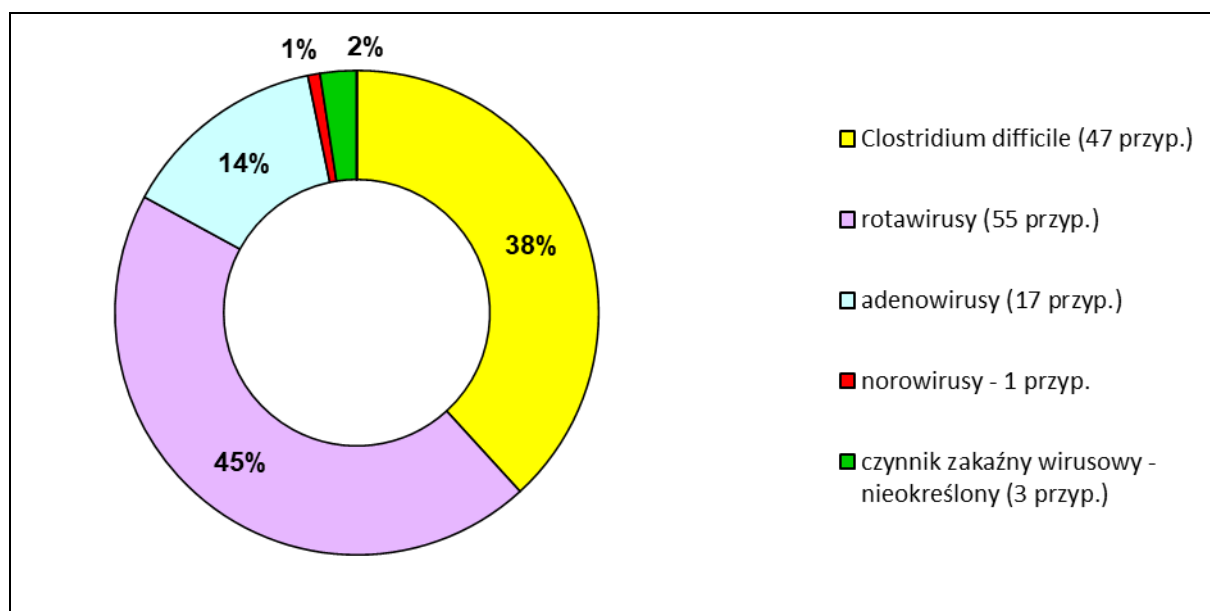
Zakażenia *Clostridium difficile* wystąpiły wyłącznie u osób dorosłych, które między innymi ze względu na wiek oraz choroby współwystępujące, wymagające leczenia szpitalnego, znajdują się w grupie zwiększonego ryzyka na zakażenie (przeważały zachorowania u pacjentów w grupie wiekowej powyżej 65 lat - 72% przypadków).

Wirusowe infekcje jelitowe diagnozowano prawie wyłącznie u dzieci (99% przypadków), tylko 1 zachorowanie dotyczyło osoby dorosłej.

Zapadalność na zakażenia jelitowe była wyższa wśród mężczyzn oraz mieszkańców miast. Zarówno infekcje bakteryjne, jak i wirusowe, zdecydowanie częściej występowały w pierwszej połowie 2022 roku (I półrocze - 104, II półrocze - 19 przypadków zachorowań).

Odnotowano 3 zgony związane z zakażeniem *Clostridium difficile*.

Wykres 3. Struktura zakażeń jelitowych w powiecie gostyńskim w 2022 roku według czynnika etiologicznego



W 2022 roku zgłoszono 92 przypadki **biegunek u dzieci do lat 2** (wsp. zap. - 6 028,83), tj. o 19 zachorowań więcej niż w roku 2021. Współczynnik zapadalności był niższy o 5% od średniej odnotowanej w latach 2013 - 2019, tj. w okresie sprzed wybuchu pandemii COVID-19 (wykres 4).

Podobnie jak w latach poprzednich badania diagnostyczne w celu ustalenia czynnika etiologicznego biegunki wykonano wyłącznie u dzieci hospitalizowanych - ogółem przebadano 56 na 60 pacjentów leczonych w szpitalach. W wyniku badań laboratoryjnych stwierdzono, iż w 17 przypadkach czynnikiem etiologicznym biegunki były *rotawirusy*, w 12 przypadkach - *adenowirusy*, natomiast w 1 przypadku - *norowirusy*. U pozostałych

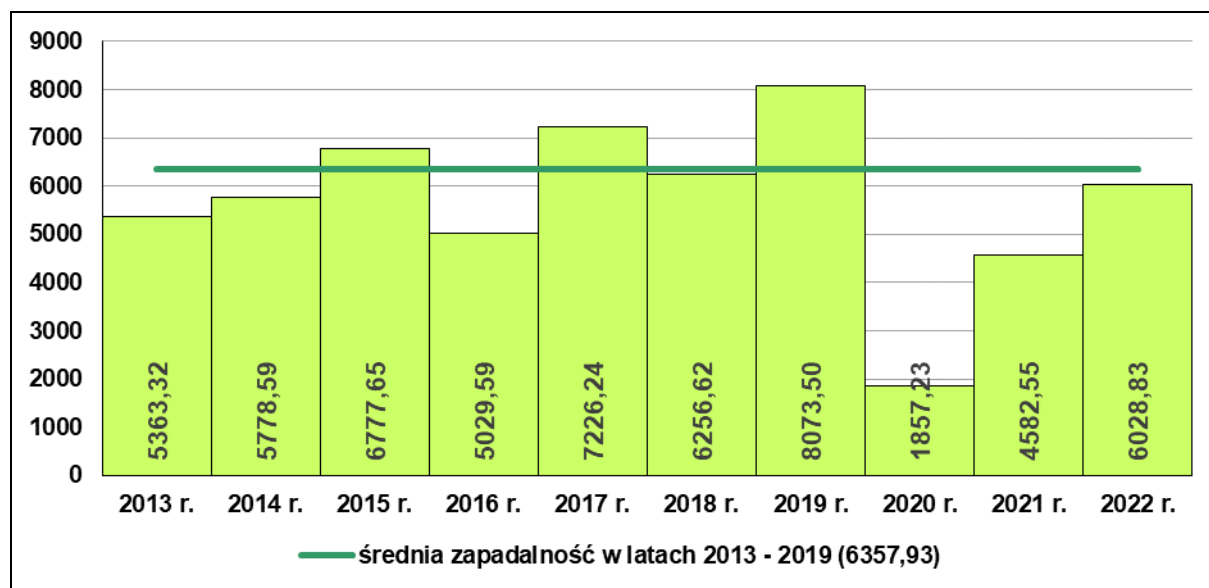


chorych, u których wykonano badanie, nie stwierdzono obecności drobnoustrojów chorobotwórczych.

Zapadalność na biegunki u dzieci do lat 2 wśród chłopców i dziewczynek oraz mieszkańców miast i wsi kształtowała się na zbliżonym poziomie.

Najwięcej zachorowań zarejestrowano w okresie wiosenno - letnim.

Wykres 4. Zapadalność na biegunki u dzieci do lat 2 w powiecie gostyńskim w latach 2013 - 2022



Podobnie jak w latach poprzednich, w 2022 roku w powiecie gostyńskim nie zgłoszono przypadków zachorowań na *dur brzuszny*, *dury rzekome*, *czerwonkę bakteryjną*, *botulizm* oraz *jersiniozę*, nie zarejestrowano również *zatruc grzybami* czy *zatruc innymi toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm*.

## 1. 2. Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego

Niezmiennie od wielu lat najczęściej występującą chorobą zakaźną wieku dziecięcego w powiecie gostyńskim jest *ospa wietrzna*.

Zachorowalność na tę chorobę od 3 lat wykazuje tendencje wzrostowe; w 2022 roku była wyższa o 56% w porównaniu do roku 2021 (wykres 5). Ogółem w analizowanym okresie zarejestrowano 435 przypadków ospy wietrznej (wsp. zap. - 588,13).

Podobnie jak w latach poprzednich wśród osób, u których najczęściej rozpoznawano ospę wietrzną były dzieci w grupach wieku od 0 do 4 lat (230 zachorowań) oraz od 5 do 9 lat (162 zachorowania). Zapadalność była wyższa wśród mężczyzn oraz mieszkańców miast.

5 przypadków ospy wietrznej wystąpiło u osób, które były uprzednio szczepione przeciw tej chorobie - troje dzieci otrzymało 2 dawki szczepionki, pozostałe osoby - 1 dawkę. W przypadku dzieci, które otrzymały pełny cykl szczepień przeciw ospie wietrznej, najkrótszy czas od zaszczepienia do wystąpienia objawów choroby wyniósł 3 miesiące, natomiast najdłuższy - niemal 5 lat.

Zapadalność na *szkarlatynę* była najwyższa od 6 lat - kształtowała się na poziomie obserwowanym w latach 2015 - 2016 (wykres 6).

Ogółem w 2022 roku zgłoszono 30 przypadków płonicy (wsp. zap. - 40,56) - chorobę rozpoznano na podstawie objawów klinicznych u 14 dziewczynek i 16 chłopców w wieku od 2 do 11 lat.

Najwięcej zachorowań (93%) odnotowano w listopadzie i grudniu 2022 roku.

W 2022 roku zarejestrowano 1 przypadek *nagminnego zapalenia przyusznic* (wsp. zap. - 1,35). Objawy świnki, między innymi obrzęk lewej ślinianki przyusznej oraz gorączka, wystąpiły u 15 - letniego chłopca mieszkającego na wsi, po 7 latach od przyjęcia drugiej dawki szczepionki skojarzonej przeciw odrze, śwince i różyczce. Dziecko leczone było ambulatoryjnie, diagnoza nie została potwierdzona badaniami laboratoryjnymi.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zapadalności na świnkę w powiecie gostyńskim jest stabilna, w ciągu ostatnich kilku lat notowano pojedyncze przypadki zachorowań (wykres 7).

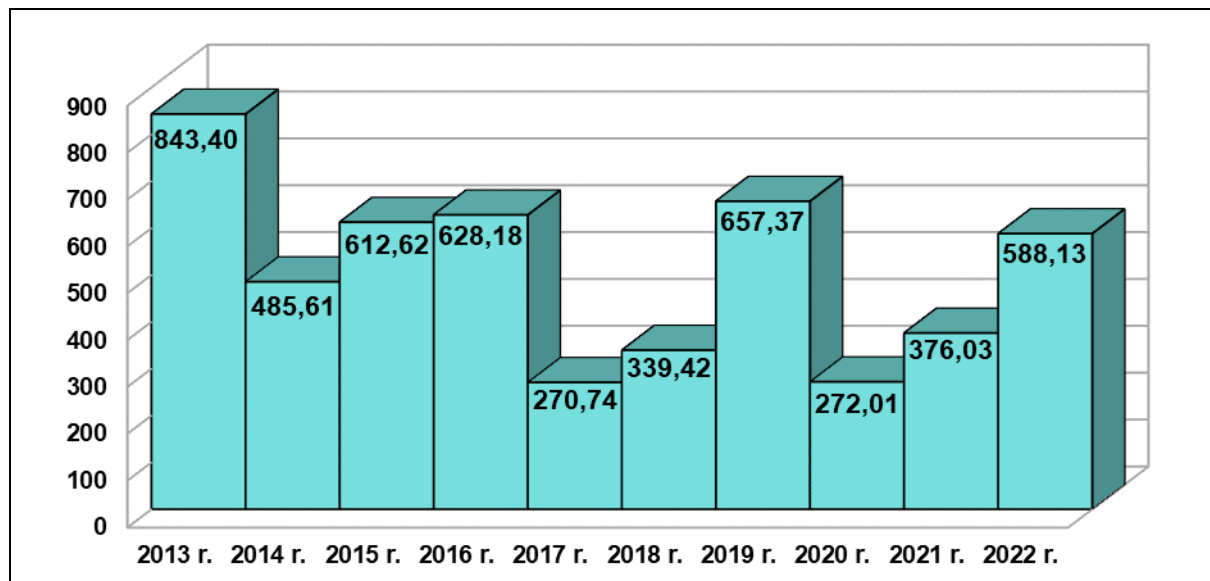
Zachorowalność na *krztusiec* nie uległa zmianie - tak samo jak w roku poprzednim zgłoszono 1 przypadek zakażenia pałeczką *Bordetella pertussis* (wsp. zap. - 1,35).

Ostatni znaczący wzrost zapadalności na krztusiec w powiecie gostyńskim obserwowano w 2019 roku - miał on charakter sezonowy (wykres 7).

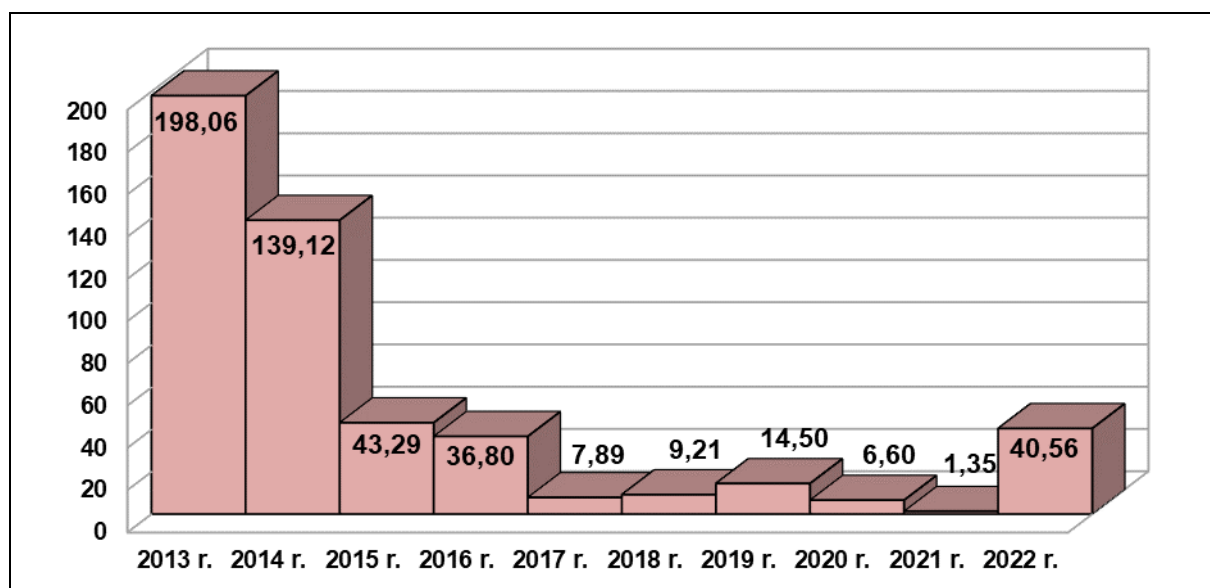
W 2022 roku objawy kliniczne krztuśca wystąpiły u 31 - letniej kobiety mieszkającej na wsi, pacjentka leczona była ambulatoryjnie.

Chora w przeszłości otrzymała 4 dawki szczepionki przeciw krztuścowi. Szczepienie wykonane zostało w wieku dziecięcym, a więc od zakończenia cyklu szczepień do wystąpienia objawów choroby upłynęło ponad 29 lat.

Wykres 5. Zapadalność na ospę wietrzną w powiecie gostyńskim w latach 2013 - 2022

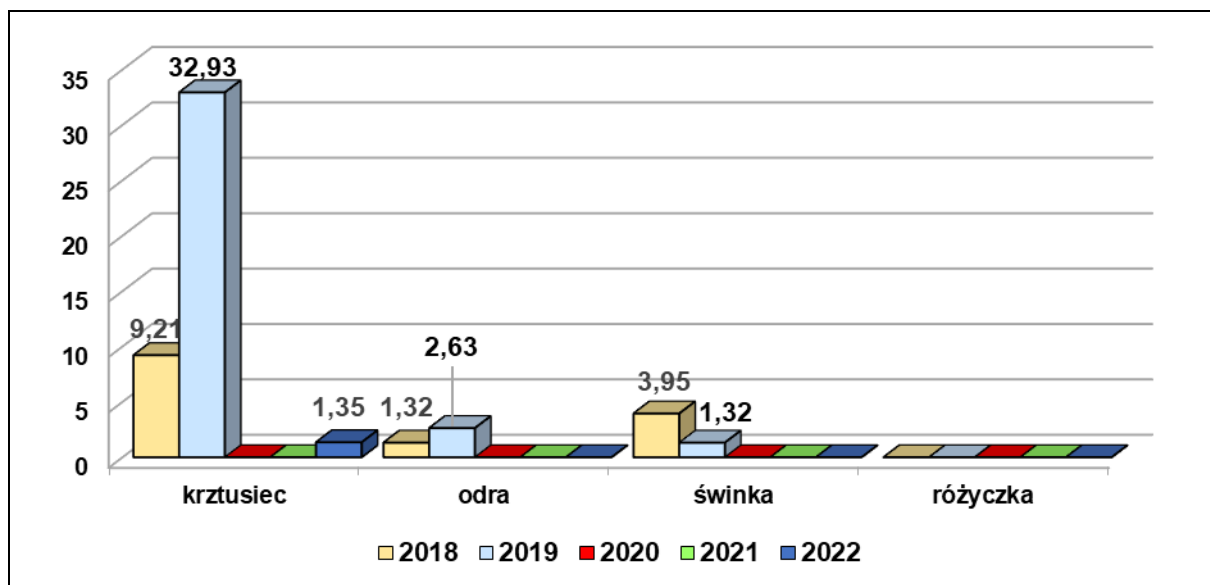


Wykres 6. Zapadalność na szkarlatynę w powiecie gostyńskim w latach 2013 - 2022



W 2022 roku w powiecie gostyńskim nie zgłoszono zachorowań na *odrę* i *różyczkę* (wykres 7). Po raz ostatni przypadki odry odnotowano w 2019 roku (wsp. zap. - 2,63), natomiast przypadki różyczki - w 2016 roku (wsp. zap. - 1,31).

Wykres 7. Zapadalność na krztusiec, odrę, świnkę i różyczkę w powiecie gostyńskim w latach 2018 - 2022



### 1. 3. Gruźlica

W 2022 roku w powiecie gostyńskim zarejestrowano 2 przypadki **gruźlicy płuc** (wsp. zap. - 2,70), które wystąpiły u mężczyzn w wieku 39 i 47 lat zamieszkałych w mieście. Zakażenia *Mycobacterium tuberculosis complex* potwierdzone zostały bakteriologicznie (BK+).

W związku ze zgłoszonymi zachorowaniami nadzorem lekarskim objętych zostało 5 osób pozostających w bliskim kontakcie z chorymi.

Sytuacja epidemiologiczna dotycząca zachorowań na gruźlicę płuc w powiecie gostyńskim jest stabilna, zapadalność od kilku lat utrzymuje się na stosunkowo wyrównanym poziomie (tabela 2).

W 2022 roku zgłoszono 1 przypadek **gruźlicy pozapłucnej** (wsp. zap. - 1,35) - gruźlicę krtani rozpoznano na podstawie badań bakteriologicznych i histologicznych u 39 - letniego mężczyzny, przy czym w opisywanym przypadku stwierdzono współwystępowanie gruźlicy pozapłucnej z gruźlicą płuc.

W poprzednich latach pojedyncze przypadki zachorowań na gruźlicę pozapłucną odnotowano jedynie w latach 2017 - 2019 (tabela 2).

Tabela 2. Liczba zachorowań na gruźlicę w powiecie gostyńskim w latach 2013 - 2022

Lata	Postać kliniczna	Gruźlica płucna		Gruźlica pozapłucna		Ogółem
		BK+	BK-	BK+	BK-	
2013		1	1	-	-	2
2014		7	3	-	-	10
2015		1	2	-	-	3
2016		3	1	-	-	4
2017		1	-	1	-	2
2018		2	4	1	-	7
2019		3	-	1	-	4
2020		2	-	-	-	2
2021		4	-	-	-	4
2022		2	-	1	-	3

#### 1. 4. Wirusowe zapalenia wątroby

##### *Wirusowe zapalenie wątroby typu A*

W ciągu ostatnich 5 lat w powiecie gostyńskim nie zgłoszono zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A.

Ostatnie przypadki zakażeń HAV zarejestrowano w 2017 roku (wsp. zap. - 5,26).

##### *Wirusowe zapalenie wątroby typu B*

Wskaźnik zachorowalności na wirusowe zapalenie wątroby typu B w 2022 roku był 3 - krotnie wyższy niż w roku poprzednim (wykres 8).

Ogółem zarejestrowano 9 przypadków zachorowań (wsp. zap. - 12,17) - markery diagnostyczne HBV wykryto u 4 kobiet i 5 mężczyzn w przedziale wieku od 27 do 75 lat (niemal 56% zachorowań dotyczyło osób powyżej 70 roku życia).

Jedna osoba otrzymała w przeszłości pełny cykl szczepień przeciw WZW typu B, możliwe jednak, iż do zakażenia HBV doszło w okresie przed przyjęciem szczepionki.

Zachorowania nie były związane z narażeniem zawodowym, w trakcie wywiadów epidemiologicznych chorzy najczęściej wskazywali zabiegi medyczne jako potencjalną drogę nabycia zakażenia. W 1 przypadku narażenie mogło mieć związek z nadużywaniem alkoholu oraz przyjmowaniem narkotyków/środków odurzających w iniekcjach.

### **Wirusowe zapalenie wątroby typu C**

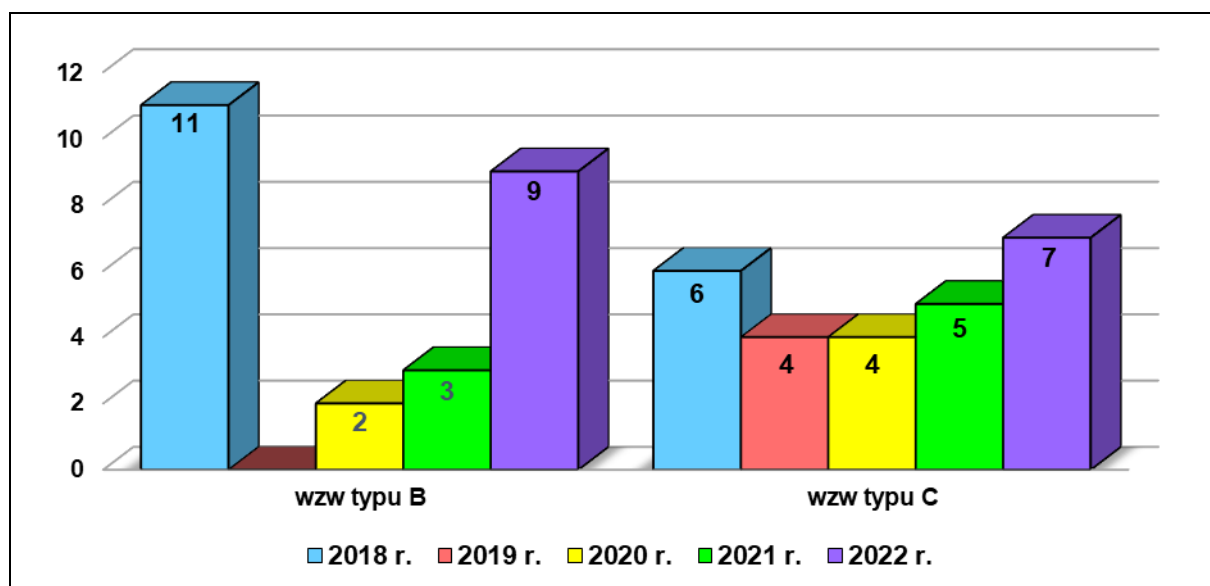
Zapadalność na wirusowe zapalenie wątroby typu C w 2022 roku zasadniczo nie odbiegała od przeciętnej zachorowalności obserwowanej w latach poprzednich (wykres 8).

Ogółem zakażenie HCV wykryto u 7 osób (wsp. zap. - 9,46), przy czym w 1 przypadku choroba miała postać przewlekłą, natomiast w pozostałych przypadkach stadium choroby nie zostało określone.

Wszystkie zachorowania dotyczyły osób dorosłych: 2 mężczyzn w wieku 19 i 45 lat oraz 5 kobiet w wieku od 32 do 71 lat.

Na podstawie przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych ustalono, iż zakażenia HCV nie były związane z narażeniem zawodowym.

Wykres 8. Liczba zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i C w powiecie gostyńskim w latach 2018 - 2022



### **1. 5. Zakażenia SARS-CoV-2 / COVID-19**

W 2022 roku w powiecie gostyńskim zarejestrowano ogółem 2 365 przypadków zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 (wsp. zap. – 3 197,54), w tym 2 361 potwierdzonych badaniami laboratoryjnymi oraz 4 możliwe, tj. zdiagnozowane przez lekarzy wyłącznie na podstawie objawów klinicznych. Roczna zapadalność na COVID-19 była najniższa od czasu wystąpienia pandemii: w odniesieniu do roku 2020 zmalała o 8,9%, natomiast w odniesieniu do roku 2021 - o 32,7%.

Analizując procentowy rozkład zachorowań w poszczególnych grupach wiekowych w stosunku do ogólnej liczby zachorowań, najwięcej zakażeń odnotowano u osób w wieku od 65 do 74 lat (11,46%) oraz w wieku 75 lat i powyżej (9,81%), natomiast najmniej u dzieci w wieku od 5 do 9 lat (1,99%). Sytuacja kształtowała się podobnie jak w roku poprzednim, z tą różnicą, że w 2021 roku najwięcej zachorowań wystąpiło u osób w najstarszej grupie wiekowej, ponadto zauważalny był mniejszy odsetek zakażeń wśród dzieci w wieku poniżej 5 lat (wykres 9).

Niezmiennie zapadalność na COVID-19 była wyższa wśród kobiet oraz mieszkańców miast (wykres 10).

174 pacjentów hospitalizowano, zgłoszono 37 zgonów - średnia wieku osoby zmarłej z powodu COVID-19 wyniosła 78 lat; najmłodsza osoba zmarła miała 36 lat, natomiast najstarsza 98 lat.

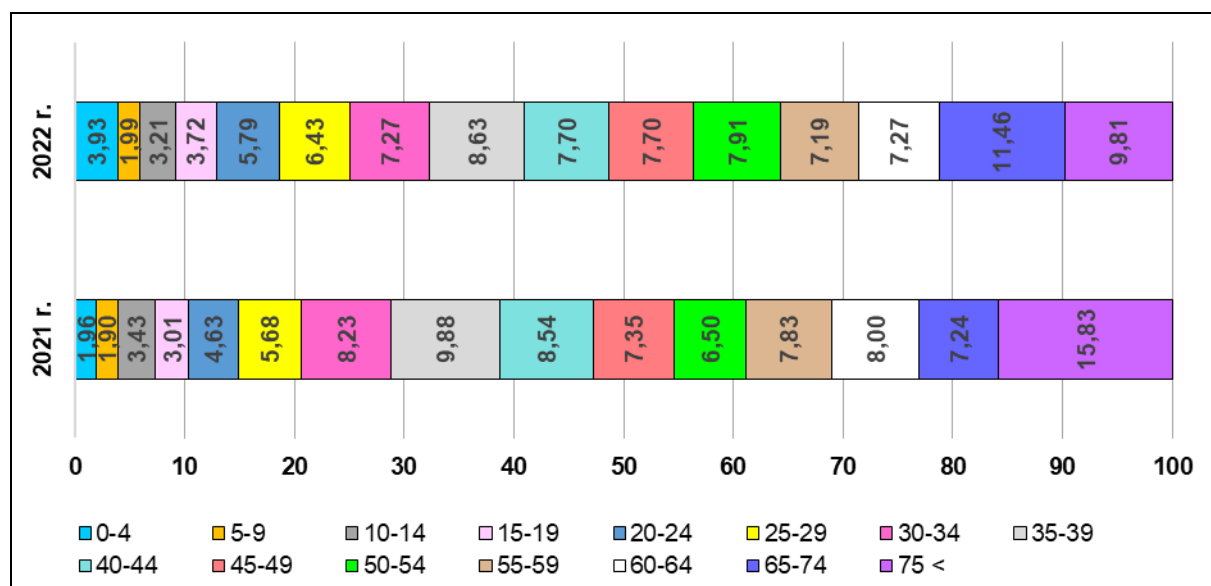
W porównaniu do roku 2021 odsetek osób hospitalizowanych z powodu zakażenia SARS-CoV-2 zmniejszył się o 33%, natomiast odsetek zgonów - o 60%.

Szczyt zachorowań wystąpił w lutym 2022 roku (wykres 11).

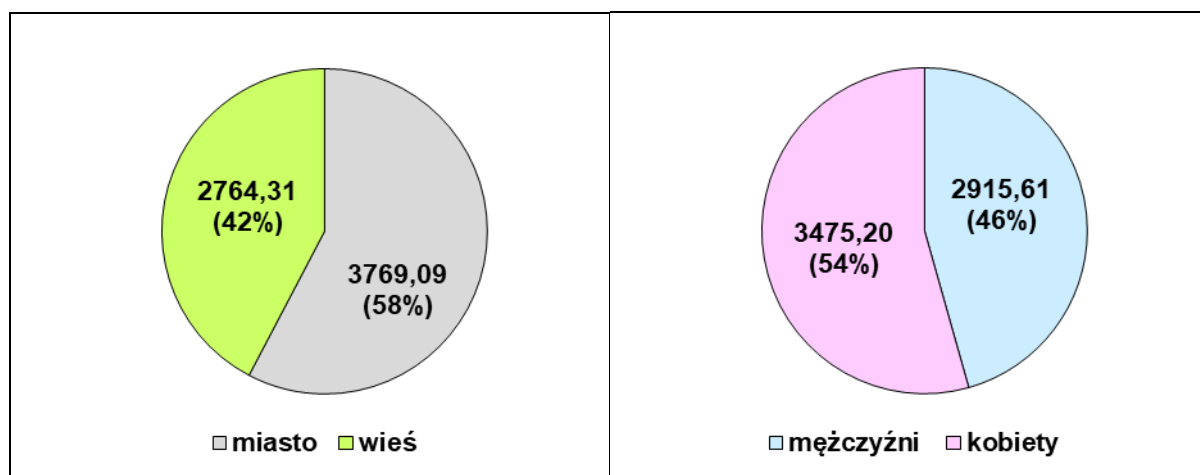
Materiał genetyczny SARS-CoV-2 pochodzący od 16 chorych zamieszkałych na terenie powiatu gostyńskiego poddano sekwencjonowaniu w ramach badania nad występowaniem wariantów wirusa w Polsce:

- ✓ w 1 przypadku stwierdzono wariant indyjski, podtyp 2 (B.1.617.2),
- ✓ w 15 przypadkach - wariant omicron, w tym u 13 osób podtyp B.1.1.529, który dominował od stycznia do marca 2022 r., a u 2 osób podtyp BA.2.

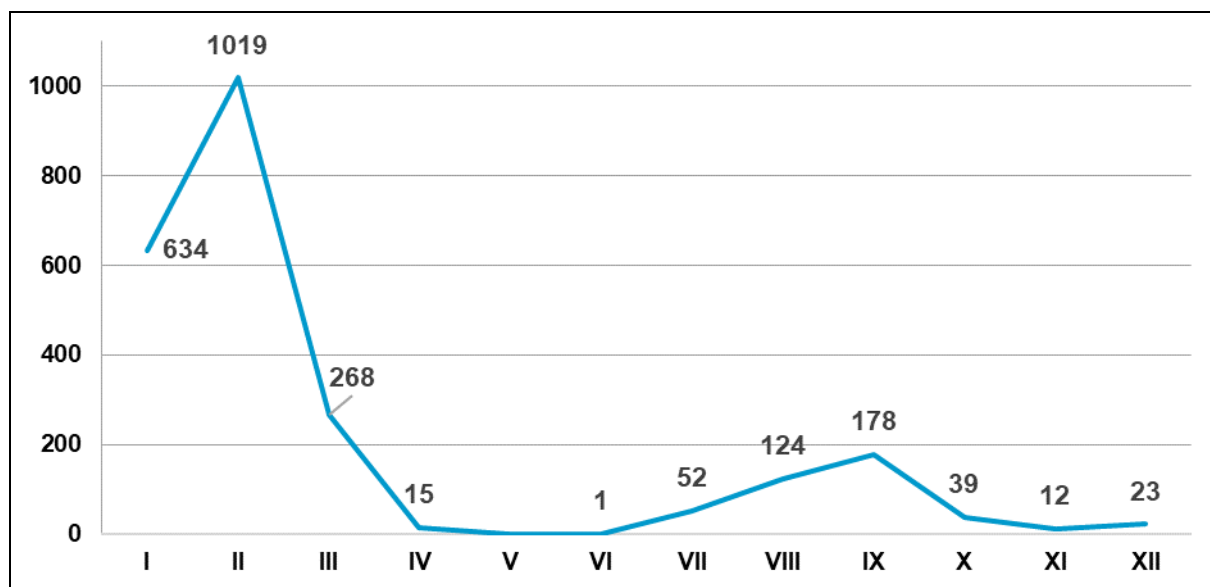
Wykres 9. Procentowy rozkład zachorowań na COVID-19 według grup wieku w powiecie gostyńskim w latach 2021 - 2022



Wykres 10. Zapadalność na COVID-19 w powiecie gostyńskim w 2022 roku według płci i środowiska zamieszkania



Wykres 11. Sezonowość zakażeń SARS-CoV-2 w powiecie gostyńskim w 2022 roku



### Ogniska zakażeń SARS-CoV-2

Liczba ognisk epidemicznych wywołanych przez wirusa SARS-CoV-2 w powiecie gostyńskim zmalała o 32% w porównaniu do roku 2021.

Ogółem w 2022 roku zarejestrowano 456 ognisk epidemicznych COVID-19, w tym:

- ✓ 431 ognisk domowych/rodzinnych bądź związanych z kontaktami towarzyskimi (1017 zachorowań),
- ✓ 14 ognisk w szpitalach (100 zachorowań),
- ✓ 5 ognisk w zakładach pracy/produkcyjnych (25 zachorowań),
- ✓ 3 ogniska w placówkach oświatowo - wychowawczych (szkoły podstawowe i żłobek) - 10 zachorowań,

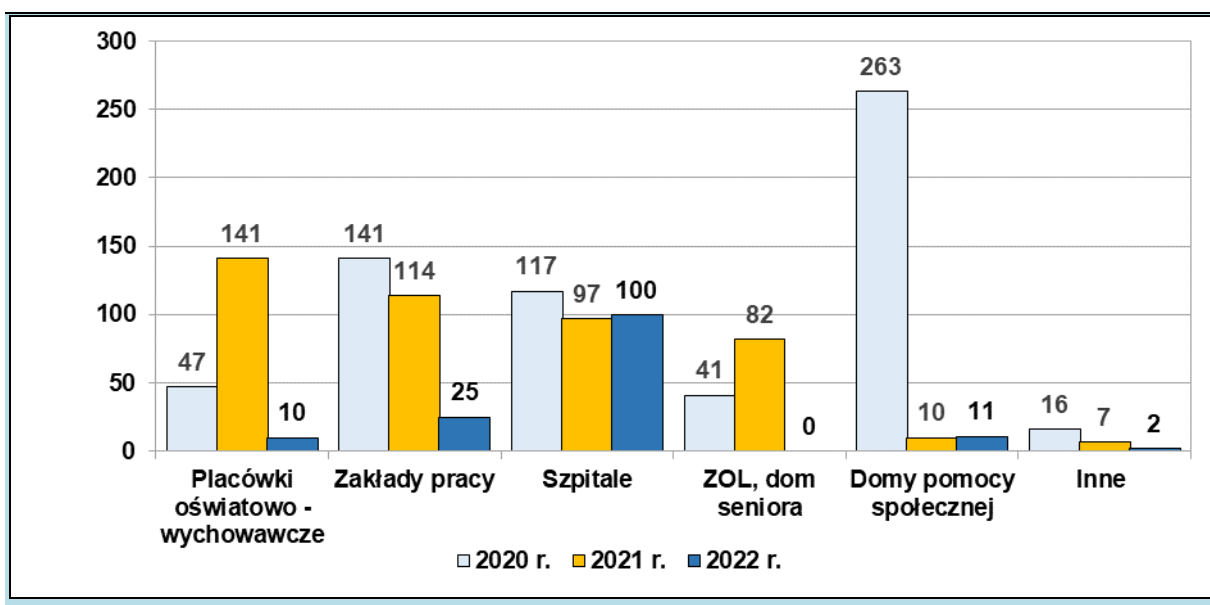


- ✓ 2 ogniska w domach pomocy społecznej (11 zachorowań),
- ✓ 1 ognisko w środowiskowym domu samopomocy (2 zachorowania).

W ogniskach epidemicznych odnotowano 8 zgonów z powodu COVID-19; 58 osób wymagało leczenia szpitalnego. 12% zachorowań wystąpiło u dzieci w wieku od 0 do 14 lat.

Dane dotyczące zachorowań w ogniskach epidemicznych wywołanych przez koronawirusa SARS-CoV-2 w powiecie gostyńskim w latach 2020 - 2022 przedstawiono na wykresie 12.

Wykres 12. Liczba zachorowań w ogniskach epidemicznych wywołanych przez koronawirusa SARS-CoV-2 w powiecie gostyńskim w latach 2020 - 2022 - dane według miejsca wystąpienia ogniska



## 1. 6. Zachorowania na grypę/podejrzenia zachorowań na grypę

Liczba zachorowań na grypę oraz infekcje grypopodobne zgłoszonych w meldunkach o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę (MZ-55) przez podmioty wykonujące działalność leczniczą udzielające ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych była niemal 2,5 - krotnie wyższa w porównaniu do roku 2021 i jednocześnie najwyższa w ciągu ostatnich 10 lat (wykres 13).

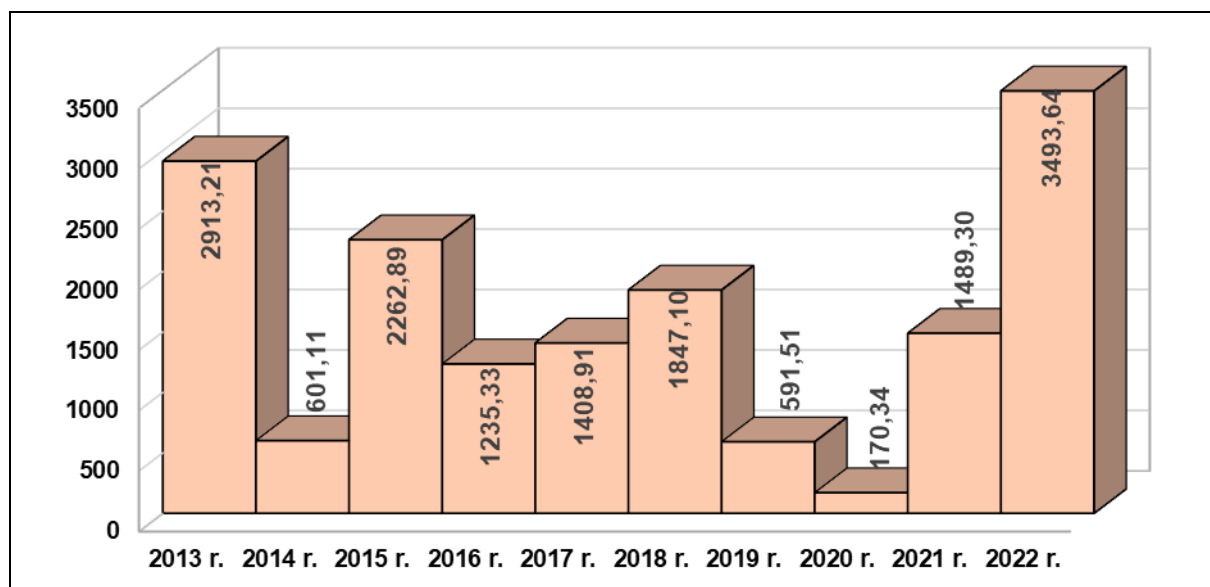
Ogółem w 2022 roku w powiecie gostyńskim zgłoszono 2 584 przypadki zachorowań/podejrzeń zachorowań na grypę (wsp. zap. - 3 493,64), z czego 6 potwierdzono badaniami laboratoryjnymi - w materiale biologicznym pobranym od chorych do badania w ramach programu nadzoru nad grypą opartego na systemie SENTINEL wykryto obecność RNA wirusa grypy typu A.

91% ogólnej liczby chorych stanowiły osoby w wieku powyżej lat 14 (wsp. zap. - 3 848,48); zapadalność w tej grupie wiekowej była 2 - krotnie wyższa w porównaniu do populacji dzieci w wieku poniżej 15 lat (wsp. zap. - 1 813,95).

Najwięcej zachorowań zgłoszono w IV kwartale 2022 roku (64%) - szczyt wystąpił w grudniu.

6 osób skierowano do szpitala z powodu nasilonych objawów ze strony układu oddechowego. Nie odnotowano zgonów z powodu grypy.

Wykres 13. Zapadalność na gripę w powiecie gostyńskim w latach 2013 - 2022



## 1. 7. Neuroinfekcje oraz choroby: meningokokowa, pneumokokowa i wywołana przez *Haemophilus influenzae*

### Neuroinfekcje

Ogółem w 2022 roku zarejestrowano 2 przypadki neuroinfekcji (wsp. zap. - 2,70):

- 1 przypadek nieokreślonego zapalenia opon mózgowych (G03.9),
- 1 przypadek zapalenia mózgu i rdzenia kręgowego w przebiegu neuroboreliozy, którego opis zawarto w punkcie I. 1. 8. „Choroby odzwierzęce”).

Zachorowanie na **nieokreślone zapalenie opon mózgowych** rozpoznano u 30 - letniego mężczyzny mieszkającego na wsi, na podstawie objawów klinicznych oraz badań ogólnych płynu mózgowo - rdzeniowego (w rozmazie stwierdzono wykładniki stanu zapalnego). Podczas pobytu w szpitalu u pacjenta dodatkowo wykonano badania mikrobiologiczne płynu (test lateksowy, posiew, badanie molekularne), jednak uzyskano ujemne wyniki badań, w związku z czym nie określono czynnika etiologicznego zakażenia.

Zapadalność na neuroinfekcje była niższa niż w roku 2021, w którym zarejestrowano 4 przypadki zachorowań (wsp. zap. - 5,39).

#### ***Inwazyjna choroba meningokokowa***

W 2022 roku w powiecie gostyńskim utrzymała się korzystna sytuacja epidemiologiczna w zakresie zapadalności na inwazyjną chorobę meningokokową - w ciągu ostatnich 4 lat nie zgłoszono ani jednego zachorowania, natomiast w latach 2017 - 2018 odnotowano pojedyncze przypadki zakażeń wywołanych przez *Neisseria meningitidis* (wsp. zap. - 1,32).

#### ***Inwazyjna choroba pneumokokowa***

W 2022 roku w powiecie gostyńskim zarejestrowano 1 przypadek inwazyjnej choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae* (wsp. zap. - 1,35), tj. o 3 zachorowania mniej niż w roku poprzednim.

W ciągu ostatniej dekady liczba chorych na inwazyjną chorobę pneumokokową w powiecie gostyńskim ulegała wahaniom, najwyższą zapadalność odnotowano w 2016 roku, w którym zarejestrowano 5 przypadków inwazyjnych zakażeń *Streptococcus pneumoniae* (wsp. zap. - 6,57).

Zachorowanie na inwazyjną chorobę pneumokokową zarejestrowane w analizowanym okresie, wystąpiło u 27 - letniego mężczyzny mieszkającego w mieście i przebiegało pod postacią posocznicy; u chorego zdiagnozowano również zapalenie płuc. Pacjent zmarł po dwutygodniowej hospitalizacji, przyczyną zgonu było zakażenie *Streptococcus pneumoniae*.

#### ***Inwazyjna choroba wywołana przez Haemophilus influenzae***

Od wielu lat w powiecie gostyńskim nie zarejestrowano zachorowań na inwazyjne choroby wywołane przez *Haemophilus influenzae*.

### **1. 8. Choroby odzwierzęce**

W 2022 roku, podobnie jak w latach 2013 - 2021, nie zgłoszono zachorowań na choroby odzwierzęce u ludzi, takie jak: **włośnica**, **leptospiroza**, **bąblowica** czy **wągrzyca**.

Nie zarejestrowano również **listeriozy** - ostatni przypadek zakażenia *Listeria monocytogenes* w powiecie gostyńskim odnotowano w 2019 roku (wsp. zap. - 1,32).

W ciągu ostatnich lat w powiecie gostyńskim rokrocznie notuje się od jednego do kilku przypadków zachorowań na **boreliozę** (wykres 14).

W 2022 roku, tak samo jak w roku poprzednim, zarejestrowano 6 zakażeń krętkiem *Borrelia burgdorferi* (wsp. zap. - 8,11): u pięciorga pacjentów rozpoznano postać skórna choroby (rumień wędrujący), natomiast u jednego - neuroboreliozę.

Zachorowania występowały wyłącznie u osób dorosłych w wieku od 27 do 61 lat - nie stwierdzono przynależności chorych do grup kluczowych szczególnie narażonych na zakażenie.

Neuroboreliozę zdiagnozowano u 27 - letniego mężczyzny mieszkającego w mieście. Objawy choroby, między innymi: ból głowy, двоjenie obuoczne, niedowład nerwu VI oka prawego oraz zapalenie mózgu i rdzenia kręgowego, wystąpiły w listopadzie 2022 r.; pacjenta hospitalizowano. Chory nie obserwował wcześniej rumienia wędrującego, nie zauważył również kleszcza na skórze.

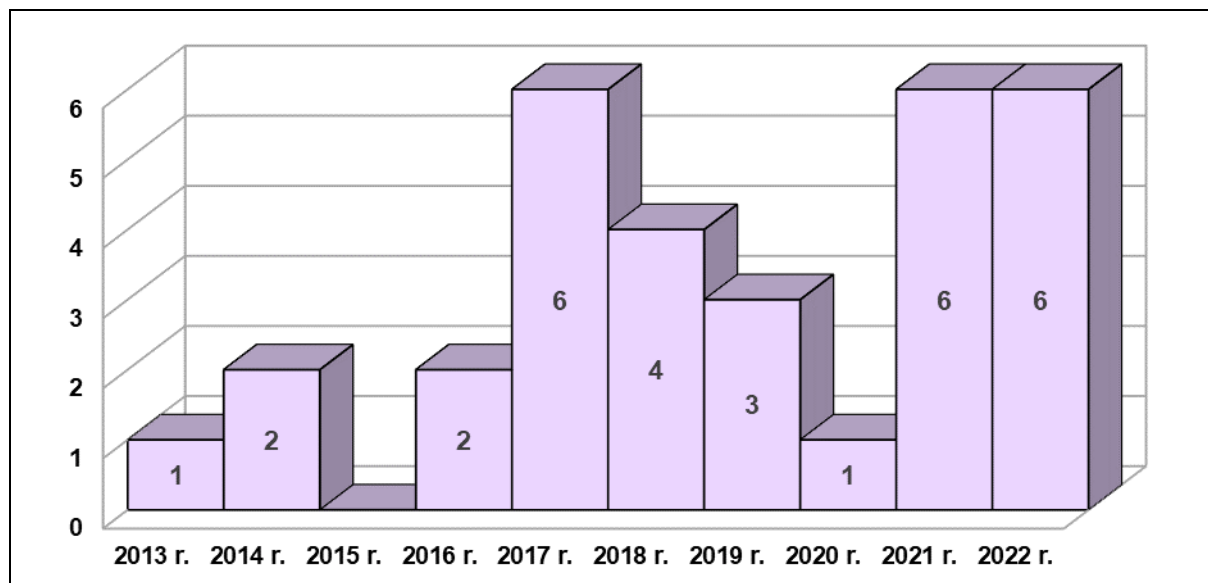
Zachorowanie potwierdzono badaniami laboratoryjnymi - u pacjenta stwierdzono pleocytozę i wewnątrzoponową syntezę przeciwciał przeciw *Borrelia burgdorferi* w płynie mózgowo - rdzeniowym, a także obecność immunoglobulin klasy IgM i IgG w surowicy krwi.

W 2022 roku zgłoszono 1 przypadek **toksoplazmozy wrodzonej** (wsp. zap. - 1,35). Zakażenie rozpoznano u dziewczynki urodzonej w listopadzie 2021 roku i potwierdzono na podstawie badań laboratoryjnych: w surowicy krwi oraz płynie mózgowo - rdzeniowym pobranym od dziecka w okresie noworodkowym wykryto obecność DNA *Toxoplasma gondii*, ponadto w surowicy krwi stwierdzono obecność swoistych przeciwciał toksoplazmowych klasy IgM oraz IgG.

U matki dziecka toksoplazmozę rozpoznano dopiero po porodzie, w czasie ciąży jednokrotnie wykonano badanie laboratoryjne w kierunku obecności przeciwciał przeciw *Toxoplasma gondii* (w I trymestrze), jednak wówczas uzyskano ujemny wynik badania.

U noworodka zdiagnozowano toksoplazmозowe zapalenie opon mózgowo rdzeniowych i mózgu, wcześniactwo, wodogłowie wrodzone, niewydolność oddechową i okulopatię toksoplazmозową. Dziecko objęte zostało opieką paliatywną.

Wykres 14. Zapadalność na boreliozę w powiecie gostyńskim w latach 2013 - 2022



W 2022 roku zgłoszono 48 przypadków *pokąsań, względnie innego kontaktu ludzi ze zwierzętami podejrzanymi o wściekliznę*. Szczepienie przeciw wściekliznie podjęto u 2 osób, nie odnotowano przypadków wścieklizny wśród zwierząt.

## 1. 9. Choroby przenoszone drogą płciową

W 2022 roku w powiecie gostyńskim nie zgłoszono zachorowań na *rzeżączkę* czy *ziarnicę weneryczną wywołaną przez Chlamydie*, zarejestrowano natomiast 3 przypadki kiły oraz 1 przypadek innej choroby wywołanej przez *Chlamydia trachomatis*.

*Kiłę* rozpoznano u trojga mężczyzn w wieku od 20 do 28 lat (wsp. zap. - 4,06) - zachorowania potwierdzone zostały badaniami laboratoryjnymi.

Nie ustalono ewentualnej przynależności chorych do populacji kluczowych, w sposób szczególny narażonych na zakażenie, ani potencjalnych okoliczności nabycia infekcji.

W latach wcześniejszych, ostatnie przypadki kiły w powiecie gostyńskim zarejestrowano w latach 2017 - 2018 (wsp. zap. - 2,63).

*Zakażenie Chlamydia trachomatis* rozpoznane zostało przez lekarza u 43 - letniego mężczyzny na podstawie badań laboratoryjnych próbki moczu pobranej od pacjenta (wsp. zap. - 1,35); miało ono przebieg bezobjawowy i prawdopodobnie zostało nabyte drogą kontaktu seksualnego z osobą tej samej płci.

W latach wcześniejszych ostatni przypadek choroby przenoszonej drogą płciową wywołanej przez *Chlamydie* odnotowano w 2018 roku (wsp. zap. - 1,32).

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowalności na rzeżączkę i ziarnicę weneryczną w powiecie gostyńskim jest korzystna - od objęcia nadzoru nad chorobami przenoszonymi drogą płciową przez powiatowe stacje sanitarno - epidemiologiczne, tj. od 2014 roku, nie zgłoszono ani jednego przypadku zachorowania na w/w jednostki chorobowe.

## **2. Nadzór nad szczepami pałeczek *Enterobacteriaceae* wytwarzających karbapenemazy (CPE)**

W 2022 roku w powiecie gostyńskim obserwowano znaczący wzrost liczby zakażeń/kolonizacji szczepami pałeczek jelitowych z rodziny *Enterobacteriaceae* wytwarzających karbapenemazy (CPE). Bakterie te nabyły oporność na wiele antybiotyków, w tym na karbapenemy stosowane w leczeniu ciężkich zakażeń, zwane często „antybiotykami ostatniej szansy”.

Ogółem zarejestrowano 41 pacjentów, u których stwierdzono obecność pałeczek *Klebsiella pneumoniae* CPE, przy czym:

- ✓ w 30 przypadkach z materiału biologicznego wyizolowano szczepy wytwarzające karbapenemazy typu OXA-48,
- ✓ w 10 przypadkach szczepy wytwarzające karbapenemazy typu MBL (u 6 osób potwierdzono obecność szczepu *Klebsiella pneumoniae* MBL - NDM),
- ✓ w 1 przypadku stwierdzono koinfekcję szczepami wytwarzającymi karbapenemazy typu OXA-48 i MBL.

Zakażenia/kolonizacje potwierdzano najczęściej w trakcie hospitalizacji, nierzadko w związku z wystąpieniem ognisk epidemicznych, w przypadku których wykonywano na szeroką skalę badania przesiewowe w kierunku ewentualnego nosicielstwa w/w patogenu.

W 2021 roku w powiecie gostyńskim zarejestrowano pięcioro pacjentów, u których w materiale biologicznym potwierdzono obecność szczepów pałeczek z rodziny *Enterobacteriaceae* produkujących karbapenemazy.

## **3. Występowanie ognisk epidemicznych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą w powiecie gostyńskim w 2022 roku**

W 2022 roku w szpitalach zlokalizowanych na terenie powiatu gostyńskiego łącznie zarejestrowano 17 ognisk epidemicznych, w tym 14 ognisk wywołanych przez koronawirusa

SARS-CoV-2 i 3 ogniska wywołane przez szczepy *Klebsiella pneumoniae* CPE wytwarzające karbapenemazę typu OXA-48.

W ogniskach wywołanych przez SARS-CoV-2 ogółem zachorowało 100 osób, z czego 63% stanowili pacjenci. W 2 przypadkach stwierdzono zgon z powodu COVID-19.

W ogniskach wywołanych przez pałeczki *Klebsiella pneumoniae* CPE zakażenie drobnoustrojem epidemicznym (zapalenie płuc) zdiagnozowano u 4 osób, natomiast u 17 pacjentów potwierdzono kolonizację bądź nadkażenie w/w patogenem. Zarejestrowano 1 zgon z powodu zakażenia CPE.

#### 4. Realizacja szczepień ochronnych

W 2022 roku na terenie powiatu gostyńskiego realizacja programu szczepień ochronnych prowadzona była w 23 podmiotach, w tym:

- ✓ w 18 punktach szczepień lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej,
- ✓ w oddziale noworodkowym Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Gostyniu,
- ✓ w 4 innych placówkach, w których realizowane są wyłącznie szczepienia obowiązkowe u osób narażonych w sposób szczególnie na zakażenie (2 poradnie chirurgiczne, ambulatorium Szpitala w Gostyniu, stacja dializ).

W 2022 roku przeprowadzono 22 kontrole sanitarne w zakresie realizacji i wykonawstwa szczepień ochronnych u świadczeniodawców prowadzących działalność leczniczą na terenie powiatu gostyńskiego, ponadto kontynuowano nadzór oparty na bieżącej analizie dokumentacji dotyczącej aktualnego zużycia i stanu ilościowego preparatów szczepionkowych znajdujących się w placówkach, przekazywanej każdego miesiąca do PSSE w Gostyniu, a także dokumentacji wewnętrznej prowadzonej w Stacji.

Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących przechowywania, transportu, a także terminów ważności preparatów szczepionkowych.

W 2022 roku w powiecie gostyńskim ogółem zarejestrowano **2 niepożądane odczyny poszczepienne**, które wystąpiły u dzieci szczepionych w ramach Programu Szczepień Ochronnych. Były to:

- ✓ gorączka utrzymująca się do 24 godzin oraz leukopenia po podaniu preparatów DTP, ACT-Hib, Imovax Polio, Synflorix i Rotateq (w 5 miesiącu życia),

- ✓ nasilony odczyn w miejscu wstrzyknięcia o średnicy 6 - 9 cm oraz reakcja alergiczna w postaci wysypki na ramieniu - bez objawów ogólnych i cech miejscowego zakażenia, po podaniu preparatu Boostrix (w 14 roku życia).

Obydwa odczyny zakwalifikowane zostały jako łagodne, niemowlę hospitalizowano.

W analizowanym okresie nie zgłoszono przypadków niepożądanych odczynów poszczepiennych po szczepieniu przeciw gruźlicy oraz COVID-19.

Sytuacja w zakresie występowania niepożądanych odczynów poszczepiennych w powiecie gostyńskim ustabilizowała się i nie odbiegała zasadniczo od stanu obserwowanego w ciągu ostatnich 10 lat, z wyłączeniem roku 2021, w którym odnotowano zwiększoną liczbę NOP w związku z wprowadzeniem na szeroką skalę szczepień ochronnych przeciw COVID-19 (w 2021 roku ogółem zarejestrowano 20 przypadków NOP, z czego 15 stanowiły odczyny po szczepieniu przeciw COVID-19).

Liczbę niepożądanych odczynów poszczepiennych zgłoszonych w powiecie gostyńskim w latach 2013 - 2022 przedstawiono na wykresie 15.

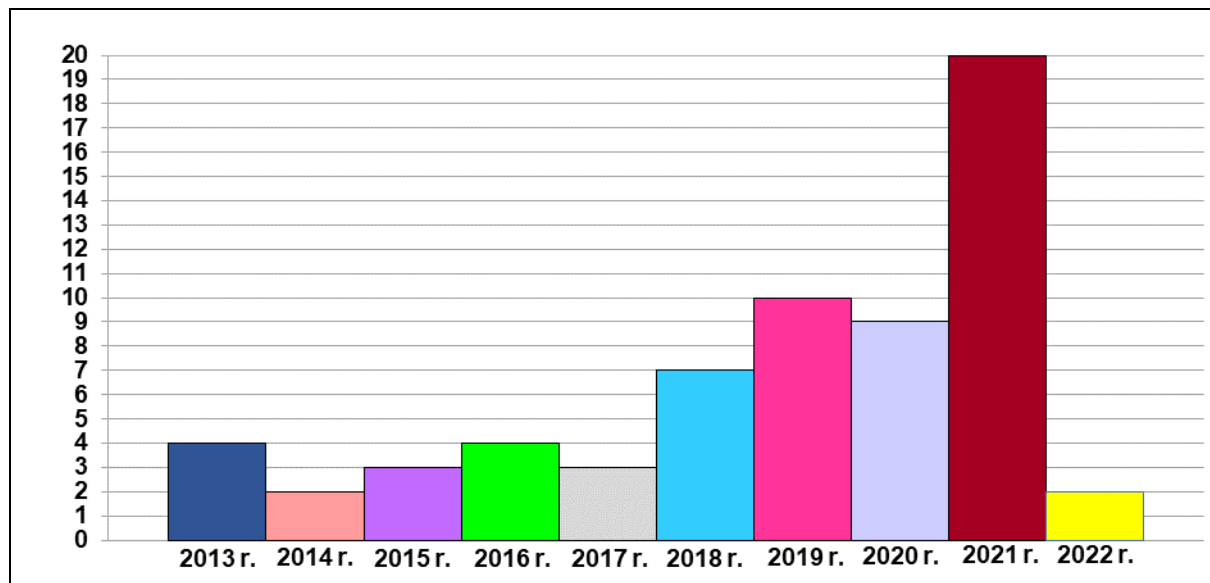
W stosunku do roku 2021 odsetek dzieci nieszczepionych z powodu uchylania się rodziców od wykonania obowiązku szczepień w ramach obowiązkowego Programu Szczepień Ochronnych wzrósł o 15%.

Na koniec roku 2022 w powiecie gostyńskim 93 rodziców nie poddało szczepieniom 61 dzieci, co stanowi 0,38% populacji mieszkańców powiatu gostyńskiego w wieku od 1 do 19 roku życia.

W ramach działań podejmowanych w 2022 roku w celu egzekwowania obowiązku wykonania szczepień ochronnych przez osoby uchylające się, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wystawił 10 upomnień zawierających wezwanie do wykonania obowiązku szczepień z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę egzekucji administracyjnej. Ponadto wystawiono 4 tytuły wykonawcze zobowiązujące do poddania dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym, które skierowano do właściwego organu egzekucyjnego, którym jest Wojewoda Wielkopolski.



Wykres 15. Liczba niepożądanych odczynów poszczeniennych w powiecie gostyńskim w latach 2013 - 2022



## 5. Podsumowanie

1. W 2022 roku obserwowano tendencje wzrostowe zapadalności dla większości jednostek chorobowych, jednak w wielu przypadkach liczba zachorowań w dalszym ciągu była niższa niż w roku 2019, poprzedzającym wybuch epidemii COVID-19.
2. Najwyższą zapadalność w przeliczeniu na 100 000 ludności, podobnie jak w latach poprzednich, odnotowano w przypadku zachorowań na biegunki u dzieci do lat 2 (wsp. zap. - 6 028,83), grypę i infekcje grypopodobne (wsp. zap. – 3 493,64), COVID-19 (wsp. zap. – 3 197,54) oraz ospę wietrzną (wsp. zap - 588,13).
3. Roczna zachorowalność na COVID-19 była najniższa od czasu wystąpienia pandemii: w odniesieniu do roku 2020 zmalała o 8,9%, natomiast w odniesieniu do roku 2021 - o 32,7%.
4. Liczba zachorowań na grypę oraz infekcje grypopodobne była niemal 2,5 - krotnie wyższa w porównaniu do roku 2021 i jednocześnie najwyższa w ciągu ostatnich 10 lat. Po raz pierwszy od wybuchu pandemii COVID-19 zgłoszono więcej zachorowań grypopodobnych niż zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2; koronawirus dominował w I kwartale 2022 roku, natomiast wzrost liczby zakażeń grypopodobnych nastąpił w sezonie jesienno - zimowym.
5. Zapadalność na zatrucia pokarmowe utrzymała się na niskim poziomie i była zbliżona do lat poprzednich, zauważalny był natomiast wzrost liczby zakażeń jelitowych, a w szczególności infekcji układu pokarmowego wywołanych przez wirusy.

Nie odnotowano dużych ognisk epidemicznych chorób przenoszonych drogą pokarmową.

6. Istotnym problemem epidemiologicznym w 2022 roku było rozprzestrzenianie się szczepów pałeczek jelitowych z rodziny *Enterobacteriaceae* opornych na antybiotyki kluczowe dla leczenia. W porównaniu do roku 2021 w powiecie gostyńskim odnotowano ponad 8 - krotny wzrost liczby osób, u których wyizolowano w/w drobnoustroje.
7. W 2022 roku w powiecie gostyńskim łącznie zgłoszono 42 zgony związane z zachorowaniami na choroby zakaźne, w tym: 37 zgonów z powodu COVID-19, 3 zgony z powodu zapalenia jelita cienkiego i grubego wywołanego przez *Clostridium difficile*, 1 zgon z powodu zapalenia płuc wywołanego przez pałeczki *Klebsiella pneumoniae* OXA-48 oraz 1 zgon z powodu zakażenia inwazyjnego o etiologii *Streptococcus pneumoniae*.
8. W stosunku do roku 2021 odsetek dzieci niezaszczepionych zgodnie z obowiązkowym Programem Szczepień Ochronnych z powodu uchylania się rodziców od wykonania obowiązku szczepień był wyższy o 15%.

# STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ



## 1. Wprowadzenie

W roku 2022 w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajdowało się ogółem 315 obiektów użyteczności publicznej. Kontrolę przeprowadzono w 89 obiektach, co stanowi 28% skontrolowanych obiektów, spośród wszystkich obiektów użyteczności publicznej.

Kontroli poddano:

- zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej (w tym solaria, siłownie i gabinety masażu) oraz inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług – skontrolowano 50 obiektów spośród 158 ujętych w ewidencji, co stanowi 32%,
- obiekty hotelarskie, motele, pensjonaty i inne, w których świadczone są usługi hotelarskie - skontrolowano 13 obiektów spośród 21 ujętych w ewidencji, co stanowi 62%,
- domy pomocy społecznej – skontrolowano 2 spośród 4 tego rodzaju obiektów, co stanowi 50%,
- placówki zapewniające całodobową opiekę – skontrolowano 1 spośród 2 obiektów, co stanowi 50%,
- ustępy publiczne ogółem - skontrolowano 2 ustępy spośród 6 ujętych w ewidencji, co stanowi 33%,
- tereny rekreacyjne – skontrolowano 2 spośród 52 obiektów, co stanowi 4%,
- cmentarze, domy przedpogrzebowe - skontrolowano 3 obiekty spośród 26 ujętych w ewidencji, co stanowi 12%,
- inne obiekty użyteczności publicznej, tj. obiekty kulturalne i sportowe, stadiony, stacje paliw, pralnie, zakłady pogrzebowe, przystanki komunikacyjne, usługi transportowe oraz parkingi - skontrolowano 14 obiektów spośród 44 ujętych w ewidencji, co stanowi 32%,
- a także dworzec autobusowy oraz pływalnię krytą.

Ponadto, pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gostyniu, w zakresie przestrzegania wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia, w sprawie zakażenia wirusem SARS-CoV-2, w pierwszym kwartale przeprowadzili kontrole, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości naruszających przepisy prawne.

## 2. Stan sanitarny wybranych rodzajów obiektów



### 2.1. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej, inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług

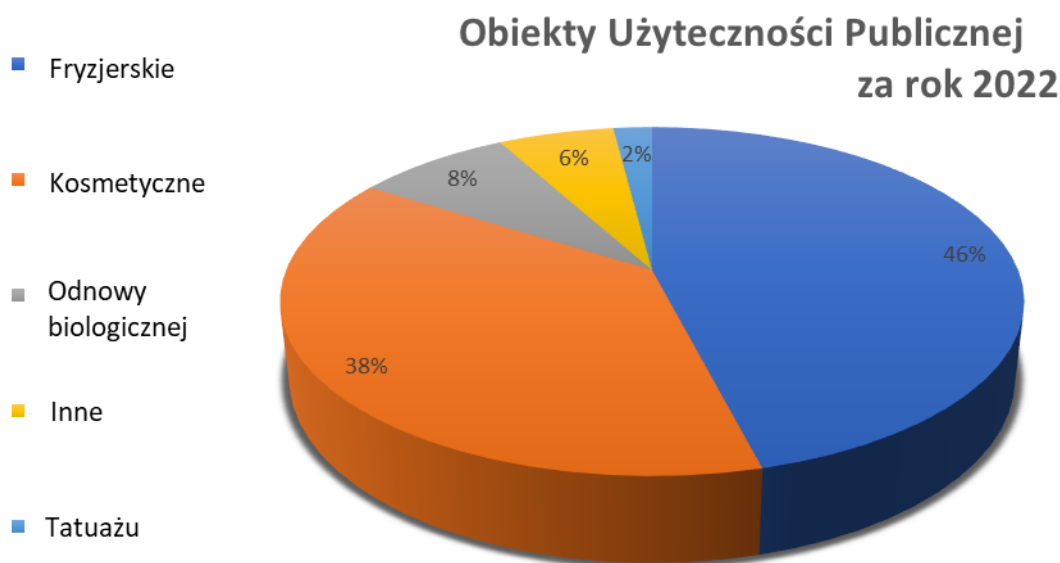
W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu w roku 2022 znajdowało się ogółem 158 obiektów, zakwalifikowanych do tej grupy (w porównaniu z rokiem ubiegłym liczba obiektów zwiększyła się o 11), co ujęto w Tabeli 1.

Tabela 1. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej i inne

Typ zakładów	Liczba zakładów w ewidencji	Udział w grupie [%]	Liczba skontrolowanych zakładów	% skontrolowanych obiektów
Fryzjerskie	72	46	19	26
Kosmetyczne	60	38	19	32
Zakłady tatuażu	3	2	2	67
Odnowy biologicznej	13	8	5	38
Inne (w których świadczone jest więcej niż jedna z ww. usług)	10	6	5	50
Ogółem	158	100	50	32

Na poniższym wykresie (Wykres 1) przedstawiono udział poszczególnych zakładów, funkcjonujących na terenie powiatu gostyńskiego w roku 2022. Największy udział obiektów w tej grupie stanowiły zakłady fryzjerskie - 46%, następnie zakłady kosmetyczne - 38%, kolejno zakłady odnowy biologicznej - 8%, zakłady świadczące łącznie więcej niż jedną z usług fryzjerskich, kosmetycznych, (tzw. inne) – 6% oraz tatuażu 2%.

Wykres 1. Zestawienie udziału poszczególnych Obiektów Użyteczności Publicznej.



Na przestrzeni roku 2022 powstało 10 nowych gabinetów fryzjerskich, 6 z nich zakończyło swoją działalność. We wszystkich skontrolowanych obiektach tej grupy wydzielono pomieszczenia wykonywanych usług, wyposażone w stanowiska pracy, dostosowane do rodzaju wykonywanej usługi, tj.: mycia, strzyżenia i pielęgnacji włosów.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w funkcjonowaniu skontrolowanych obiektów, za wyjątkiem jednego, w którym potwierdziły się zarzuty stawiane podczas anonimowej skargi, dotyczącej zaniedbań higieniczno-zdrowotnych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu podjął działania profilaktyczno-prewencyjne, zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa osobom korzystającym z usług, a za stwierdzone nieprawidłowości nałożył na pracownika obiektu karę grzywny, w postaci mandatu, w wysokości 300 zł. O wynikach kontroli oraz podjętych działaniach poinformowano interweniującego. Na dzień kontroli sprawdzającej, nieprawidłowości zostały usunięte, zalecenia zrealizowane.

Na przestrzeni całego 2022 roku powstało 8 nowych gabinetów kosmetycznych, zaś 3 z istniejących zakończyły swoją działalność gospodarczą. Na ogół, w skontrolowanych

gabinetach kosmetycznych, wykonywane były podstawowe zabiegi kosmetyczne, nienaruszające ciągłości naskórka. W czterech, spośród wszystkich skontrolowanych obiektów, wykonywano również zabiegi z zakresu medycyny estetycznej, w dwóch makijaż permanentny, w jednym wyłącznie usługi podologiczne. Pomieszczenia wyposażono w stanowiska pracy, dostosowane do rodzaju wykonywanej usługi. Urządzenia stosowane w salonach były sprawne technicznie. Kontrole salonów kosmetycznych nie wykazały nieprawidłowości w funkcjonowaniu obiektów.

W porównaniu z rokiem 2021 liczba obiektów świadczących usługi tatuażu zwiększyła się o jeden salon. Do ewidencji wpisany został nowy obiekt. W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego skontrolowano 1 salon tatuażu, w którym nie stwierdzono nieprawidłowości. Drugą kontrolę sanitarną przeprowadzono w obiekcie z tej grupy na wniosek interwenującego. Skarga dotyczyła zaniedbań higieniczno-zdrowotnych. Przeprowadzona kontrola interwencyjna nie potwierdziła wskazanych zarzutów. W salonie stwierdzono natomiast brak opracowanych procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi podczas wykonywania zabiegów, w których dochodzi do przerywania ciągłości tkanek. Ponadto, w obiekcie nie umieszczono w widocznym miejscu odpowiednich oznaczeń słownych i graficznych, informujących o zakazie palenia wyrobów tytoniowych.

Za stwierdzone nieprawidłowości Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu nałożył na właściciela obiektu nałożono mandat, w wysokości 300 zł. Na dzień kontroli sprawdzającej, nieprawidłowości zostały usunięte, zalecenia zrealizowane.

W roku 2022 przybył jeden nowy obiekt, należący do grupy odnowy biologicznej. Skontrolowano 5 obiektów z tej grupy, nie stwierdzono nieprawidłowości w funkcjonowaniu obiektów.

W porównaniu z rokiem ubiegłym, liczba zakładów, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej i tatuażu pozostała bez zmian. Skontrolowano 5 obiektów tej grupy, nie stwierdzono nieprawidłowości w funkcjonowaniu obiektów.

W zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej i tatuażu, w trakcie świadczonych usług, istniało ryzyko zagrożenia epidemiologicznego, w związku z czym, zarówno personel zakładów, jak i ich właściciele, zobowiązani byli do utrzymywania pomieszczeń, ich wyposażenia, a także sprzętu w odpowiednim stanie sanitarno-higienicznym. Właściciele wszystkich skontrolowanych zakładów opracowali i stosowali procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

Podczas kontroli tych obiektów, głównie zakładów kosmetycznych i tatuażu, szczególną uwagę zwracano na postępowanie z odpadami niebezpiecznymi, powstającymi przy wykonywaniu zabiegów, podczas których może dojść do naruszenia ciągłości tkanek skóry. Odpady te zbierane były w sposób selektywny: do pojemników, wyłożonych workami koloru czerwonego lub do plastikowych pojemników jednorazowego użycia, odpornych na przekłucie bądź przecięcie. Pojemniki z odpadami niebezpiecznymi identyfikowano kodem odpadów w nim przechowywanych, nazwą wytwórcy, a także datą i godziną otwarcia oraz zamknięcia pojemnika. Pojemniki wraz z innymi odpadami niebezpiecznymi o kodzie 18 01 03, po upływie 72 godzin, przenoszono ze stanowiska pracy do urządzenia chłodniczego i tam przechowywano (w temperaturze do 10°C) do 30 dni, a następnie zlecano odbiór firmie posiadającej odpowiednie zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbioru i przekazywania do utylizacji odpadów niebezpiecznych. Wszystkie skontrolowane zakłady, wytwarzające tego rodzaju odpady, posiadały instrukcje, określające sposób postępowania z tymi odpadami.

We wszystkich skontrolowanych zakładach prowadzono dekontaminację narzędzi, urządzeń i sprzętu. Dezynfekcja narzędzi prowadzona była za pomocą preparatów o szerokim spektrum działania. Sposób prowadzonej dezynfekcji nie budził zastrzeżeń, a stosowane środki dezynfekcyjne posiadały aktualne terminy ważności. W obiektach tej grupy najczęściej przeprowadzano dezynfekcję narzędzi poprzez spryskiwanie bądź zanurzenie w roztworze preparatu dezynfekcyjnego z udziałem wanienek ultradźwiękowych. Coraz częściej, właścicielki gabinetów, w procesie dekontaminacji materiału skażonego, stosowały oprócz mycia i dezynfekcji, sterylizację z użyciem autoklawu. Wybrane narzędzia, sprzęt, bądź urządzenia umieszczano w sterylnym rękawie foliowym, bądź w gotowych pakietach do sterylizacji i umieszczano w autoklawie, dobierając odpowiedni program.

W zakładach coraz częściej stosowano bieliznę wyłącznie jednorazowego użytku. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z bielizną czystą i brudną. Odzież ochronna pracowników, wykonujących usługi, na ogół prana była we własnym zakresie, poza obiektem.

Wszystkie skontrolowane zakłady podłączone były do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. W pomieszczeniach, w których wykonywano usługi, zamontowana była wentylacja grawitacyjna, sporadycznie - klimatyzacja. W wentylację mechaniczną wyposażone były głównie pomieszczenia sanitarno-higieniczne dla klientów i personelu.

Skontrolowane obiekty utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

## 2. 2. Placówki zapewniające całodobową opiekę

Na terenie powiatu gostyńskiego funkcjonują 2 placówki zapewniające całodobową opiekę. Należą do nich Dom Seniora *Bronek* oraz Bonifraterski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

W 2022 roku kontroli poddano Dom Seniora *Bronek*, przeznaczony dla osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub w podeszłym wieku. W obiekcie istnieje możliwość przyjęcia zarówno pacjentów sprawnych, wymagających jedynie pomocy w czynnościach życia codziennego, jak i pacjentów leżących. Mieszkańcy mają możliwość korzystania z usług rehabilitacyjnych, logopedy oraz psychologa.



źródło: <https://dombronek.pl/galeria>

Dom Seniora *Bronek* posiada 31 pokoi (48 miejsc noclegowych) wraz z łazienkami wyposażonymi w system przywoławczy. Ponadto, dla mieszkańców przygotowano salę pobytu dziennego (pokój odwiedzin), hol główny z wydzielonym miejscem wypoczynkowym, świetlicą oraz bibliotekę. Do dyspozycji mieszkańców jest również dostępna kuchnia podręczna. W obiekcie wydzielono również dwa dodatkowe pokoje (tzw. apartamenty), przeznaczone na nocleg dla rodzin odwiedzających tutejszych mieszkańców. Obiekt dysponuje dwoma tarasami dla osób przebywających i odwiedzających. Opieka medyczna mieszkańców sprawowana jest przez personel medyczny w gabinetach zabiegowych. Placówka w prawidłowy sposób postępuje z odpadami kodzie 18 01 03,



wytworzonymi przy świadczeniu usług. W otoczeniu obiektu wydzielono plac zieleni wraz z ławeczkami, fontanną oraz brukowe alejki i parking samochodowy dla gości. Obiekt dysponuje dwoma tarasami dla osób przebywających i odwiedzających.

Pomieszczenia obiektu, jak i jego otoczenie, były utrzymane w dobrym stanie sanitarno-porządkowym.

W roku 2022, w ramach nadzoru sanitarnego, pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej pobrali, z instalacji wewnętrznej budynku Domu Seniora, próbki wody ciepłej, które następnie zostały przebadane w kierunku obecności bakterii z rodzaju *Legionella* sp. W pobranych próbkach wody nie wykryto w/w bakterii.

### **2. 3. Domy Pomocy Społecznej**

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajdują się 4 Domy Pomocy Społecznej: w Chumiętkach, w Chwałkowie, w Rogowie i w Zimnowodzie. W roku 2022 kontroli poddano dwa obiekty.

Dom Pomocy Społecznej w Chumiętkach – przeznaczony dla osób przewlekle somatycznie chorych, z liczbą miejsc 114. Na dzień kontroli w placówce przebywało 111 pensjonariuszy. Dom Pomocy Społecznej w Chumiętkach to kompleks budynków mieszkalnych. Mieszkańcy mają do dyspozycji świetlice, pokój dzienny z biblioteczką, pracownię plastyczną, aneks kuchenny, stołówkę, kaplicę oraz pokój gościnny (przeznaczony do spotkań z odwiedzającymi członkami rodziny). Ponadto, dla mieszkańców, organizowana jest terapia zajęciowa oraz zajęcia rehabilitacyjne.

Opiekę pielęgniarską nad mieszkańcami sprawuje firma zewnętrzna. Postępowanie z odpadami niebezpiecznymi, w zakresie działalności spółki pielęgniarskiej, jest pod kontrolą działu Sekcji Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gostyniu. Na terenie obiektu wydzielono alejki spacerowe, wokół założono rabaty kwiatowe. Prace porządkowe w parku wykonują mieszkańcy w ramach terapii zajęciowej.



*źródło: <https://dps.chumietki>*

Dom Pomocy Społecznej w Rogowie – przeznaczony dla osób przewlekle psychicznie chorych z liczbą miejsc 97. Na dzień kontroli w placówce przebywało 97 pensjonariuszy.

Dom Pomocy Społecznej w Rogowie to kompleks budynków mieszkalno-administracyjnych, dostosowany dla osób niepełnosprawnych ruchowo oraz wyposażony w system przyzywowo-alarmowy. Mieszkańcy mają do dyspozycji pracownię witrażu, Fusingu, hafciarską, fotografii, kulinarną, salę sportową, muzyczną, aneks kuchenny oraz pokój dziennego pobytu. Ponadto, dla mieszkańców organizowane są zajęcia rehabilitacyjne.

Opiekę pielęgniarską nad mieszkańcami sprawuje personel medyczny. Dyrekcja placówki posiada umowę na świadczenie usług pielęgniarskich opieki długoterminowej. Ponadto, mieszkańcy pozostają pod opieką psychologa, lekarza psychiatry oraz lekarza pierwszego kontaktu. Zatrudnieni w placówce opiekunowie dzienni, w ramach swoich obowiązków, wykonują czynności porządkowe oraz myjąco-dezynfekujące wraz z mieszkańcami domu, według ustalonego grafiku.

Postępowanie z odpadami niebezpiecznymi prowadzone jest w zakresie działalności spółki pielęgniarskiej i jest pod kontrolą działu Sekcji Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gostyniu.

Na zewnątrz obiektu wydzielono alejki spacerowe w kompleksie parkowym oraz ustawiono ławki ogrodowe.



źródło: <https://tenpozn.pl/wp-content/uploads/2020/09/dom-pomocy-spoecznej-rogowo-fot.-dps-rogowo-800x445.jpg.webp>

Stan sanitarno-techniczny kontrolowanych pomieszczeń obiektu nie budził zastrzeżeń. W pokojach mieszkańców utrzymany był ogólny ład i porządek.

Podczas kontroli sanitarnej zwracano uwagę na podejmowanie działań, mających na celu zapewnienie i utrzymywanie odpowiedniej jakości wody ciepłej w instalacjach wewnętrznych budynków.

W roku 2022 dwie placówki (Dom Pomocy Społecznej w Zimnowodzie, Dom Pomocy Społecznej w Rogowie) w ramach kontroli wewnętrznej, pobrały z instalacji wewnętrznej budynków próbki wody ciepłej, które następnie zostały przebadane w kierunku obecności bakterii z rodzaju *Legionella* sp. W przebadanych próbkach wody nie wykryto w/w bakterii.

#### **2. 4. Obiekty hotelarskie, motele, pensjonaty i inne, w których świadczone są usługi hotelarskie**

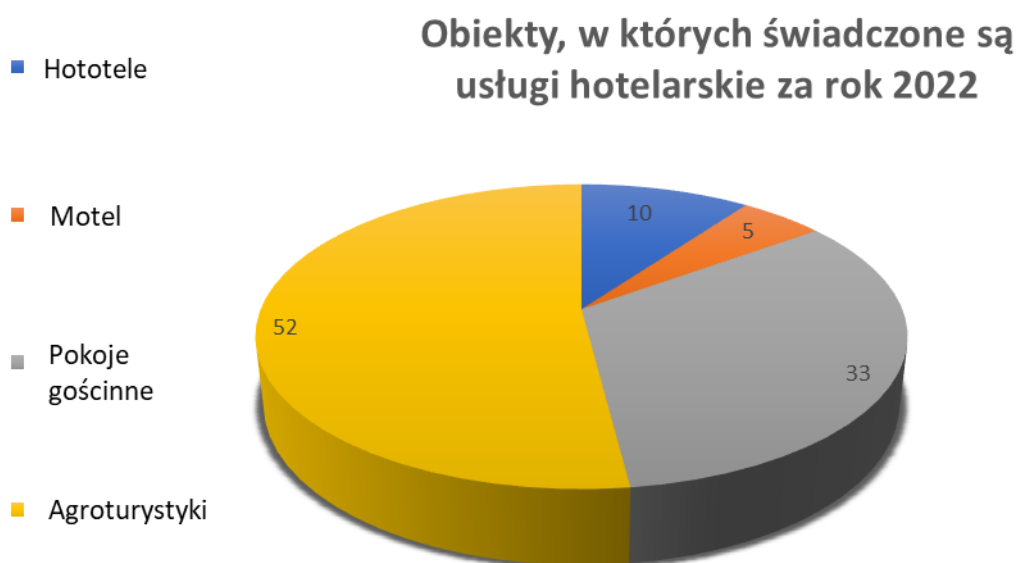
W roku 2022 zewidencjonowano ogółem 24 obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie. Należą do nich: motel, hotele, pokoje gościnne oraz obiekty agroturystyczne. Zestawienie obiektów przedstawiono w Tabeli Nr 2.

Tabela 2. Hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

Typ zakładów	Liczba zakładów w ewidencji	Udział % w grupie	Liczba skontrolowanych zakładów	% skontrolowanych zakładów
Hotele	2	10	2	100
Motele	1	5	1	100
Obiekty z pokojami gościnnymi	7	33	3	43
Agroturystyki	11	52	7	64
Ogółem	21	100	13	62

Kontroli sanitarnej poddano 13 obiektów noclegowych spośród 21 istniejących, co stanowi 62% wszystkich obiektów tej grupy. Na poniższym wykresie (Wykres 2) przedstawiono procentowy udział obiektów świadczących usługi hotelarskie. Znaczną większość obiektów, świadczących usługi hotelarskie w powiecie gostyńskim stanowiły agroturystyki. W porównaniu z rokiem ubiegłym, ogólna liczba obiektów, w których świadczone były usługi hotelarskie zmniejszyła się o 3.

Wykres 2. Udział obiektów świadczących usługi hotelarskie za rok 2022.



Działalność obiektów świadczących usługi hotelarskie polega na wynajmowaniu miejsc noclegowych z możliwością żywienia (w przypadku hoteli i motelu). W pozostałych obiektach istnieje możliwość przygotowania samodzielnych posiłków w aneksach kuchennych, przynależnych do pokoi.



źródło: <https://planetofhotels.com/pl/polska/gostyn/pensjonat-absolwent>

Źródło zaopatrzenia w wodę obiektów tej grupy stanowiły wodociągi publiczne sieciowe. Ścieki komunalne w większości obiektów odprowadzane były do sieci kanalizacyjnej, w 3 obiektach do zbiorników bezodpływowych. Pranie bielizny prowadzone było zarówno w pralniach własnych (w 7 obiektach), jak i w pralniach zewnętrznych (w 6 obiektach). Pralnie zewnętrzne zapewniały również transport bielizny czystej i brudnej. Skontrolowane obiekty przechowywały bieliznę czystą w wydzielonych na ten cel szafach lub magazynach. Bielizna brudna przechowywana była w sposób prawidłowy. Obiekty wyposażone były w środki czystościowe i dezynfekcyjne. Zabiegi dezynsekcji i deratyzacji wykonywane były na bieżąco.

Podczas kontroli sanitarnych obiektów noclegowych pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej zwracali uwagę na podejmowanie działań, mających na celu zapewnienie i utrzymywanie odpowiedniej jakości wody ciepłej w instalacjach wewnętrznych budynków. W roku 2022 zarządzający Hotelem Absolwent dokonał poboru próbek wody ciepłej, które zostały przebadane w kierunku obecności bakterii z rodzaju *Legionella* sp. W pobranych próbkach wody nie wykryto w/w bakterii.

Stan sanitarno-techniczny obiektów hotelarskich nie budził zastrzeżeń. Na podstawie dokumentacji pokontrolnej, obiekty hotelarskie ocenione zostały jako dobrze przygotowane do sezonu turystycznego letniego. W żadnym z kontrolowanych obiektów nie stwierdzono uchybień w przedmiotowym zakresie.

## 2. 5. Ustępy publiczne

W roku 2022 w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajdowało się 6 obiektów, klasyfikowanych jako ustępy publiczne. Dwa obiekty z tej grupy poddano kontroli sanitarnej. Jeden z nich, należący do Kongregacji Oratorium św. Filipa Nerii, posiada odrębne pomieszczenia sanitarno-higieniczne dla kobiet oraz dla mężczyzn, które jest jednocześnie przystosowane dla osób niepełnosprawnych ruchowo. Drugi z obiektów, który był poddany kontroli, to toalety zlokalizowane przy Cmentarzu Parafialnym w Gostyniu. Obiekty czynne są codziennie, w określonych godzinach, od 8<sup>00</sup> do 18<sup>00</sup>, bezpośrednio po uiszczeniu opłaty. Toalety posiadają uniwersalne kabiny przeznaczone na użytek zarówno kobiet, jak i mężczyzn.

Źródłem zaopatrzenia skontrolowanych ustępów publicznych w wodę jest wodociąg publiczny sieciowy Gostyń. Ścieki odprowadzane są do kanalizacji miejskiej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. W każdym z obiektów wydzielono pomieszczenia, wyposażone w sprzęt do utrzymania czystości oraz do przechowywania preparatów myjąco-dezynfekujących. Czynności porządkowe wykonywane są codziennie, a środki czystości oraz higieny uzupełniane są na bieżąco. Ustępy publiczne usytuowane są na utwardzonym podłożu.



źródło: <https://higieniczny.pl/toaleta-publiczna.html>

Pomieszczenia, urządzenia i elementy wyposażenia toalet utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

## **2. 6. Obiekty komunikacji publicznej**

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajduje się Dworzec Autobusowy w Gostyniu. Obiekt świadczy usługi komunikacji miejskiej, podmiejskiej oraz przewozów szkolnych. Podczas kontroli sanitarnej tego obiektu sprawdzono również stan sanitarno-techniczny 4 środków transportu, służących do przewozu pasażerów. Wszystkie skontrolowane środki transportu zaopatrzone były w apteczkę pierwszej pomocy medycznej, zamykane pojemniki na odpady komunalne, wyłożone workami foliowymi oraz wywieszoną w widocznym miejscu informację słowną i graficzną, o zakazie palenia wyrobów tytoniowych. Plac manewrowy dworca autobusowego jest ogrodzony, posiada 7 stanowisk autobusowych, w sąsiedztwie usytuowane są dwie wiaty, z wywieszoną informacją dla podróżnych o rozkładzie jazdy poszczególnych autobusów. Budynek Dworca Autobusowego przystosowany jest dla osób niepełnosprawnych ruchowo. Poczekalnia dla podróżnych posiada odrębne wejście i kilkanaście miejsc siedzących dla osób oczekujących. Pasażerom zapewniono dostęp do dwóch toalet, męskiej i damskiej, przystosowanej dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Czynności myjąco-dezynfekujące pomieszczeń budynku Dworca Autobusowego wykonywane są codziennie, przez osobę zatrudnioną z zewnątrz.

Budynek Dworca Autobusowego zaopatrzone jest w wodę do spożycia przez ludzi. Źródłem zaopatrzenia jest wodociąg sieciowy publiczny. Nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej.

Plac manewrowy wraz ze stanowiskami autobusowymi, pomieszczenia oraz środki transportu do przewozu podróżnych utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-porządkowym oraz sanitarno-technicznym.



źródło: [https://nicelocal.pl/greater-poland-voivodeship/business/pks\\_dworzec\\_autobusowy/](https://nicelocal.pl/greater-poland-voivodeship/business/pks_dworzec_autobusowy/)

## 2. 7. Tereny rekreacyjne

W roku 2022 w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajdowały się ogółem 52 obiekty, stanowiące tereny rekreacyjne. Skontrolowano dwa place zabaw, które są obiektami ogólnodostępnymi, przeznaczonymi do celów rekreacyjnych. Obiekty te są częściowo ogrodzone, a urządzenia zabawowe usytuowane są zgodnie z przepisami prawa. Urządzenia dostępne na placu zabaw posiadają atesty higieniczne oraz certyfikaty zaświadczające, iż wykonany produkt jest zgodny z obowiązującymi normami. Na terenach rekreacyjnych tego typu, place zabaw pokryte są trawnikiem bądź piaskiem -nawierzchnią amortyzującą, gwarantującą strefę bezpieczeństwa podczas ewentualnego upadku z urządzenia. Skontrolowane piaskownice posiadały drewniane obudowy w dobrym stanie technicznym. Piasek w piaskownicach wymieniany jest 2 razy w roku, zarówno przed rozpoczęciem sezonu letniego, jak i w trakcie jego trwania. Ponadto, jeden ze skontrolowanych obiektów jest połączony z obiektem infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, tj. z siłownią plenerową. Do dyspozycji osób korzystających z placów zabaw, na terenie obydwu obiektów rekreacyjnych, znajdowały się ogólnodostępne pomieszczenia sanitarno-higieniczne.



W miejscach widocznych i łatwo dostępnych umieszczono tabliczki, zawierające regulamin placów zabaw. Wzdłuż obiektów dostępne są alejki wraz z ławeczkami, miejsca postojowe dla rowerów, kosze z przeznaczeniem na psie odchody oraz kosze na odpady komunalne. Place zabaw, w wyznaczonych ramach czasowych, oświetlane są przy użyciu lamp ulicznych. Czynności porządkowe, tj. czyszczenie, mycie oraz dezynfekcja urządzeń i wyposażenia placów zabaw, wykonywane są przez pracowników, w ramach prac zleconych oraz dokumentowane na bieżąco.

Skontrolowane obiekty wraz z urządzeniami zabawowymi utrzymane są w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

## **2. 8. Cmentarze i domy przedpogrzebowe**

Na terenie powiatu gostyńskiego znajdują się 24 cmentarze parafialne, dom przedpogrzebowy oraz pomieszczenie służące do przechowywania zwłok, w obrębie jednego z cmentarzy.

W roku 2022 kontroli poddano pomieszczenie służące do przechowywania zwłok oraz dwa cmentarze parafialne.

Pomieszczenie służące do przechowywania zwłok znajduje się w kaplicy cmentarnej. Pomieszczenie wyposażone jest w klimatyzator, celem utrzymania stałej temperatury, nie wyższej niż 10°C.

W pomieszczeniu tym nie dokonuje się przygotowania zmarłego do ceremonii pogrzebowej. Wszystkie zabiegi toalety pośmiertnej i tanatokosmetyki są wykonywane przez zakłady pogrzebowe. W związku z powyższym, na terenie kontrolowanego obiektu nie wytwarza się odpadów niebezpiecznych.

W obiekcie wydzielono miejsce do przechowywania sprzętu oraz środków do utrzymania czystości. Sprzątanie i dezynfekcja prowadzona jest na bieżąco przez osobę najmująca pomieszczenie.

W roku 2022 skontrolowano dwa cmentarze parafialne. Tereny cmentarne były ogrodzone, częściowo utwardzone, z wydzielonymi alejkami głównymi. Tereny te były obsadzone zielenią.

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę terenów cmentarnych były źródła własne – studnie.

Na obu cmentarzach umiejscowiono murowane boksy bądź kontenery do gromadzenia odpadów komunalnych, odbieranych przez zewnętrzne firmy, posiadające stosowne uprawnienia.

Skontrolowane obiekty spełniały wymagania higieniczno-sanitarne w przedmiotowym zakresie kontroli.

## 2. 9. Inne obiekty użyteczności publicznej

W roku 2022 kontroli poddano także obiekty, klasyfikowane jako inne obiekty użyteczności publicznej, co ujęto w Tabeli Nr 3. W porównaniu z rokiem 2021, liczba obiektów zakwalifikowanych do tej grupy, zwiększyła się o 2. Do rejestru ewidencji wpisano środek transportu do przewozu odpadów niebezpiecznych oraz miejsce postoju.

Tabela 3. Inne obiekty użyteczności publicznej

Typ obiektu	Liczba obiektów w ewidencji	Liczba skontrolowanych obiektów	% skontrolowanych obiektów
<b>Kulturalno-sportowe</b>	6	3	50
Stadiony	1	0	0
Stacje paliw	19	1	5
Pralnie	6	3	50
Zakłady pogrzebowe	4	2	50
Przystanki komunikacyjne	1	0	0
Usługi transportowe	3	2	67
Parkingi	4	3	75
<b>Ogółem</b>	44	14	32

### Obiekty kulturalno-sportowe

W roku 2022 przeprowadzono 4 kontrole sanitarne obiektów kulturalno-sportowych: parku, pokoju zagadek oraz dwie kontrole hali widowiskowo-sportowej (jedna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego, jedna w związku z przedsięwzięciem związanym z przygotowaniem do sezonu letniego).

**Park miejski** jest obiektem ogólnodostępnym, przeznaczonym do celów rekreacyjnych. Na terenie parku wydzielono boisko do bulodromu, dostępny jest również stół do gry w tenisa stołowego, plac zabaw oraz muszla koncertowa. Wewnątrz obiektu znajdują się dwa pomieszczenia sanitarno-higieniczne. Pomieszczenia muszli koncertowej były myte i dezynfekowane przed i po planowanym koncercie, odbywającym się na terenie Parku Miejskiego. Obiekt zaopatrzone jest w wodę przeznaczoną do spożycia. Źródłem

zaopatrzenia w wodę jest wodociąg sieciowy publiczny. Ścieki odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej.



źródło: <https://goout.net/pl/park-miejski-w-gostyniu/vzdxec/>

**Pokój zagadek** - jest obiektem zlokalizowanym na poddaszu gostyńskiego muzeum, przystosowanym dla osób niepełnosprawnych ruchowo (wyposażony w windę i toaletę). Tematyka łamigłówek nawiązuje do czasów napoleońskich. Pokój zagadek czynny jest przez cały tydzień, w godzinach popołudniowych. Powierzchnia kontrolowanego obiektu podzielona jest na cztery pomieszczenia, stanowiące elementy gry. Uczestnicy pozostają w stałym kontakcie z obsługą. Obiekt jest monitorowany, dostęp do obrazu z kamer mają pracownicy muzeum. Dezynfekcja oraz czynności porządkowe pomieszczeń i wyposażenia prowadzone były codziennie, po zakończonym dniu pracy, przez osoby porządkowe zatrudnione w obiekcie.



*źródło: <https://gostyn.naszemiasto.pl/gostyn-muzeum-w-gostyniu-i-escape-room-znow-czynne-dla/ga/c1-8119897/zd/59705331>*

**Hala widowisko-sportowa** – jest obiektem sportowym, całorocznym, przeznaczonym do celów rekreacyjno-sportowych uczniów pobliskiej szkoły, jak również osób indywidualnych. W obiekcie, na parterze, wydzielono: pomieszczenie hali widowiskowo-sportowej, hol, pomieszczenie squash oraz miniball. Ponadto, na piętrze znajduje się: pomieszczenie bowlingu, sali bilardowej z tarasem, sali fitness, siłowni, sali korekcyjnej, a także magazyn sprzętu do ćwiczeń. Na terenie kontrolowanego obiektu dostępne są szatnie połączone z pomieszczeniami sanitarno-higienicznymi wraz z natryskami. Ponadto, w obiekcie znajduje się pomieszczenie higieniczno-sanitarne przystosowane dla osób niepełnosprawnych ruchowo, wyposażone również w rozkładany przewijak dla dzieci. Dezynfekcja oraz czynności porządkowe pomieszczeń i sprzętu sportowego prowadzone były codziennie, po zakończonym dniu pracy, przez osoby zatrudnione w obiekcie. Przed obiektem dostępny jest utwardzony parking samochodowy dla gości.

### **Stacje paliw**

W roku 2022 przeprowadzono kontrolę sanitarną jednej stacji paliw. Na stacji paliw, oprócz pomieszczenia świadczenia usług sprzedaży, znajdowały się również ogólnodostępne pomieszczenia sanitarno-higieniczne: dla kobiet, mężczyzn oraz osób niepełnosprawnych ruchowo (wyposażone w system przywoławczy oraz przewijak dla dzieci). Dla pracowników wydzielono węzły szatniowo-sanitarne (odrębne dla kobiet i mężczyzn) wraz z natryskami.

Dezynfekcja oraz czynności porządkowe pomieszczeń prowadzone były codziennie, po zakończonym dniu pracy, przez pracowników stacji.

Źródłem zaopatrzenia w wodę był wodociąg sieciowy publiczny. Ścieki odprowadzane były do sieci kanalizacyjnej.

Skontrolowany podmiot złożył wniosek do Urzędu Regulacji Energetyki o zmianę posiadanej koncesji na obrót paliwami ciekłymi, w celu dostosowania jej treści do definicji paliw ciekłych, posiadał wpis do rejestru podmiotów przywożących, z którego wynikało, iż paliwo dostarczane było ze wskazanych terminalów, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

### **Pralnie**

Zakładem pralniczym, świadczącym najszerzy zakres usług, jest firma zajmująca się praniem bielizny szpitalnej, hotelowej, gastronomicznej oraz odzieży roboczej z zakładów pracy. Pozostałe zakłady, poddane kontroli sanitarnej, prowadzą działalność w zakresie pralniczo-prasowalniczym odzieży roboczej. Dodatkowo jeden z zakładów świadczy usługi wynajmu i serwisowania odzieży roboczej oraz prania akcesoriów do utrzymania czystości.

W obiektach tej grupy, oprócz pomieszczeń świadczenia usług prania, suszenia oraz prasowania, znajdowały się również miejsca, wydzielone do składowania brudnej odzieży roboczej (tzw. strefa brudna) oraz magazyn czystej odzieży roboczej (strefa czysta). Na terenie kontrolowanych obiektów wszystkich pracowników obowiązywał regulamin ogólny pralni. Zachowano ruch jednokierunkowy – od przyjmowania do wydawania bielizny. Zakłady posiadały wdrożone Instrukcje prania, a bielizna gotowa do wydania była odpowiednio identyfikowana. Środki piorąco-dezynfekujące, stosowane do prania odzieży, posiadały aktualne terminy ważności. Na terenie kontrolowanych obiektów wydzielono pomieszczenia sanitarno-higieniczne. W jednym z kontrolowanych obiektów dostępna jest również szluz szatniowa składająca się z zespołu sanitarnego z natrykiem.

Dezynfekcja oraz czynności porządkowe pomieszczeń prowadzone były codziennie po zakończonym dniu pracy przez pracowników obiektu.

Źródłem zaopatrzenia w wodę były wodociągi sieciowe publiczne. Ścieki odprowadzane były do sieci kanalizacyjnej.

Ponadto, podczas kontroli sanitarnych skontrolowano **11 środków transportu służących do przewozu bielizny**. Wnętrza samochodów były czyste i zdezynfekowane, wyposażone w apteczkę pierwszej pomocy medycznej oraz pojemniki na odpady komunalne. Zapisy z mycia i dezynfekcji środków transportu były prowadzone na bieżąco i potwierdzone wpisami w książce mycia i dezynfekcji komory ładunkowej środka transportu. We wszystkich

skontrolowanych środkach transportu kabina kierowcy trwale była oddzielona od wnętrza komory przewozowej. Skontrolowane środki transportu służące do przewozu bielizny były w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

### **Zakłady Pogrzebowe**

W roku 2022 pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej skontrolowali 2 zakłady pogrzebowe o profilu działalności transport i pochówek zwłok. Podmioty te działają zgodnie z opracowanymi i wdrożonymi procedurami postępowania ze zwłokami. Kontrole wykazały, iż zabiegi toalety pośmiertnej wykonywane są zgodnie i z poszanowaniem w pomieszczeniu chłodni szpitala w Gostyniu lub w pomieszczeniu chłodni w obrębie cmentarza. W obydwu skontrolowanych obiektach nie wykonuje się sekcji zwłok i balsamowania ciał. Sprzątanie i dezynfekcja prowadzone były w zakładach na bieżąco. Obiekty zaopatrzone były w wodę przeznaczoną do spożycia. Źródłem zaopatrzenia w wodę są wodociągi sieciowe publiczne. Ścieki odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej.

Kontrolowane podmioty posiadały umowy na wykonywanie usług w zakresie odbioru, transportu i przekazywania do utylizacji odpadów niebezpiecznych o kodzie 18 01 03, zawarte z firmą zewnętrzną, posiadającą stosowane uprawnienia. Na terenie obiektów wydzielono pomieszczenia magazynowe, zaopatrzone w urządzenie chłodnicze do czasowego magazynowania w/w odpadów (do 30 dni) które następnie odbierane były zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Ponadto, skontrolowano **3 środki transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich.** Skontrolowane środki transportu drogowego przeznaczone do przewozu zwłok i szczątków ludzkich: zarejestrowane były i użytkowane zgodnie z przeznaczeniem, trwale oznakowane; posiadały odizolowaną kabinę kierowcy od części przeznaczonej na umieszczenie zwłok lub szczątków ludzkich; w części przeznaczonej na umieszczenie zwłok albo szczątków ludzkich nie posiadały miejsc siedzących; posiadały zabezpieczenie przed przesuwaniem się trumny lub pojemnika na zwłoki albo szczątki ludzkie podczas przewozu; posiadały podłogę wykonaną z materiału łatwo zmywalnego i odpornego na działanie środków dezynfekujących; posiadały wydzielone miejsce na przechowywanie środków dezynfekcyjnych, jednorazowych rękawic ochronnych, ręczników jednorazowego użytku oraz worków i kombinezonów na zwłoki.

### Usługi Transportowe

Przeprowadzono kontrole sanitarne 2 obiektów z tej grupy, podczas których skontrolowano 4 środki transportu do przewozów pasażerskich oraz środki transportu do przewozu odpadów niebezpiecznych.

Kontrolę 4 środków transportu do przewozów pasażerskich przeprowadzono w bazie transportowej, w miejscu przygotowywania środków transportu, przed rozpoczęciem kursu. Wszystkie skontrolowane środki transportu zaopatrzone były w apteczki pierwszej pomocy medycznej, wyposażone w podstawowe środki opatrunkowe. Autobusy były wyposażone w podstawowe środki opatrunkowe oraz pojemniki na odpady komunalne, wyłożone workami foliowymi bądź w worki foliowe. Skontrolowane środki transportu do przewozów pasażerskich zaopatrzone były w klimatyzację. Za utrzymanie porządku i czystości wewnątrz pojazdów odpowiedzialni są kierowcy. Czynności myjące wewnątrz pojazdów, w tym pranie zagłówek oraz tapicerki, wykonywane są przez firmę zewnętrzną. Gruntowne mycie autobusów odbywa się w myjni dla samochodów ciężarowych i autobusów.

W roku 2022 skontrolowano jeden środek transportu do przewozu odpadów niebezpiecznych, należący do firmy, której działalność polega na zbieraniu odpadów i transporcie odpadów do miejsca ich utylizacji. Samochód typu chłodnia jest wyposażony w zamykany pojemnik transportowy z tworzywa sztucznego, opisany: „pojemnik do transportu odpadów o kodach 18 01 03\*; 18 01 02\*”, opatrzony znakiem „zagrożenie biologiczne”, w którym przenoszone są zbierane odpady z punktu odbioru odpadów u kontrahenta do środka transportu. Do pojemnika transportowego są wkładane odpady przeznaczone do utylizacji, zbierane selektywnie, z uwzględnieniem sposobu ich unieszkodliwiania, tj.: worki koloru czerwonego lub plastikowe/tekturowe pojemniki jednorazowego użycia odporne na przekłucie bądź przecięcie.

Worki i pojemniki przeznaczone na odpady medyczne o kodzie 18 01 03 posiadają widoczne oznakowanie identyfikujące zawierające: kod odpadów, nazwę i adres wytwórcy, numer REGON, numer księgi rejestrowej, datę i godzinę otwarcia oraz datę i godzinę zamknięcia.

Środkiem transportu są przewożone zebrane odpady do miejsca ich utylizacji. Samochód typu chłodnia jest w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Wnętrze chłodni jest myte i dezynfekowane na bieżąco po zakończonym dniu pracy w myjni samochodowej. Z przeprowadzonych czynności mycia i dezynfekcji prowadzone są zapisy. Pracownicy zakładu są wyposażeni w odpowiednie środki ochrony indywidualnej, w tym: w rękawice oraz gogle ochronne.

### Parkingi

Przedmiotem kontroli sanitarnych, w trakcie trwania sezonu letniego w 2022 roku, były również obiekty stanowiące miejsca postoju na obszarach leśnych, przeznaczone do czasowego postoju pojazdów oraz odpoczynku podróżnych. Na terenie skontrolowanych obiektów dostępne były ławki ze stolikami. W widocznym miejscu zamieszczono ogólny regulamin, dotyczący utrzymania czystości i porządku w miejscu postoju. Teren wokół obiektów jest częściowo ogrodzony drewnianym płotem, nawierzchnia częściowo utwardzona tłuczeniem. Dookoła obiektu znajdują się wyłącznie tereny leśne. Czynności porządkowe (zbieranie odpadów komunalnych na terenie miejsca postojowego, wycinanie traw itp.) wykonywane są przez pracownika Zakładu Usług Leśnych.



*źródło: [https://czaswlas.pl/\\_img/\\_images2/\\_mini\\_gallery/30418.jpg](https://czaswlas.pl/_img/_images2/_mini_gallery/30418.jpg)*

Skontrolowane obiekty oraz środki transportu utrzymane w dobrym stanie sanitarno-technicznym i porządkowym.



### 3. Pływalnie

Na terenie powiatu gostyńskiego funkcjonuje jedna, całoroczna, pływania kryta. W 2022 roku przeprowadzono kontrolę sanitarną obiektu. Przedmiotem kontroli było sprawdzenie stanu sanitarno-technicznego obiektu, w tym poszczególnych pomieszczeń: hali basenowej i niecek basenowych, strefy saun, siłowni fitness, szatni, solarium oraz zaplecza pływalni wraz z system uzdatniania wody do kąpiei. Wszystkie skontrolowane pomieszczenia pływalni utrzymane były w dobrym stanie sanitarno- porządkowym i sanitarno-technicznym.



*Pływalnia Kryta „Na Fali” w Gostyniu*

*Autor: Ośrodek Sportu i Rekreacji w Gostyniu, ul. Starogostyńska 9a, 63-800 Gostyń*

W roku 2022 Inspekcja Sanitarna wraz z Zarządzającym Pływalnią prowadzili nadzór nad jakością wody ciepłej. W ramach urzędowej kontroli pobrano z instalacji wewnętrznej pływalni 5 próbek wody ciepłej – 3 próbki z niecek basenowych oraz 2 próbki z natrysków. Próbki zostały przebadane w kierunku obecności mikroorganizmów *Legionella*. Ponadto pobrano 12 próbek wody ciepłej z niecek basenowych, w ramach kontroli wewnętrznej obiektu. Uzyskane wyniki wykazały iż, system wody ciepłej na Pływalni Krytej „Na Fali” w Gostyniu jest pod kontrolą Zarządzającego Pływalnią.

Jakość wody przeznaczonej do kąpiei była monitorowana przez cały rok. Badania prowadziła zarówno Inspekcja Sanitarna jak i Zarządzający Pływalnią. Systematyka wykonywanych badań zapewniła bezpieczne warunki dla osób korzystających z pływalni.

W ramach kontroli urzędowej oraz w ramach kontroli wewnętrznej wykonywano analizy laboratoryjne próbek wody pod kątem zanieczyszczeń bakteriologicznych oraz w zakresie

parametrów fizyko-chemicznych. Łącznie w ramach kontroli urzędowej i kontroli wewnętrznej poddano analizie bakteriologicznej: 188 próbek oraz fizyko-chemicznej: 132 próbki. Woda na pływalni w nieckach: basenu sportowego, basenu rekreacyjnego, w brodziku, w niecce jacuzzi oraz w systemach cyrkulacji czterech niecek basenowych w badanym zakresie bakteriologicznym oraz chemicznym odpowiadała wymaganiom określonym w załączniku Nr 1 i Nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2022, poz. 1230).

Obiekt pływalni był wyłączony z użytku, z uwagi na coroczne prace remontowo-modernizacyjne, w dniach od 1 września 2022r. do 2 października 2022r. Podczas przerwy technologicznej wykonano następujące prace na hali basenowej: wyczyszczono niecki oraz uzupełniono fugi w basenie rekreacyjnym, sportowym i w brodziku, wymieniono wodę we wszystkich nieckach, wymieniono platformy startowe w basenie sportowym, wymieniono kasetony sufitowe na części rekreacyjnej pływalni oraz w części brodzika, wymieniono oświetlenie, wykonano prace serwisowe na zjeżdżalni, wymieniono płytki w strefie saun, odmalowano ściany i dźwigary drewniane. Ponadto, przeprowadzono remont szatni męskiej, wymieniono ławki w szatni rodzinnej oraz wymieniono filtry w centralach wentylacyjnych. Przeprowadzone zostały również prace hydrauliczne w strefie podbasenowej, gdzie wymieniono i naprawiono pompy, dokonano przeglądu i kalibracji urządzeń do uzdatniania wody. Podczas przerwy technologicznej zlikwidowano funkcjonujące do tej pory w obiekcie solarium, usunięta została sauna infrared oraz tężnia solankowa.

Wszystkie skontrolowane pomieszczenia pływalni utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-porządkowym i sanitarno-technicznym. Woda basenowa odpowiadała wymaganiom, jakie powinna spełniać woda na pływalniach.

#### **4. Podsumowanie**

1. W zakresie stanu sanitarno-technicznego obiektów użyteczności publicznej oraz środków transportu specjalnego przeznaczenia nie stwierdzono nieprawidłowości.
2. We wszystkich skontrolowanych obiektach, gospodarkę odpadami, prowadzono zgodnie z obowiązującymi przepisami.
3. We wszystkich obiektach użyteczności publicznej przestrzegano zapisów ustawy *o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu, wyrobów tytoniowych i e-papierosów*.

4. Największy wzrost liczby obiektów użyteczności publicznej (wzorem lat ubiegłych) zauważono w branży „beauty”.
5. Poprzez regularne prace remontowe kontrolowanych obiektów podwyższono standard świadczonych usług.
6. W analizowanych próbkach wody nie stwierdzono zanieczyszczeń bakteriologicznych oraz przekroczeń parametrów fizyko-chemicznych.

# STAN SANITARNY PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ



## 1. Wprowadzenie

Podmioty, wykonujące działalność leczniczą, kontrolowano w oparciu o przepisy prawne rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022r., poz. 402). Zakres kontroli tych podmiotów obejmował głównie: stan sanitarno-techniczny obiektów; utrzymanie czystości pomieszczeń i wyposażenia; zaopatrzenie w wodę; postępowanie z bielizną czystą i brudną; postępowanie z odpadami, zarówno komunalnymi, jak i medycznymi; procesy dezynfekcji i sterylizacji; dokumentację zdrowotną personelu oraz przeciwdziałania zagrożeniom związanym z występowaniem stanu epidemii wirusa SARS-CoV-2.

W placówkach medycznych, w ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego, Pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej dokonali urzędowego poboru próbek wody ciepłej w kierunku obecności mikroorganizmów *Legionella* sp.

## 2. Działalność lecznicza

W 2022 roku działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze obejmowała następujące grupy:

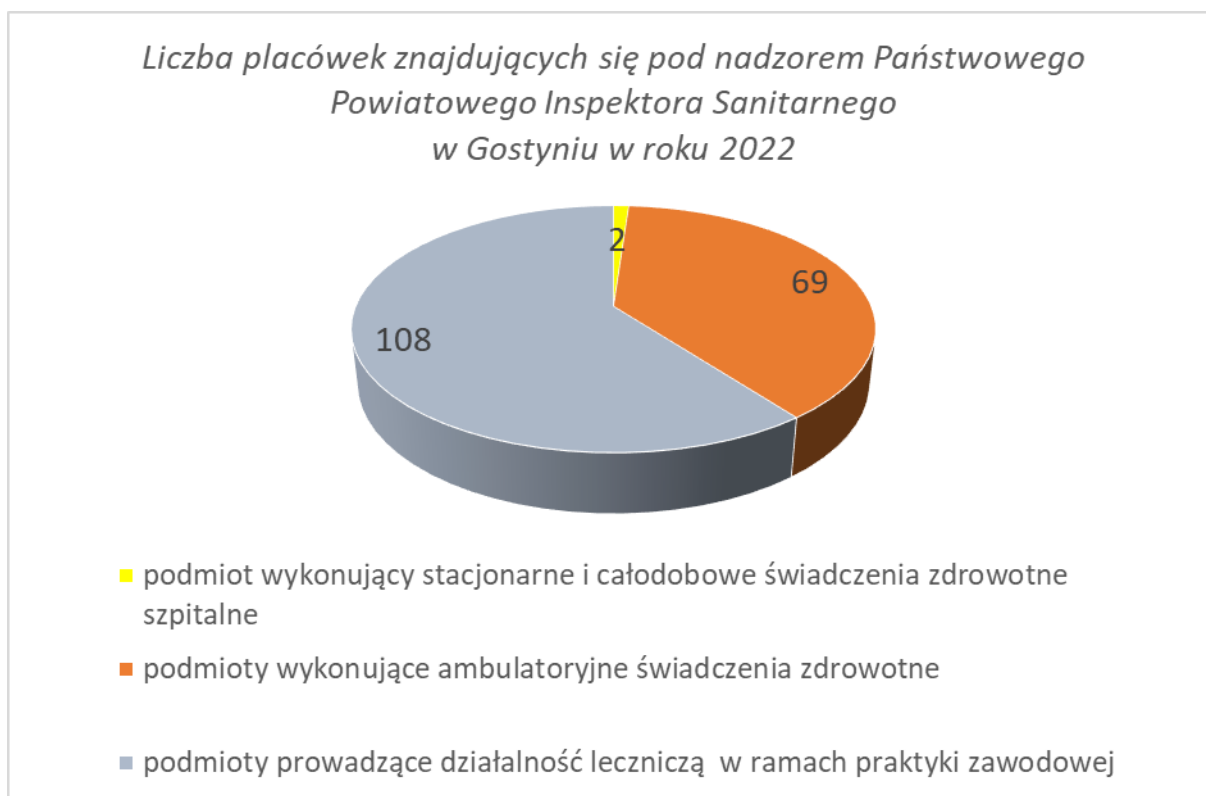
- stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne szpitalne,
- ambulatoryjne świadczenia zdrowotne,
- praktyki zawodowe.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajdowało się ogółem 179 placówek, w tym:

- 2 podmioty wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne szpitalne,
- 69 podmiotów wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne,
- 108 podmiotów prowadzących działalność leczniczą w ramach praktyki zawodowej.

Powyższą zależność przedstawiono na wykresie 1.

Wykres 1. Zestawienie placówek znajdujących się pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu w roku 2022.



## 2.1. Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne

W ewidencji na 2022r. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajdowały się 2 szpitale, wykonujące **stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne**. Dodatkowo w strukturę jednego z nich wchodzi Zakład Opiekuńczo-Leczniczy mieszczący się przy ul. Wrocławskiej 8, 63-800 Gostyń.

W porównaniu z rokiem 2021 ilość placówek w tej grupie nie zmieniła się, choć jeden z istniejących obiektów lecznictwa otwartego w 2022r. przekształcił się w obrębie tej samej grupy.

Działalność lecznicza w rodzaju „stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne szpitalne” świadczona jest w dwóch obiektach:

- Bonifraterskim Centrum Medycznym Sp. z o. o. Oddział we Wrocławiu, Bonifraterskie Centrum Rehabilitacji pw. Św. Benedykta Menni w Piaskach, os. Marysin 1, 63-820 Piaski, który powstał w wyniku połączenia spółek bonifraterskich i rozpoczął działalność z dniem 01.03.2022r.

Dawniej w obiekcie funkcjonowało: Bonifraterskie Centrum Zdrowia Sp. z o. o. Oddział w Piaskach Bonifraterskie Centrum Rehabilitacji pw. Św. Benedykta Menni – Piaski, os. Marysin 1, 63-800 Piaski.

Świadczenia rehabilitacji neurologicznej w warunkach stacjonarnych przeznaczone są dla świadczeniobiorców ze schorzeniami neurologicznymi wszystkich grup wiekowych, którzy ze względu na kontynuację leczenia wymagają stosowania kompleksowych czynności rehabilitacyjnych oraz całodobowego nadzoru lekarskiego i pielęgniarskiego. Ponadto, placówka świadczy usługi w zakresie rehabilitacji dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego oraz zabiegi dla pacjentów dorosłych w ramach rehabilitacji ambulatoryjnej.



*Źródło: <https://bonifratrzy.pl>*

- Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Gostyniu, Pl. K. Marcinkowskiego 8/9, 63-800 Gostyń. W kompleksie budynków znajdują się następujące oddziały szpitalne:
  - ✓ Oddział Dziecięcy,
  - ✓ Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii,
  - ✓ Oddział Chirurgii Ogólnej,
  - ✓ Oddział Ginekologiczno-Położniczy wraz z Zespołem Porodowym,
  - ✓ Oddział Noworodkowy,
  - ✓ Oddział Wewnętrzny,
  - ✓ Oddział Chirurgii Dziecięcej,

✓ Oddział Medycyny Paliatywnej.

Placówka jest wyposażona w blok operacyjny oraz centralną sterylizatornię. W budynkach szpitala mieści się Pracownia Endoskopii, Pracownia Diagnostyki Laboratoryjnej oraz Poradnia Ginekologiczno-Położnicza.



*Źródło: <https://pl-pl.facebook.com/spzozgostyn/>*

Ponadto, szpital posiada w swej strukturze Zakład Opiekuńczo-Leczniczy, mieszczący się w Gostyniu, przy ul. Wrocławskiej 8, w którym przebywają pacjenci, wymagający całodobowych świadczeń pielęgnacyjnych w przebiegu choroby przewlekłej, na skutek zakończonego procesu diagnostycznego lub leczenia operacyjnego.



*Źródło: W/w fotografie pomieszczeń Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego przy ul. Wrocławskiej w Gostyniu są własnością Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Gostyniu, Pl. K. Marcinkowskiego 8/9, 63-800 Gostyń, udostępniono je za zgodą Kierownictwa Placówki.*



W 2022 roku w zakresie nadzoru bieżącego skontrolowano ogółem 2 podmioty wykonujące działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.

W jednym obiekcie szpitalnym przeprowadzono 1 kontrolę kompleksową oraz 1 kontrolę sprawdzającą wykonania nakazów, nadanych decyzją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu za stwierdzone podczas kontroli kompleksowej nieprawidłowości. Obiekt na koniec roku 2022 został pozytywnie oceniony przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu, gdyż wszystkie nieprawidłowości, stwierdzone podczas kontroli kompleksowej zostały usunięte.

W drugim obiekcie szpitalnym toczy się postępowanie administracyjne w zakresie Higieny Komunalnej – obowiązuje decyzja Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 28 stycznia 2020 r.

W w/w Podmiocie przeprowadzono łącznie 8 kontroli sanitarnych:

- ✓ 2 kontrole tematyczne w związku z wystąpieniem ognisk epidemicznych.
- ✓ 1 kontrolę tematyczną w zakresie oceny funkcjonowania systemu zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych, obejmującej między innymi działalność komitetu i zespołu kontroli zakażeń szpitalnych, monitorowanie i rejestrację zakażeń i czynników alarmowych czy prowadzenia kontroli wewnętrznych w zakresie realizacji działań mających na celu zapobieganie szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych.
- ✓ 1 kontrolę w zakresie szczepień przeprowadzonych na Oddziale Noworodkowym oraz w Gabinetzie Lekarza POZ.
- ✓ 1 kontrolę sprawdzającą wykonania nakazów, nadanych decyzją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu za stwierdzone nieprawidłowości podczas kontroli kompleksowej w 2021 w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicy, wchodzącym w strukturę Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Gostyniu.
- ✓ 3 kontrole sprawdzające, w tym jedna z nich wykazała częściowy brak wykonania nakazów obowiązującej decyzji Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

W dniu 9 listopada 2022r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wydał upomnienie, w którym wezwał Podmiot do wykonania nakazów nadanych decyzją Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 28 stycznia 2020 r. Wobec Podmiotu prowadzone jest dalsze postępowanie administracyjne.

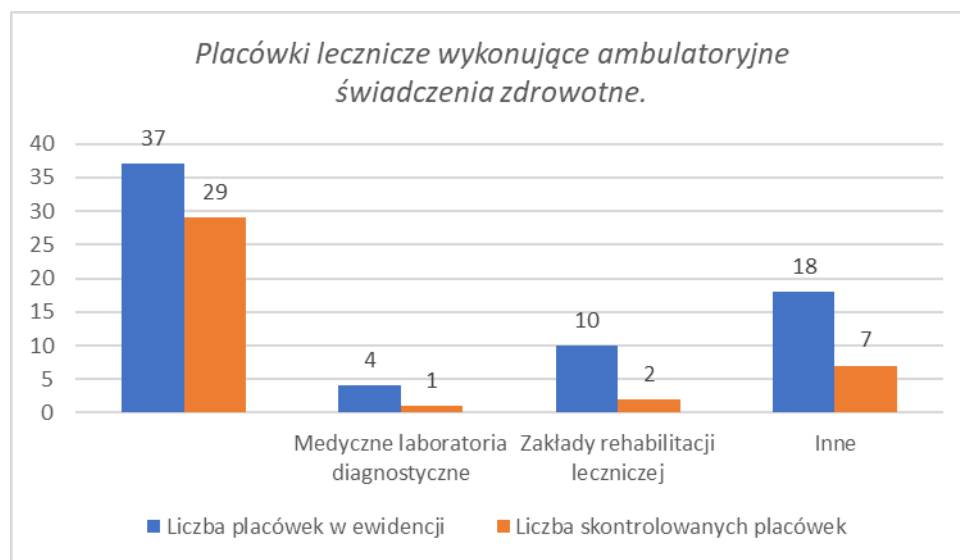
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu w roku 2022 nie dokonał oceny pod względem sanitarnym tej Placówki szpitalnej ze względu na fakt, iż w obiekcie nie została przeprowadzona kontrola kompleksowa, a jedynie kontrole sprawdzające wykonania nakazów.

W roku 2022 zakończył swoją działalność Zakład Opiekuńczo-Lecniczy, należący do Domu Zdrowia i Spokoju Sp. z o.o. w Szelejewie Drugim, będący w grupie stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych inne niż szpitalne.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu prowadził nadzór nad jakością wody ciepłej w obu obiektach szpitalnych. W ramach urzędowej kontroli pobrano z instalacji wewnętrznej placówek próbki wody ciepłej, które zostały przebadane w kierunku obecności mikroorganizmów *Legionella sp.* Uzyskane wyniki wykazały iż, system wody ciepłej w placówkach medycznych jest pod kontrolą.

## 2.2 Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne oraz działalność lecznicza wykonywana przez praktyki zawodowe

W roku 2022 w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu, znajdowało się ogółem 69 placówek **lecnictwa ambulatoryjnego**. Szczegółowy podział tych podmiotów przedstawiono na wykresie Nr 2.



Wykres 2. Zestawienie podmiotów leczniczych, wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne.

Zestawienie wszystkich podmiotów leczniczych, wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne wraz z liczbą skontrolowanych obiektów przedstawia Tabela Nr 1.

Tabela 1. Placówki lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne.

Typ placówki	Liczba placówek w ewidencji	Liczba skontrolowanych placówek	% skontrolowanych placówek
Przychodnie, ośrodki, poradnie	37	29	78
Medyczne laboratoria diagnostyczne	4	1	25
Zakłady rehabilitacji leczniczej	10	2	20
Inne	18	7	39
Ogółem	69	39	57

W roku 2022 skontrolowano 39 podmiotów, co stanowi 57% wszystkich podmiotów tej grupy, ujętych w ewidencji. Największą wartość procentową stanowiły skontrolowane przychodnie, tj. 78%, najmniejszą – zakłady rehabilitacji leczniczej (skontrolowano 20%). Wśród placówek leczniczych, klasyfikowanych jako inne, wyróżnić możemy przede wszystkim: zespoły pielęgniarek i położnych, gabinety profilaktyki szkolnej oraz hospicja domowe.

W grupie **przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice** znajdowało się 37 podmiotów wykonujących działalność leczniczą. W porównaniu z rokiem 2021 liczba placówek zmniejszyła się o 2 podmioty.

Ogółem skontrolowano 29 placówek w tej grupie. Pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej i Sekcji Epidemiologii przeprowadzili wspólnie 22 kontrole w przychodniach. Pomieszczenia skontrolowanych obiektów utrzymane były w dobrym stanie sanitarnym i technicznym poza jednym obiektem.

W Podmiocie tym, pracownik Sekcji Higieny Komunalnej wraz z pracownikiem Sekcji Epidemiologii przeprowadzili kontrolę kompleksową, podczas której stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami medycznymi (tj. gromadzenia w miejscu wytwarzania oraz przechowywania odpadów) oraz w zakresie niedostosowania obiektu do wymagań, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 poz. 402).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wydał decyzję administracyjną, w której zobowiązał podmiot do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Kontrola sprawdzająca zostanie przeprowadzona, po upływie terminu wykonania.

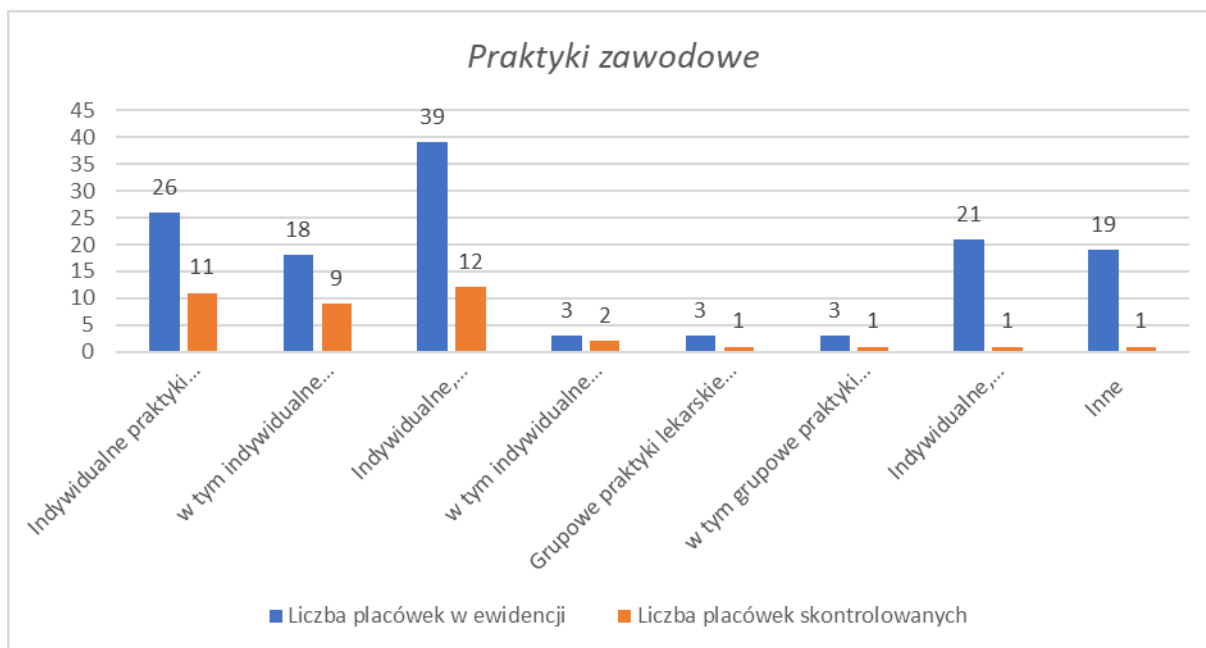
W związku z powyższym, obiekt ten został negatywnie oceniony na koniec roku sprawozdawczego 2022 przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu.

W 2022r. w grupie: **zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne** znajdowały się 4 laboratoria diagnostyczne. Pracownicy Sekcji Epidemiologii skontrolowali 1 obiekt z tej grupy. W porównaniu z rokiem 2021 ilość placówek nie uległa zmianie.

W 2022r. w grupie: **zakłady rehabilitacji leczniczej** znajdowało się 10 podmiotów wykonujących działalność leczniczą. W porównaniu z rokiem poprzednim 2021, ogólna liczba obiektów tej grupy zwiększyła się o 1 nowy obiekt. W roku 2022 pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej przeprowadzili 2 kontrole w obiektach tej grupy, w tym 1 kontrolę w obiekcie nowopowstałym. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

W 2022r. w grupie: **podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne – inne** znajdowało się 18 podmiotów wykonujących działalność leczniczą. W porównaniu z rokiem 2021 liczba placówek zmniejszyła się o 1 podmiot. Pracownicy Sekcji Epidemiologii przeprowadzili w 7 obiektach kontrole sanitarne.

W roku 2022, w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu, znajdowało się ogółem 108 placówek, wykonujących działalność leczniczą przez **praktyki zawodowe**. Szczegółowy podział tych podmiotów przedstawiono na wykresie 3.



Wykres 3. Zestawienie podmiotów leczniczych, wykonujących działalność przez praktyki zawodowe.

Zestawienie tych placówek, wraz z liczbą skontrolowanych obiektów przedstawia Tabela 2.

Typ placówki	Liczba placówek w ewidencji	Liczba skontrolowanych placówek	% skontrolowanych placówek
<b>Indywidualne praktyki lekarskie ogółem</b>	<b>26</b>	<b>11</b>	<b>42</b>
w tym indywidualne praktyki lekarzy dentystów	18	9	50
<b>Indywidualne, specjalistyczne praktyki lekarskie ogółem</b>	<b>39</b>	<b>12</b>	<b>31</b>
w tym indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów	3	2	67
<b>Grupowe praktyki lekarskie ogółem</b>	<b>3</b>	<b>1</b>	<b>33</b>
w tym grupowe praktyki lekarzy dentystów	3	1	33
<b>Indywidualne, specjalistyczne, grupowe praktyki pielęgniarek</b>	<b>21</b>	<b>1</b>	<b>5</b>
<b>Inne</b>	<b>19</b>	<b>1</b>	<b>5</b>
<b>Ogółem</b>	<b>108</b>	<b>26</b>	<b>24</b>

Tabela 2. Praktyki zawodowe.

## 5. Podsumowanie

1. W 2022 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu ocenił pozytywnie jeden z największy obiektów typu **stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne** mimo iż, kontrola kompleksowa obiektu wykazała nieprawidłowości. Podmiot wykonał wszystkie nałożone punkty decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu, tym samym zyskał ocenę pozytywną.
2. Drugi z obiektów szpitalnych był skontrolowany 8 razy w węższym zakresie. W stosunku do w/w Podmiotu toczy się postępowanie administracyjne w zakresie Higieny Komunalnej – obowiązuje decyzja Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 28 stycznia 2020r.  
W dniu 9 listopada 2022r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wydał upomnienie, w którym wezwał Podmiot do wykonania nakazów nadanych w/w decyzją.  
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu w roku 2022 nie oceniał pod względem sanitarnym obiektu ze względu na fakt, iż w danej Placówce nie została przeprowadzona kontrola kompleksowa, a jedynie kontrole sprawdzające wykonania nakazów.  
Zdaniem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu, obiekt ten wymaga stałego nadzoru bieżącego.
3. Na szczególne wyróżnienie zasłużył Zakład Opiekuńczo-Leczniczy, wchodzący w skład struktur Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Gostyniu, który wykonał nakazy nadane decyzją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu za stwierdzone nieprawidłowości podczas kontroli kompleksowej w 2021 roku.
4. W grupie **przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice** jeden z obiektów został przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu oceniony negatywnie. W Podmiocie tym, pracownicy Powiatowej Stacji przeprowadzili kontrolę kompleksową, podczas której stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami medycznymi (tj. gromadzenia w miejscu wytwarzania oraz przechowywania odpadów) oraz w zakresie niedostosowania obiektu do wymagań, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 poz. 4020. Obiekt ten zaplanowano do kontroli sanitarnej na rok 2023r.

5. Pozostałe skontrolowane Placówki utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-technicznym. W skontrolowanych obiektach była zachowana czystość bieżąca, wszystkie obiekty oceniono pozytywnie pod względem stanu sanitarno-porządkowego.
6. Większość podmiotów leczniczych prowadzi prawidłową gospodarkę odpadami medycznymi.
7. Coraz więcej Placówek, we własnym zakresie, przeprowadza sterylizację sprzętu wielokrotnego użytku, kontrolując w prawidłowy sposób skuteczność procesów sterylizacji.
8. Obiekty medyczne właściwie postępują z bielizną czystą i brudną.
9. Większość podmiotów leczniczych charakteryzuje się przestronnością i dużą przestrzenią użytkową, nowoczesnym usytuowaniem pomieszczeń i sprzętu.
10. We wszystkich skontrolowanych podmiotach przestrzegane były zapisy ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

# JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA



## 1. Wprowadzenie

W roku 2022 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu sprawował nadzór nad jakością wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi produkowanej przez przedsiębiorstwa wodociągowe na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. 2023r., poz. 338), ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020r. poz. 2028). Badania jakości wody wykonywane były przez laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wymagania dotyczące jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi określone są w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294).

## 2. Zaopatrzenie ludności w wodę

Na terenie powiatu gostyńskiego woda przeznaczona do spożycia produkowana jest przez łącznie 34 wodociągi znajdujące się w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu, z czego 33 wodociągi zaopatrują w wodę mieszkańców powiatu, jeden produkuje wodę na potrzeby własne, wykorzystywaną głównie w procesie technologicznym zakładu produkcyjnego. Wszystkie wodociągi zasilane są wodą z ujęć podziemnych, które charakteryzują się stałym składem fizyko-chemicznym. W procesach uzdatniania wody ujmowanej z ujęć głębinowych wykorzystywane są tradycyjne metody opierające się na napowietrzaniu i filtracji. Każdy z zaewidencjonowanych wodociągów pracuje w oparciu o jedno ujęcie, które stanowi jedna lub kilka studni, eksploatowanych naprzemiennie lub jednocześnie. Ujęcia wód głębinowych są odpowiednio chronione poprzez zabezpieczenie studni przed dostępem osób nieupoważnionych. Ponadto, ustanowione są strefy ochrony bezpośredniej i/lub pośredniej ujęć wody, które są oznakowane tablicami informacyjnymi. Przedsiębiorstwa wodociągowe regularnie poddają przeglądowi oraz konserwacji urządzenia wodne wraz z siecią dystrybucyjną. Urządzenia wodne są poddawane



modernizacjom i ulepszeniom wraz z postępowaniem technologicznym. W celu utrzymania odpowiedniej jakości wody po zakończonych pracach modernizacyjnych każdorazowo sieć dystrybucyjna podlega płukaniu i krótkotrwałemu chlorowaniu celem uniknięcia jej wtórnego zanieczyszczenia.

W 2022 roku poddano kontroli stacje uzdatniania wody w zakresie stanu sanitarno-technicznego ujęcia wody, studni, urządzeń wodociągowych, metod uzdatniania wody oraz preparatów używanych do uzdatniania i dezynfekcji wody, stref ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęcia wody. Podczas kontroli nie stwierdzono źródeł zanieczyszczeń mogących wpływać na pogorszenie jakości wody. Podział wodociągów ewidencjonowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu ze względu na ilość produkowanej wody przedstawiono w Tabeli 1.

Tabela 1. Podział wodociągów ze względu na ilość produkowanej wody w m<sup>3</sup>/dobę.

wodociągi o produkcji wody m <sup>3</sup> /d	liczba wodociągów wg ewidencji	liczba skontrolowanych wodociągów	udział w zaopatrzeniu ludności powiatu [%]
≤ 100	2	2	0,5
101 - 1 000	26	26	56,0
1001 - 10 000	2	2	39,5
Inne podmioty zaopatrujące w wodę	4	4	4,1

W powyższej tabeli ujęto urządzenia wodociągowe zarządzane przez Przedsiębiorstwa wodociągowe oraz inne podmioty, w tym zakłady spożywcze posiadające własne ujęcia, które produkują wodę na potrzeby produkcji oraz zaopatrują ludność w wodę.

W roku 2022 pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajdowały się ogółem 34 wodociągi, zlokalizowane na terenie 7 gmin powiatu gostyńskiego:

- 30 publicznych,
- 4 inne podmioty zaopatrujące w wodę:
  - wodociąg zakładu Pudliszki Sp. z o.o.,
  - wodociąg Stefanowo DANKO Hodowla Roślin Spółka z o.o. Zakład Nasiennie-Rolny Szelejewo,
  - wodociąg lokalny Spółdzielni Mleczarskiej w Gostyniu,
  - wodociąg lokalny Ardagh Glass S.A., niestanowiący zaopatrzenia mieszkańców powiatu w wodę do spożycia.

Gminy znajdujące się na granicy powiatu tj. gmina Pogorzela oraz gmina Poniec częściowo były zaopatrywane w wodę przez wodociągi, których ujęcia mieszczą się na terenie powiatu krotoszyńskiego i leszczyńskiego.

Jakość wody z wodociągów poddawana była systematycznej kontroli prowadzonej zarówno przez Powiatowego Państwowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu, jak i przez Przedsiębiorstwa wodociągowe. Zakres badań jakości wody był zgodny z zakresem określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294).

Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w zakresie monitoringu parametrów grupy A, grupy B oraz w ramach nadzoru sanitarnego wykonywane były w akredytowanych laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Poznaniu oraz w Lesznie. Badania wody wykonywane przez producentów wody w ramach kontroli wewnętrznej prowadzone były w laboratoriach zewnętrznych o udokumentowanym systemie jakości badań, zatwierdzonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W ewidencji wodociągów powiatu gostyńskiego znajdują się 2 wodociągi objęte raportowaniem do Komisji Europejskiej. Wodociągi te podlegały raportowaniu ze względu na dużą produkcję wody tj. 1000 m<sup>3</sup>/dobę i więcej, dużą liczbę zaopatrywanej ludności tj. powyżej 5000 osób. Były to:

- wodociąg publiczny Gostyń,
- wodociąg publiczny Drzewce.

W roku 2022 w ramach monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia, prowadzonego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, pobrano do badań zgodnie z harmonogramem 194 próbek oraz w ramach nadzoru sanitarnego 79 próbek wody do spożycia. W ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez Przedsiębiorstwa wodociągowe pobrano łącznie 270 próbek wody przeznaczonej do spożycia, 224 próbki zgodnie z rocznym harmonogramem oraz 46 próbek w ramach działań kontrolnych Przedsiębiorstw. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, woda jest w pełni bezpieczna dla zdrowia, jeśli spełnia określone w nim wymagania.

Sporadycznie występowały w wodzie zanieczyszczenia mikrobiologiczne w postaci pojedynczych bakterii wskaźnikowych – bakterii grupy coli. W przypadku pojawienia się zanieczyszczeń bakteriologicznych, Przedsiębiorstwa wodociągowe podejmowały natychmiastowe działania mające na celu ich wyeliminowanie. Najczęściej było to płukanie oraz krótkotrwałe chlorowanie urządzeń i sieci. Sporadycznie odnotowano podwyższenie

stężenia manganu oraz żelaza – co było skutkiem awarii i/lub prowadzonych prac remontowo-modernizacyjnych. Na jednym z wodociągów wystąpiło przekroczenie stężenia siarczanów. Przyczyną zaistniałego incydentu była specyfikacja ujęcia, składającego się z kilku studni wierconych, z czego niektóre z nich charakteryzują się wysoką zawartością siarczanów pochodzenia naturalnego. Ponadto, sposób eksploatacji ujęcia wody mógł mieć znaczący wpływ na podwyższenie parametru.

### 3. Wodociągi



Kontroli poddano wszystkie wodociągi znajdujące się w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu – zarówno publiczne, jak i wodociągi produkujące wodę głównie dla celów produkcyjnych, a będące również źródłem zaopatrzenia ludności w wodę. Kontroli poddano także wodociąg lokalny zakładu Ardagh Glass S.A. w Gostyniu, który produkuje wodę wyłącznie na potrzeby technologiczne obiektu.

#### 3. 1. Wodociągi o produkcji < 100 m<sup>3</sup>/d

W tej grupie znajdują się 2 wodociągi zaewidencjonowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu:

- Wodociąg publiczny Ostrowo,
- Wodociąg publiczny Karzec,

Podczas kontroli wszystkich wodociągów należących do tej grupy nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – higienicznego i sanitarno – technicznego.

Ponadto, w 2022 roku na Stacji Uzdatniania Wody w Karcu w celu oczyszczenia zasilanego układu dystrybucji wody z nagromadzonych osadów i złogów korozyjnych zlokalizowanych na rurociągach stosowano preparat SeaQuest.

*Zdjęcie 1. Stacja Uzdatniania Wody Karzec.*



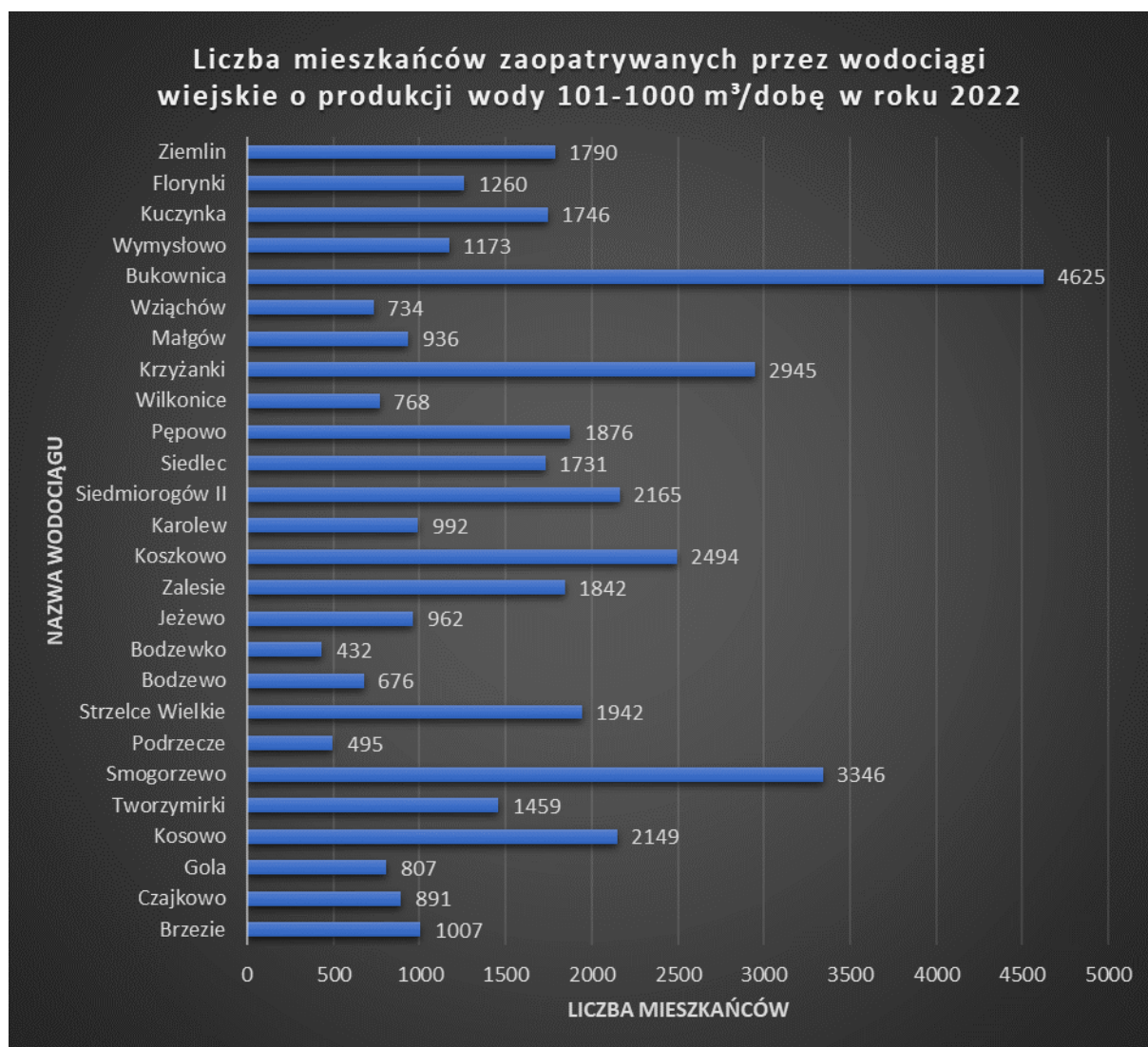
*Autor: Międzygminny Związek Wodociągów i Kanalizacji w Strzelcach Wielkich, Strzelce Wielkie 43, 63-820 Piaski.*

### **3. 2. Wodociągi o produkcji 101 – 1 000 m<sup>3</sup>/d**

Wodociągi o tej produkcji stanowią w większości źródło zaopatrzenia w wodę ludności na terenie powiatu gostyńskiego. W grupie tej znajduje się 26 wodociągów. Należą do nich wodociągi wiejskie, zlokalizowane w miejscowościach: Brzezie, Czajkowo, Gola, Kosowo, Tworzimirki, Bodzewko, Bodzewo, Smogorzewo, Podrzecze, Strzelce Wielkie, Zalesie, Jeżewo, Koszkowo, Karolew, Siedmiorogów II, Siedlec, Pępowo, Krzyżanki, Wilkonice, Małgów, Wziachów, Bukownica, Kuczynka, Wymysłowo, Florynki, Ziemiń. W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

skontrolowano wszystkie wodociągi należące do tej grupy. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – higienicznego i sanitarno – technicznego. Najwięcej mieszkańców powiatu gostyńskiego w tej grupie produkcyjnej zaopatrują wodociągi publiczne: Bukownica, Smogorzewo oraz Krzyżanki.

Wykres 1. Liczba mieszkańców zaopatrywanych przez wodociągi wiejskie o produkcji wody 101-1000 m<sup>3</sup>/dobę w roku 2022.



Źródło: opracowanie własne Sekcja Higieny Komunalnej PSSE w Gostyniu

Przedsiębiorstwa wodociągowe w roku 2022 przeprowadziły prace remontowo – modernizacyjne, które dotyczyły następujących wodociągów:

- Wodociąg publiczny Brzezie – w marcu 2022r. zakończono prace związane z modernizacją i rozbudową Stacji Uzdatniania Wody w Brzeziu, wymieniono całkowicie armaturę stacji (zbiorniki filtrów grawitacyjnych, aerator, orurowanie),

zamontowano zbiornik retencyjny wody pitnej – wcześniej funkcjonowała jako stacja jednostopniowa. Zamontowano nowy zestaw pomp tłoczących wodę na sieć.

- Wodociąg publiczny Strzelce Wielkie – doposażono Stację Uzdatniania Wody – w miesiącu lipcu 2022r. zakupiono nową sprężarkę firmy Atlas Copco, wykorzystywaną do płukania filtrów.
- Wodociąg publiczny Zalesie – Na przełomie 2021r. i 2022r. prowadzono prace związane z nowym odwiertem Studni 2A i nowym ogrodzeniem strefy ochrony bezpośredniej ujęcia. W 2022r. wymieniono chlorator, wyremontowano sprężarkę do napowietrzania wody przed procesem filtracji, wymieniono oświetlenie na hali urządzeń uzdatniających. Zaplanowano regenerację złóż w zbiornikach filtracyjnych.
- Wodociąg publiczny Karolew – W pierwszym kwartale 2022r. odmalowane zostały wszystkie zbiorniki znajdujące się na hali urządzeń uzdatniających SUW Karolew (zbiorniki filtrów, hydrofory, aerator), a także ściany w hali uzdatniania. W czerwcu 2022r. odmalowano pomieszczenie socjalne konserwatora oraz pomieszczenie warsztatowe. Wymieniono orurowaniem doprowadzające wodę ze studni do Stacji Uzdatniania Wody.
- Wodociąg publiczny Wziąchów – Przeprowadzono regenerację filtra i odwiertu studni Nr 2. Stację doposażono w agregat prądotwórczy. Planowana jest wymiana obudowy studni Nr 2 na obudowę kompaktową.
- Wodociąg publiczny Florynki – budynek Stacji Uzdatniania Wody od 2021r. jest w generalnym remoncie. Stacja pracuje w oparciu o stację kontenerową, należącą do Przedsiębiorstwa. W roku 2021r. rozpoczęto prace remontowo-budowlane całego obiektu, zdemontowano wszystkie urządzenia uzdatniające wodę na hali w budynku oraz wymieniono całe orurowanie, zamontowano nową rozdzielnię prądu. Z początkiem roku 2022 zamontowano 2 nowe zbiorniki wody czystej o pojemności 100 m<sup>3</sup> każdy, zdemontowano stare zbiorniki, wyrównano kopce nasypowe. W planach jest również modernizacja studni. Wymieniono na nową całą pokrywę dachową, zamontowano nowe opierzenie, oraz rynny.
- Wodociąg publiczny Ziemiń – w związku z problemami utrzymania stałego ciśnienia wody na sieci wodociągu, ponownie wyłączono do eksploatacji wieżowy zbiornik w Ciołkowie tzw. „Hydroglobus” o pojemności 150 m<sup>3</sup> – podtrzymujący ciśnienie wody na sieci – do czasu zamontowania nowego zestawu pomp na stacji.

Zdjęcie 2. Stacja Uzdatniania Wody Wziąchów.



Autor: Międzygminny Związek Wodociągów i Kanalizacji w Strzelcach Wielkich, Strzelce Wielkie 43, 63-820 Piaski.

### 3. 3. Wodociągi o produkcji 1 001 - 10 000 m<sup>3</sup>/d

W grupie tej znajdują się 2 wodociągi. Należą do nich:

- wodociąg publiczny w Gostyniu,
- wodociąg publiczny w Drzewcach.

Wodociągiem o największej produkcji w powiecie jest wodociąg publiczny w Gostyniu. Zaopatruje on w wodę mieszkańców miasta Gostynia oraz okolicznych wiosek: Dusiny, Bogusławek, Ziółkowa, Krajewic, Brzezia oraz strefę gospodarczą – co stanowi ponad ¼ ogółu ludności powiatu gostyńskiego.

Wodociąg publiczny Drzewce należy do tej grupy wodociągów z racji dużej produkcji wody w m<sup>3</sup>/dobę oraz liczby ludności jaką zaopatruje. Wodociąg ten dostarcza wodę mieszkańcom Drzewiec, Czarkowa, Żytowiecka, Rokosowa, Łęki Małej, Łęki Wielkiej,

Franciszkowa, Kopania, Maciejewa, Grodziska, Teodozewa, Bączylasu, Śmiłowa, Bogdanek, Wydawy, Dzieżczyny, Dzieżczynki oraz miasto Poniec.

Podczas przeprowadzonych kontroli sanitarnych stacji uzdatniania wody oraz ujęć wodnych obu wodociągów nie stwierdzono nieprawidłowości.

*Zdjęcie 3. Stacja Uzdatniania Wody Gostyń.*



Źródło: <https://gostynska.pl/kultura/mozemy-pozostac-bez-wody-zaklad-wodociagow-alarmuje/ceAJTdtUfKB976kV2qEV>

### **3. 4. Inne podmioty zaopatrujące w wodę**

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajdują się 4 wodociągi zaklasyfikowane do grupy innych podmiotów zaopatrujących w wodę, które produkują wodę głównie dla celów produkcyjnych zakładów, tj.:

- wodociąg Spółdzielni Mleczarskiej, produkujący wodę w głównej mierze na cele produkcyjne zakładu oraz na cele higieniczno-sanitarne pracowników (429 osób), a ponadto wodociąg ten dostarcza wodę dla około 60 mieszkańców bloków przy ul. Wielkopolskiej w Gostyniu;
- wodociąg Zakładowy Pudliszki, produkujący wodę na cele produkcyjne Zakładu Pudliszki Sp. z o.o., zasila też oczyszczalnię ścieków w Rokosowie oraz zaopatruje w wodę mieszkańców Pudliszek;
- wodociąg Stefanowo, produkujący wodę na cele produkcyjne DANKO Hodowla Roślin Spółka z o. o. Zakład Nasiennie-Rolny Szelejewo oraz zaopatruje w wodę mieszkańców miejscowości: Szelejewo Drugie, Stefanowo, Bielawy Szelejewskie, Anteczków, część Szelejewa Pierwszego;



- wodociąg lokalny zakładu Ardagh Glass S.A. w Gostyniu, produkujący wodę wyłącznie na potrzeby produkcyjne zakładu oraz potrzeby higieniczno-sanitarne pracowników.

Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w stanie sanitarno-technicznym urządzeń, a produkowana przez te wodociągi woda jest dobrej jakości zdrowotnej - co potwierdzają analizy laboratoryjne.

#### **4. Podsumowanie**

Woda do spożycia zawiera wiele różnych substancji, głównie składniki mineralne pochodzenia naturalnego, które są wręcz nieodzowne do prawidłowego funkcjonowania organizmu. W wodzie mogą pojawić się okresowo substancje niepożądane, pogarszające jej właściwości lub też szkodliwe dla zdrowia. Najważniejszym aspektem w kontekście spożywania wody jest ten związany z jej bezpieczeństwem zdrowotnym. Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi musi być wolna od substancji szkodliwych, bakterii chorobotwórczych oraz nadmiernych ilości powszechnie występujących w niej składników.

Mieszkańcy powiatu gostyńskiego zaopatrywani są w wodę wodociągową, która spełnia wymagania pod względem bakteriologicznym, fizyko-chemicznym stawiane wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294), co oznacza, że woda z wodociągów powiatu gostyńskiego jest bezpieczna dla zdrowia konsumentów.

# WARUNKI SANITARNO - HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY



## 1. Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego

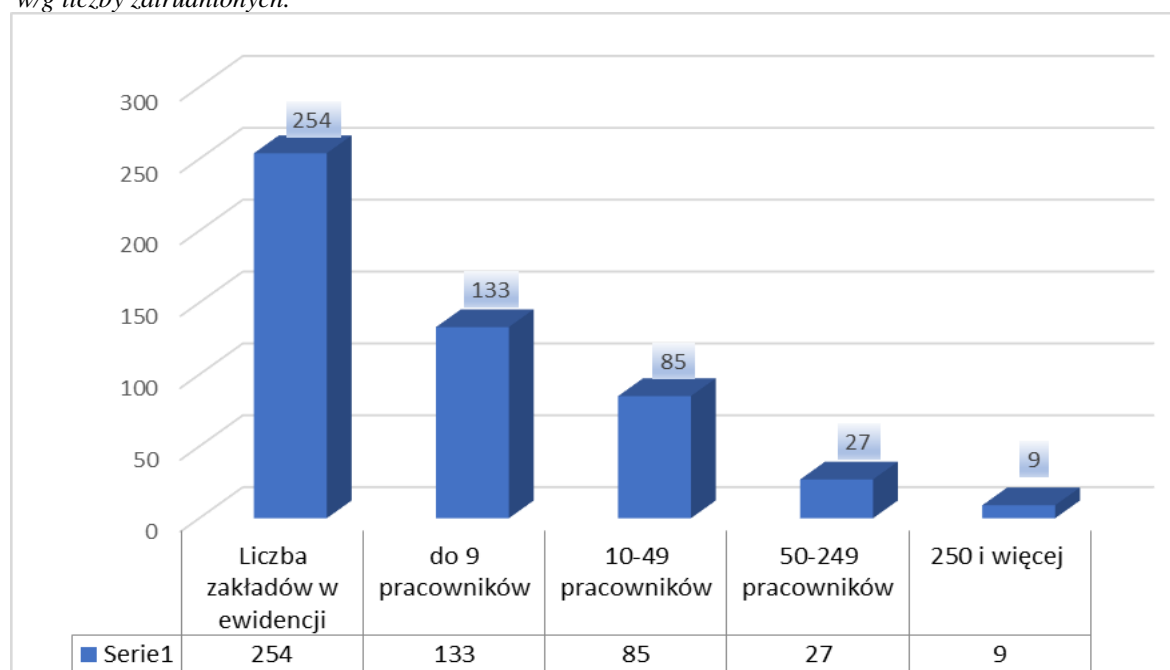
W zakresie higieny pracy w 2022 roku obejmowano ewidencją 254 zakładów pracy, zatrudniających ogółem 10 923 pracowników, z czego największa liczba zatrudnionych jest w następujących profilach działalności:

- produkcja części do pojazdów samochodowych (PKD 29) – 2765 zatrudnionych,
- produkcja artykułów spożywczych (PKD 10) – 1826 zatrudnionych,
- produkcja wyrobów z papieru (PKD 17) – 1139 zatrudnionych.

Były to zakłady produkujące wyroby z metalu, filtry dla motoryzacji, żywność i opakowania do żywności, a także produkujące tekturę oraz wielobarwne opakowania kartonowe.

Największą liczbę nadzorowanych przedsiębiorstw tworzą nadal zakłady małe, zatrudniające do 9 pracowników – 52,4 %, zatrudniające od 10 do 49 pracowników – 33,5 % wszystkich zakładów objętych nadzorem. Zakłady zatrudniające od 50 do 249 pracowników stanowiły 10,6 %, a duże przedsiębiorstwa zatrudniające powyżej 250 pracowników, stanowiły 3,5 % ogółu.

Wykres 1. Struktura podmiotów gospodarczych w ewidencji pionu higieny pracy w 2022 roku w/g liczby zatrudnionych.



## 1. 1. Kontrole w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego.

Realizowano nadzór nad zakładami pracy dotyczący warunków zdrowotnych środowiska pracy, a w szczególności zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych związanych z warunkami pracy. Kontrolowano w szczególności zakłady pracy, w których pracownicy narażeni są na działanie szkodliwych



czynników fizycznych, chemicznych oraz na działanie pyłów. Przeprowadzono kontrole zakładów, gdzie występują czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, kontrolowano stanowiska pracy, na których pracownicy narażeni są na działanie szkodliwych czynników biologicznych.

Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego zasadniczymi kierunkami działania realizowanymi podczas sprawowanego bieżącego nadzoru przez Sekcję Higieny Pracy w 2022 roku były:

- nadzór w zakresie przygotowania pracodawców w zakresie warunków pracy oraz narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych,
- nadzór w zakresie przestrzegania warunków i ograniczeń wprowadzania do obrotu kosmetyków, a także przestrzegania przepisów rozporządzenia dot. zakazu stosowania pirytonianu cynku w produktach kosmetycznych,
- nadzór nad przygotowaniem pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac usuwania bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, w ramach rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”,
- realizacja zadań związanych z nadzorem nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, detergentami i prekursorami narkotyków kat. 2 i 3, a także zbieranie informacji z zakresu legalnego obrotu prekursorami narkotyków,
- nadzór nad wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych,
- prowadzenie działań w zakresie monitorowania pojawiania się nowych produktów, substancji psychoaktywnych, skutków wywołanych ich użyciem i miejsc występowania, prowadzenie działań profilaktycznych oraz współpracowanie z innymi jednostkami w aspekcie podnoszenia wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i możliwości zapobiegania skutkom ich spożycia.

Prowadząc kontrolę według przyjętych procedur w 2022 roku skontrolowano warunki pracy 4992 pracowników, kontrolując 40 różnych podmiotów gospodarczych.

Przeprowadzono 45 kontroli, których zakres obejmował m.in.:

- nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami – 33 kontrole,
- nadzór w zakresie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy – 10 kontroli,
- nadzór nad produktami biobójczymi – 9 kontroli.
- nadzór nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 – 8 kontroli,
- nadzór nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy – 3 kontrole.

Przeprowadzono też kontrole polegające na ocenie realizacji ogólnych wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach, a także kontrole interwencyjne, czy też kontrole sprawdzające.

Ponadto podczas sprawowanego nadzoru bieżącego nad zakładami pracy w 2022 roku skontrolowano również 2 zakłady pogrzebowe (kontrole wspólne z Sekcją Higieny Komunalnej). W żadnym z nich w bieżącym roku nie stwierdzono nieprawidłowości.

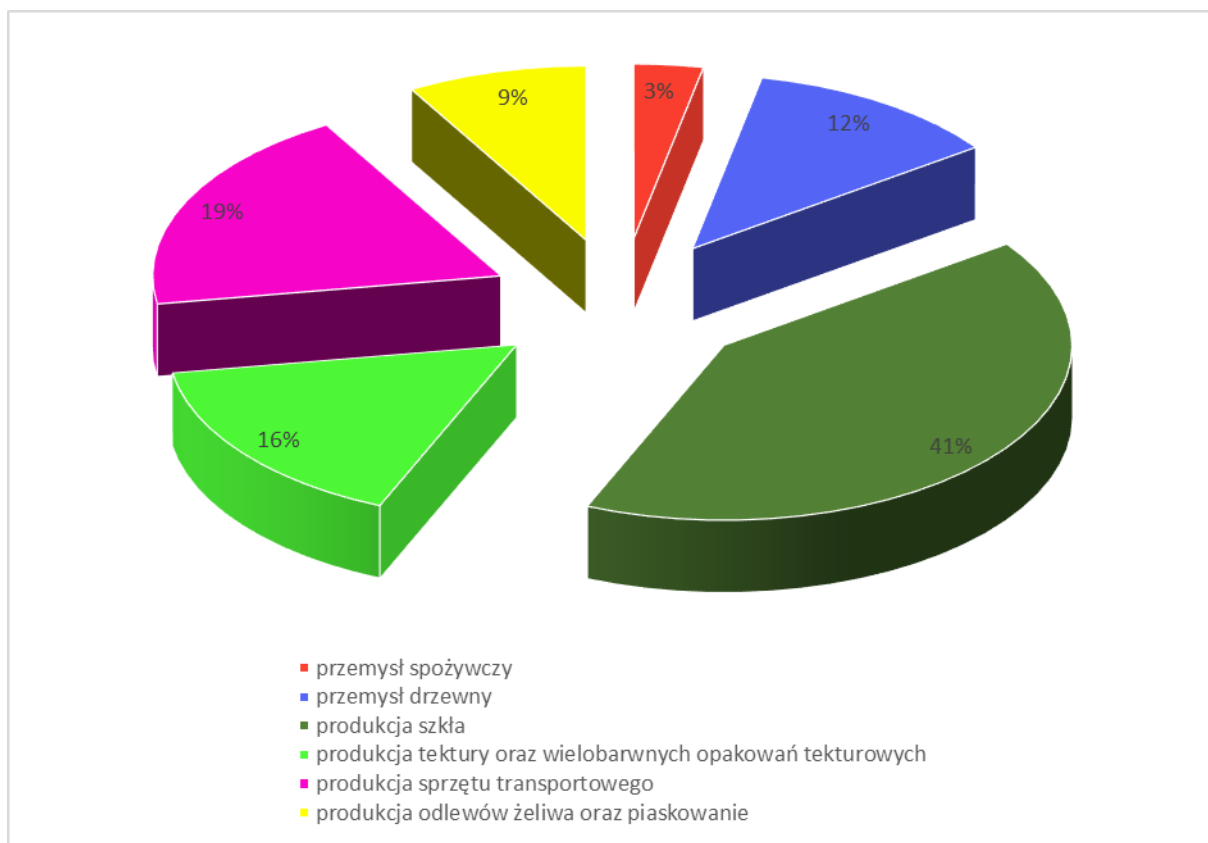
## 1. 2. Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia

W kontrolowanych w 2022 roku zakładach pracy stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN) i najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) czynników szkodliwych dla zdrowia w 15 zakładach pracy. Przekroczenia te dotyczyły branż o następującym profilu produkcji:

- produkcja żywności – 1 zakład,
- produkcja wyrobów z drewna oraz mebli – 7 zakładów,
- produkcja tektury oraz wielobarwnych opakowań kartonowych – 2 zakłady,
- produkcja i dystrybucja wyrobów z tworzyw sztucznych - 1 zakład,
- produkcja wyrobów ze szkła – 1 zakład,
- produkcja odlewów z żeliwa oraz usługi w zakresie malowania proszkowego – 2 zakłady,
- produkcja filtrów do samochodów – 1 zakład.



Wykres 2. Narażenie pracowników powiatu gostyńskiego na czynniki szkodliwe w środowisku pracy w/g profilu produkcji.



Działania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie higieny pracy ukierunkowane były na wyegzekwowanie od pracodawców poprawy warunków pracy, m.in. poprzez podjęcie działań mających na celu obniżenie stężeń i natężeń czynników szkodliwych na stanowiskach pracy.

Pracodawcy zobligowani byli również do opracowania, a następnie wdrażania w życie programów działań organizacyjno-technicznych, zmierzających do obniżenia poziomu hałasu. Podczas kontroli zwracano uwagę, czy ujęte w w/w planach działania zostają wdrażane.

Podczas przeprowadzanych kontroli stwierdzano, iż pracodawcy podejmowali różnego rodzaju działania techniczne oraz organizacyjne w celu ograniczenia narażenia pracowników np. modernizowano park maszynowy, wprowadzano automatyzację i hermetyzację procesów produkcyjnych, instalowano nowe systemy ochrony zbiorowych (tj. wentylacje miejscowe lub wyciągi stanowiskowe).

Często jednak podjęcie takich działań technicznych jest niemożliwe z powodów ekonomicznych lub braku takich technologii, dlatego też w takich przypadkach egzekwowano stosowanie odpowiednich rozwiązań organizacyjnych ograniczających narażenie pracowników, właściwej profilaktyki medycznej oraz konieczności wyposażenia

pracowników w środki ochrony indywidualnej (ochronniki słuchu atestowane, dobrane do wielkości charakteryzujących wielkości hałasu stwierdzanego na danym stanowisku pracy, czy odpowiednie ochrony dróg oddechowych), zwracano uwagę na konieczność stosowania tych ochron przez pracowników.

Ponadto, pracodawców zobowiązywano do systematycznego przeprowadzania pomiarów środowiska pracy. Prowadzony monitoring badań omówionych wyżej zagrożeń zawodowych pozwala na bieżącą identyfikację tych czynników szkodliwych dla zdrowia oraz ocenę stopnia narażenia.

### 1. 3. Postępowanie administracyjne



Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu w 2022 roku wydał dwie decyzje administracyjne wynikające z zadań z nadzoru bieżącego. Nałożone w nich obowiązki, które dotyczyły m.in.: zapewnienia na stanowisku pracy stolarza takich warunków pracy, w których stężenie zapylenia mieścić się będzie w wartościach dopuszczalnego stężenia pyłu w środowisku pracy, przeprowadzenia badań w zakresie stężenia zapylenia przy pracach związanych z narażeniem na pył drewna (proces o działaniu rakotwórczym), zaprowadzenia rejestru prac oraz rejestru pracowników, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, przeprowadzenia szkoleń pracowników w zakresie ryzyka dla zdrowia, jakie wynika z oceny narażenia na działanie czynników rakotwórczych, zapewnienia właściwego oznakowania stanowisk pracy, gdzie występuje kontakt z czynnikiem rakotwórczym.

W wyniku prowadzonego postępowania egzekucyjnego prowadzonego na stanowisku pracy ds. Higieny Pracy Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu w 2022 roku wydał 3 postanowienia o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia oraz trzy tytuły wykonawcze stosowane w egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym. Dotyczyły one egzekwowania wydanych w wyniku decyzji administracyjnych obowiązków, w których Inspektor zobowiązał pracodawcę do zapewnienia w pomieszczeniach sanitarnych oraz socjalnych właściwego stanu zarówno technicznego jak i sanitarnego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wydał też postanowienie o umorzeniu grzywny nałożonej postanowieniem w związku z wykonaniem przez podmiot jednego z nałożonych obowiązków.

#### 1. 4. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi w środowisku pracy



Przedmiotem nadzoru były zakłady, gdzie w środowisku pracy występuje narażenie pracowników na czynniki rakotwórcze lub mutagenne. Na terenie powiatu gostyńskiego funkcjonuje 40 zakładów, w których występuje ekspozycja pracowników na czynnik rakotwórczy. Stwierdzono występowanie procesów technologicznych takich jak: prace związane z narażeniem na pyły drewna, prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną - frakcję respirabilną, powstającą w trakcie pracy, prace związane z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla, proces technologiczny związany z narażeniem na działanie wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, obecnych w sadzy węglowej, smołach węglowych i pakach węglowych. W środowisku pracy występują też czynniki chemiczne o działaniu rakotwórczym: benzyna silnikowa, formaldehyd, kobalt, chromiany (VI) i dichromiany (VI) chromiany w przeliczeniu na Cr (VI), nikiel i jego związki, z wyjątkiem tetrakarbonyku niklu – w przeliczeniu na nikiel. Przeprowadzono 10 kontroli w firmach, gdzie zatrudnionych było 273 pracowników. Zwracano uwagę na bezpieczeństwo i higienę pracy pracowników, wyposażenie w odpowiednie środki ochrony indywidualnej, odzież i obuwie robocze, jak również opracowanie oceny ryzyka zawodowego dla pracowników zatrudnionych w kontakcie z tymi czynnikami. Podczas kontroli przeprowadzonych w 2022 roku zakładach na terenie powiatu gostyńskiego nie stwierdzono występowania czynnika rakotwórczego w ponadnormatywnych ilościach (krotność <1 NDS).

## 1. 5. Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi

Zagadnieniem, które także było realizowane jest nadzór nad pracownikami potencjalnie ekspozowanymi na szkodliwe czynniki biologiczne w środowisku pracy.

W ewidencji pionu Higieny Pracy znajduje się 45 zakładów, w których nadzór nad tymi czynnikami monitorowany jest wśród najbardziej narażonych grup zawodowych, do których należą: pracownicy zatrudnieni w podmiotach leczniczych, laboratoriach diagnostycznych, zakładach gospodarki odpadami, oczyszczalni ścieków, rolnictwie i leśnictwie.

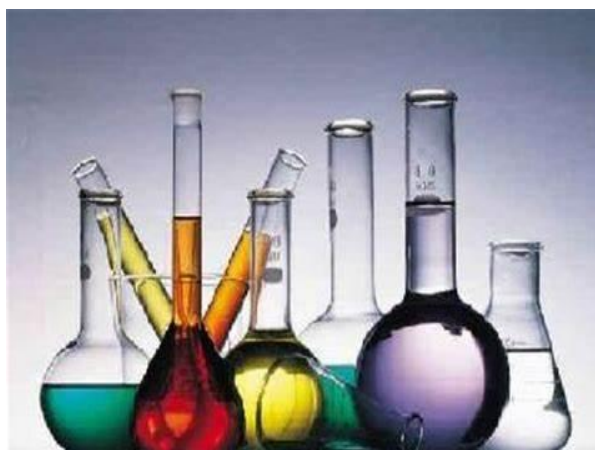
W ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi skontrolowano 3 zakłady, w których na działanie szkodliwych czynników biologicznych potencjalnie ekspozowanych było 12 osób (8 pracowników przy produkcji tartacznej, 1 pracownik zatrudniony przy transporcie odpadów medycznych, 3 pracowników zatrudnionych przy obsłudze krytej pływalni).

Przeprowadzone kontrole wykazały, iż pracodawcy podejmują szereg działań profilaktycznych zmniejszających narażenie pracowników m.in. zapewniają środki ochrony indywidualnej, środki do odkażania skóry, opracowują procedury i instrukcje bezpiecznego postępowania z szkodliwymi czynnikami biologicznymi.

Ponadto w związku z zaistniałą w kraju sytuacją epidemiologiczną związaną z pandemią koronawirusa, pracownik zatrudniony na Stanowisku Pracy do Spraw Higieny Pracy, w trakcie roku realizował również zadania prewencyjne w celu ograniczenia ryzyka związanego z narażeniem mieszkańców powiatu gostyńskiego na czynnik biologiczny, SARS-CoV-2.



## 1. 6. Nadzór nad substancjami i mieszaninami chemicznymi



W 2022 roku na terenie powiatu gostyńskiego funkcjonowało:

- 6 dalszych użytkowników – formulatorów (formulatorzy to dalsi użytkownicy, którzy produkują mieszaniny i zwykle dostarczają je dalej



w ramach łańcucha dostaw lub bezpośrednio konsumentom),

- 25 dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin (dystrybutorzy to podmioty, które magazynują oraz wprowadzają do obrotu substancje chemiczne w postaci własnej lub jako składnik mieszaniny),
- 103 dalszych użytkowników - stosujących w działalności zawodowej substancje i ich mieszaniny (stosujący to podmiot, który używa substancji w jej postaci własnej lub jako składnika mieszaniny).

Przeprowadzono łącznie 33 kontrole, w tym:

- 18 kontroli w miejscach stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin, 12 kontroli w miejscach wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin oraz 3 kontrole u dalszych użytkowników (formulatorów).

Podczas monitoringu zakładów zwracano uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz rozporządzeń wykonawczych do ww. ustawy. Egzekwowano obowiązek posiadania spisu stosowanych i produkowanych substancji i mieszanin chemicznych oraz aktualnych kart charakterystyki, wprowadzania do obrotu prawidłowo oznakowanych produktów, prawidłowego oznakowania magazynów, rurociągów i miejsc przechowywania chemikaliów. Informowano i przypominano również o przestrzeganiu przepisów *rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH)* oraz *rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 (CLP)*.

W ramach nadzoru bieżącego prowadzono kontrole w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych głównie pod kątem obecności substancji czynnych, które nie mogą wchodzić w ich skład. Podczas monitoringu zakładów zwracano również uwagę na przestrzeganie zapisów *ustawy z dnia 9 października 2015r. o produktach biobójczych*.

W obiektach będących pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu w 2022 r. nie był prowadzony z państwami trzecimi handel prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3. W ewidencji PSSE w Gostyniu znajduje się 12 podmiotów stosujących prekursor narkotykowy oraz 6 podmiotów wprowadzających do obrotu prekursor kategorii 3.

Przeprowadzono 8 kontroli w ramach nadzoru nad prekursorami narkotyków oraz 9 kontroli dotyczących nadzoru nad produktami biobójczymi.

## 1. 7. Nadzór nad podmiotami zajmującymi się NPS

W 2022 roku nie otrzymano od Inspektora do spraw Substancji Chemicznych informacji, dotyczących wydanych zezwoleń, dotyczących prowadzenia przez przedsiębiorców działalności w zakresie legalnego wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowej dostawy lub wewnątrzwspólnotowego nabycia oraz wprowadzania do obrotu nowej substancji psychoaktywnej, w tym w postaci mieszaniny lub w wyrobie.

## 2. Choroby zawodowe



W związku z wykonywaną pracą mogą pojawić się u pracownika schorzenia, które jeśli są ujęte w wykazie chorób zawodowych mogą być uznane za chorobę zawodową.

W 2022 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu wpłynęło 1 zgłoszenie, dotyczące podejrzenia choroby zawodowej. Prowadzone postępowanie odnosiło się do przewlekłej choroby obwodowego układu nerwowego wywołanej sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka.

W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego i administracyjnego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wydał 1 decyzję administracyjną dotyczącą stwierdzenia choroby zawodowej.

W 2022 roku nie wydano decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Tabela 1. Choroby zawodowe na terenie powiatu gostyńskiego stwierdzane w latach 2018 – 2022

Nr choroby zawodowej wg wykazu	Rodzaj choroby zawodowej	Liczba chorób zawodowych w latach				
		2018	2019	2020	2021	2022
7	Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych.	0	1	0	0	0
15	Przewlekłe choroby narządu głosu.	1	1	1	0	0
18	Alergiczne kontaktowe zapalenie skóry.	0	0	1	0	0
19	Przewlekła choroba układu ruchu wywołana sposobem wykonywania pracy: przewlekłe zapalenie kaletki maziowej kolana lewego.	0	0	0	1	0
20	Przewlekła choroba obwodowego układu nerwowego wywołana sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka.	0	0	0	0	1
26	Choroba zakaźna lub pasożytnicza albo ich następstwa: Borelioza, COVID-19.	0	0	0	2	0
<b>Razem</b>		<b>1</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>1</b>

Liczbę i rodzaj chorób zawodowych stwierdzanych na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2018 – 2022 zestawiono w tabeli powyżej.

### 3. Nadzór nad środkami zastępczymi



Realizowane są także działania związane z przeciwdziałaniem zagrożeniom życia lub zdrowia ludzkiego stwarzanym przez środki zastępcze „dopalacze”.

Podczas dokonanych w 2022 roku na terenie powiatu gostyńskiego wizytacji oraz prowadzonych obserwacji nie stwierdzono podejrzanych towarów, czy produktów, które swoim wyglądem, przeznaczeniem, gramaturą jednostkowych opakowań, czy ceną mogły być uznane jako „środki zastępcze”. Nie zlokalizowano podmiotów wytwarzających i wprowadzających do obrotu środki zastępcze. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu nie otrzymał też od innych służb informacji dotyczących „dopalaczy”, które wskazywałyby na konieczność podjęcia postępowania w tym zakresie.

W trosce o zdrowie publiczne dla społeczności powiatu gostyńskiego na tablicy informacyjnej w holu Powiatowej Stacji Sanitarno–Epidemiologicznej w Gostyniu zamieszczona była informacja nt. zagrożeń wynikających z zażywania środków zastępczych. Ponadto na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno–Epidemiologicznej w Gostyniu udostępniono również informację dot. zagrożeń wynikających ze stosowania „nowych narkotyków”, mającą na celu uświadomienie młodzieży oraz rodzicom zagrożeń wynikających z zażywania środków zastępczych – „dopalaczy” (ulotki „STOP DOPALACZOM”, adresy stron internetowych dotyczących środków zastępczych oraz telefony zaufania - infolinie).



#### 4. Promocja zdrowia

W ramach promocji zdrowia, w trakcie prowadzonego nadzoru bieżącego, w podległych zakładach pracy na terenie powiatu gostyńskiego, przeprowadzono ocenę sytuacji w zakresie przestrzegania zakazu palenia tytoniu oraz papierosów elektronicznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2021 roku, poz. 276 z późn.zm.) w 32 zakładach pracy:

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono iż :

- I. w większości zakładów pracy, aby zapalić papierosa, pracownicy muszą opuścić budynek i zapalić papierosa na zewnątrz. Są to miejsca wydzielone i oznakowane, jednak w zdecydowanej większości odkryte. Tylko 3 spośród skontrolowanych zakładów wydzielili palarnie, które znajdują się wewnątrz budynków,
- II. obserwuje się zjawisko powolnego zmniejszania się liczby „palaczy“ w zakładach pracy.

Biorąc pod uwagę, iż obchody Światowego Dnia Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy w 2022 roku były poświęcone kulturze bezpieczeństwa pracy, pracownik pionu higieny pracy przystąpił do organizacji obchodów „**Światowego Dnia Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy**” mając na celu zwrócenie uwagi na zdrowie pracowników w zakładach pracy poprzez przeciwdziałanie wypadkom, ochronę pracowników przed chorobami zawodowymi, tworzenie programów prewencji, upowszechnianie najnowszej wiedzy w dziedzinie BHP oraz promowanie przestrzegania przepisów BHP na wszystkich stanowiskach pracy. Przede wszystkim to czas promocji informacji o kulturze bezpieczeństwa, o potrzebie ochrony człowieka w środowisku pracy oraz ograniczaniu i eliminowaniu zagrożeń zdrowotnych. Pracownik zatrudniony na stanowisku pracy ds. Higieny Pracy uczestniczył w spotkaniu z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Pracy o/Leszno, podczas którego podjęto decyzję o podjęciu współpracy podczas organizacji obchodów „**Światowego Dnia Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy**”. Ustalono, iż po uzyskaniu deklaracji uczestnictwa zakładu z danego powiatu zostanie podjęty kontakt przez inspektora Państwowej Inspekcji Pracy zgodnie z właściwością miejscową. Nawiązano kontakt z przedstawicielami dwóch zakładów pracy, które funkcjonują na terenie powiatu gostyńskiego: Ardagh Glass Gostyń S.A., Zakład w Gostyniu, ul. Starogostyńska 9, 63-800 Gostyń. Jest to huta szkła, gdzie produkowane są bezbarwne opakowania szklane dla produktów żywnościowych (słoiki, butelki), oraz Kaczmarek Malewo, Spółka Jawna, Malewo 1, 63-800 Gostyń, w którym odbywa się

produkcja i dystrybucja wyrobów z tworzyw sztucznych do budowy instalacji gazowych, wodno – kanalizacyjnych, ściekowych, instalacji rynnowych, kablowych i melioracyjnych oraz produkcja płyt kanalikowych służących do celów opakowaniowych. W dniu 27 kwietnia 2022 roku rozpoczęto obchody „**Światowego Dnia Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy**” w firmie Kaczmarek Malewo, Spółka Jawna, Malewo 1, 63-800 Gostyń. Udział wzięli przedstawiciele Państwowej Inspekcji Pracy, Państwowej Straży Pożarnej oraz pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Gostyniu (pracownik ds. Higieny Pracy oraz pracownik ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia). W dniu 28 kwietnia 2022 roku przystąpiono do obchodów „**Światowego Dnia Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy**” w firmie Ardagh Glass Gostyń S.A., Zakład w Gostyniu, ul. Starogostyńska 9, 63-800 Gostyń. Udział wzięli przedstawiciele Państwowej Inspekcji Pracy, Państwowej Straży Pożarnej oraz Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu i pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Gostyniu (pracownik ds. Higieny Pracy oraz pracownik ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia). Pracownik ds. Higieny Pracy, podczas prezentacji multimedialnej omówił zagrożenia w środowisku pracy w Hucie Szkła w Gostyniu, w szczególności temat czynników szkodliwych i uciążliwych, jakie występują na stanowiskach pracy.

W trakcie przeprowadzanych kontroli w zakładach pracy przekazywano informacje w zakresie promocji zdrowia w miejscu pracy. Informowano o dwuletniej kampanii pn. „**Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy**”. W protokołach kontroli zamieszczano informacje, iż celem zaplanowanej na lata 2020–2022 kampanii „**Dźwigaj z głową**” jest podniesienie świadomości w zakresie problemu zaburzeń układu mięśniowo-szkieletowego związanych z pracą, potrzeby zarządzania tym problemem oraz promowanie kultury zapobiegania zagrożeniom w tym obszarze. Szeroki wybór materiałów, które pomogą promować i wspierać kampanię, znajduje się na stronie [www.healthy-workplaces.eu](http://www.healthy-workplaces.eu), np.: przewodnik po kampanii; raporty, zestawienia informacyjne, zestawy narzędzi opracowane na potrzeby kampanii i inne materiały promocyjne; narzędzia, infografiki, materiały audiowizualne i wskazówki dotyczące dobrych praktyk; materiały wideo i szkoleniowe bazujące na filmach z serii „**Napo**”.

W okresie od stycznia 2022 do marca 2022 nadal kontynuowano przekazywanie informacji, iż EU-OSHA realizuje inicjatywę mającą na celu podjęcie wyzwań w zakresie BHP związanych z pandemią, oferując szereg wskazówek dla zakładów pracy na temat COVID-19 pod hasłem, „**Zdrowe i bezpieczne miejsca pracy: Stop pandemii**”. Zasoby te obejmowały: wytyczne UE dotyczące ograniczania rozprzestrzeniania się wirusa oraz na temat środków

profilaktycznych pozwalających na bezpieczny i zdrowy powrót do miejsc pracy; informacje na temat minimalizacji narażenia na działanie czynników biologicznych; filmy służące podnoszeniu świadomości oraz zestaw linków do materiałów na temat dobrych praktyk w UE i organizacjach międzynarodowych. Pracodawcom udzielano instruktażu, iż zasoby dotyczące COVID-19 dla miejsc pracy dostępne są w sekcji **„Zdrowe i bezpieczne miejsca pracy: Stop pandemii”**.

## 5. Podsumowanie

W wyniku podejmowanych w 2022 roku działań w zakresie prowadzonego nadzoru sanitarnego środowiska pracy na terenie powiatu gostyńskiego realizowano cel, którego zadaniem jest ochrona zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy, profilaktyka chorób zawodowych i higiena miejsc pracy. Należy stwierdzić, iż:

1. Działalność kontrolna Państwowej Inspekcji Sanitarnej pionu higieny pracy w 2022 roku wykazała, iż liczba podmiotów gospodarczych objętych ewidencją Stacji wzrosła o trzy. Zarejestrowano 254 zakłady pracy (w 2021 – 251).
2. Największą liczbę nadzorowanych przedsiębiorstw stanowiły nadal zakłady małe, zatrudniające do 49 pracowników – 85,9 % wszystkich zakładów objętych nadzorem. Duże przedsiębiorstwa zatrudniające powyżej 250 pracowników, stanowiły 3,5 % ogółu.
3. Wzrosła też liczba zatrudnionych pracowników na terenie powiatu gostyńskiego o 322 osoby (w 2021 roku 10601 pracowników, w 2022 roku - 10923).
4. Najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami w kontrolowanych zakładach pracy były wymagania w zakresie czynników rakotwórczych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wydał 2 decyzje administracyjne nakazujące pracodawcom usunięcie stwierdzanych nieprawidłowości.
5. Na terenie powiatu gostyńskiego w warunkach przekroczonych norm czynników szkodliwych zatrudnionych było 1058 osób w 41 zakładach pracy. W stosunku do roku poprzedniego wzrosła liczba pracowników pracujących w narażeniu na ponadnormatywną wartość czynników szkodliwych (w 2021 roku – 1041 pracowników). Podobnie jak w latach poprzednich, najpowszechniej występującym czynnikiem szkodliwym w nadzorowanych zakładach pracy był ponadnormatywny hałas.

6. Zdecydowana większość podmiotów gospodarczych na terenie powiatu gostyńskiego podjęła w firmach szereg działań w kierunku zabezpieczenia przeciwepidemicznego swoich pracowników, mając świadomość tego, że to pracodawca ponosi odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładzie i jest obowiązany chronić życie i zdrowie pracowników.
7. W toku postępowań w sprawach chorób zawodowych obserwuje się utrzymującą się na podobnym poziomie liczbę stwierdzanych chorób zawodowych.
8. W 2022 roku na terenie powiatu gostyńskiego nie zlokalizowano podmiotów wytwarzających i wprowadzających do obrotu środki zastępcze.



# WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO - WYCHOWAWCZYCH



## 1. Informacje wstępne

Zadania związane z nadzorem nad placówkami oświatowo - wychowawczymi na terenie powiatu gostyńskiego wynikały przede wszystkim z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i polegały na sprawowaniu bieżącego nadzoru nad stałymi placówkami nauczania, opieki i wychowania oraz sezonowymi placówkami wypoczynku, w celu osiągnięcia optymalnych warunków sanitarnych pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach.

Przedmiotem czynności kontrolnych w placówkach nauczania i wychowania było:

- nadzorowanie stanu technicznego budynków i przyległych terenów placówek oświatowych,
- ocena warunków do utrzymania higieny osobistej użytkowników obiektów oraz bieżącej czystości placówek oświatowych,
- ocena warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego i higieny osobistej po zajęciach sportowych, ocena stanu technicznego urządzeń sportowych i ocena wymaganych dokumentów, jak atesty i certyfikaty,
- nadzorowanie realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i preparatów w szkolnych pracowniach chemicznych,
- ocena warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach (ergonomia stanowisk nauki, dostosowanie mebli szkolnych do wzrostu uczniów oraz wymagana dokumentacja w postaci atestów i certyfikatów, higiena pracy umysłowej, możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych, ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów),
- dostępność do profilaktycznej opieki medycznej,
- organizacja dożywiania,
- ocena warunków wypoczynku dzieci i młodzieży.

W roku 2022 na terenie powiatu gostyńskiego bieżącym nadzorem sanitarno - higienicznym objęto **109 obiektów**, w tym **86 placówek stałych** oraz **23 placówki sezonowe** (placówki zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży). Zakłady objęte stałym nadzorem, to przede wszystkim szkoły (podstawowe, zespoły szkół), przedszkola, a także żłobki, placówki z pobytem całodobowym, placówki wsparcia dziennego, placówki wychowania pozaszkolnego i inne zakłady:

- ✓ 9 żłobków,
- ✓ 33 przedszkola, w tym 5 oddziałów przedszkolnych,
- ✓ 1 punkt przedszkolny,
- ✓ 23 szkoły podstawowe, w tym 1 filia szkoły podstawowej i 1 szkoła podstawowa filialna,
- ✓ 12 zespołów szkół, w tym 1 zespół specjalny,
- ✓ 3 placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- ✓ 3 placówki wsparcia dziennego,
- ✓ 1 placówka pracy pozaszkolnej,
- ✓ 1 placówka rekreacyjna.



Realizując zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania dotyczące higieny i stanu sanitarnego pomieszczeń oraz sprzętu używanego w placówkach oświatowych i wypoczynku w 2022r. skontrolowano **47 placówek stałych**, do których uczęszczało łącznie **8820 uczniów**.

Ogółem w nadzorowanych placówkach przeprowadzono **69 kontroli sanitarnych**.

Wydano ogółem **5 decyzji** administracyjnych (merytorycznych), w tym **2** decyzje w zakresie spełnienia wymagań lokalowych i sanitarnych w żłobkach oraz **3** decyzje w szkołach podstawowych funkcjonujących samodzielnie, w tym 1 decyzja zmieniająca

termin wykonania nieprawidłowości stwierdzonych w placówce w 2021r. oraz 2 decyzje dotyczące nieprawidłowości w zakresie oceny bezpieczeństwa i higieny w szkołach.

W roku 2022 przeprowadzono kontrolę sprawdzającą wykonanie zarządzeń decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu - decyzja zmieniająca wykonanie nakazu określonego w decyzji PPIS w Gostyniu z 2021r. w szkole podstawowej funkcjonującej samodzielnie.

W wyniku kontroli stwierdzono wykonanie zarządzeń zawartych w decyzji, tj. doprowadzono do właściwego stanu sanitarno-technicznego nawierzchnię boiska – tzw. placu apelowego – nawierzchnia gładka, bez spękań czy ubytków, teren równy. Dokonano naprawy płytek betonowych górnej warstwy schodów prowadzących do boiska wielofunkcyjnego. Tym samym, postępowanie administracyjno – egzekucyjne w tej placówce zakończono.



*Boisko („plac apelowy”) Szkoły Podstawowej im. prof. Józefa Zwierzyckiego w Krobi*

*Autor: Szkoła Podstawowa im. prof. Józefa Zwierzyckiego w Krobi,*

*63-840 Krobia, ul. Prof. J. Zwierzyckiego 1*

W roku ubiegłym nastąpiły zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek:

- ✓ powstały **2** żłobki oraz **1** zespół szkolno-przedszkolny (w wyniku przekształcenia szkoły podstawowej i przedszkola)
- ✓ zlikwidowano **3 obiekty**: 1 placówkę przedszkola samorządowego, 1 placówkę wsparcia dziennego oraz 1 żłobek.

W roku 2022 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu nie wniesiono skarg i interwencji w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży.

## 2. Funkcjonalność oraz stan techniczny i sanitarny budynków

Na terenie powiatu gostyńskiego większość budynków, w których prowadzono działalność dydaktyczną – wychowawczą, przystosowano do pobytu uczniów/przedszkolaków, a ich stan sanitarno - techniczny jest dobry.

W dwóch szkołach podstawowych funkcjonujących samodzielnie stwierdzono zły stan higieniczny – sanitarny oraz techniczny. W placówkach tych odnotowano:

- 1) nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny i techniczny ścian na korytarzu w piwnicy oraz nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń sanitarnych dla uczniów,
- 2) nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny i techniczny podłóg na korytarzu w budynku szkolnym.

Wszystkie skontrolowane szkoły i placówki oświatowe zlokalizowane są w budynkach spełniających wymagania w zakresie funkcjonalności określone dla obiektów użyteczności publicznej przeznaczonych na stały lub czasowy pobyt ludzi.

## 3. Warunki do utrzymania higieny osobistej w szkołach

Za właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej w placówkach oświatowych uznaje się sanitariaty zaopatrzone w ciepłą i zimną bieżącą wodę, papier toaletowy, mydło w płynie, ręczniki jednorazowe lub elektryczne suszarki do rąk. Pomieszczenia te powinny być utrzymane w czystości i w stanie pełnej sprawności technicznej.



Warunki do utrzymania higieny osobistej uczniów były prawidłowe w 38 z 39 skontrolowanych obiektów. W 1 placówce (szkoła podstawowa) stan techniczny pomieszczeń sanitarnych oceniono jako zły. Pomieszczenia te wymagały remontu. Ściany do połowy wysokości pokryto płytkami – widoczne były ubytki płytek, tynku, farby oraz odpryski farby na sufitach. Sufity i ściany wymagały doprowadzenia do należytego stanu techniczno-sanitarnego. Posadzki nierówne, śliskie, miejscami zapadnięte, z ubytkami, trudne do utrzymania w należytej czystości. Drzwi w toaletach z wyraźnymi śladami zużycia, dziury w miejscach kratki wentylacyjnych. W związku z powyższym, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wszczął postępowanie administracyjno-egzekucyjne i wydał decyzję nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

W pozostałych placówkach stwierdzono właściwe wyposażenie sanitariatów w podstawowe środki do utrzymania higieny osobistej uczniów, tj.: mydło w płynie, ręczniki jednorazowego użytku lub suszarki do rąk oraz papier toaletowy.

Sprzęt i urządzenia sanitarne utrzymane były w czystości i w stanie pełnej sprawności technicznej. W pomieszczeniach sanitarnych nie stwierdzono zaniedbania porządku i czystości.

W roku 2022 roku tylko w 1 placówce (zespół szkół) odnotowano ponadnormatywną liczbę uczniów przypadających na urządzenie sanitarne – przekroczenie liczby uczniów w granicach 0-25% na miskę ustępową w toaletach dla dziewcząt.

W placówkach oświatowo – wychowawczych nie funkcjonują sanitariaty zewnętrzne. Wszystkie skontrolowane placówki są zwodociągowane i skanalizowane. Nie wszystkie obiekty posiadają jednak kanalizację centralną – w 2 placówkach zastosowano przydomową oczyszczalnię ścieków, natomiast w 2 innych placówkach użytkowano zbiornik bezodpływowy (szambo).

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, iż dyrektorzy placówek oświatowo – wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu gostyńskiego, zapewniają uczniom właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej.

#### **4. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego**

W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pobytu dzieci i młodzieży w szkołach, skontrolowano również warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Ocenie poddano m.in. posiadanie przez placówki infrastruktury sportowej oraz stan sanitarno – techniczny zaplecza sportowego.

W roku 2022, skontrolowano 22 szkoły (w tym 6 zespołów) pod kątem zapewnienia warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego – warunki te są prawidłowe.

Jedna szkoła podstawowa nie posiadała infrastruktury do prowadzenia zajęć W-F w obrębie własnej placówki, dlatego też zajęcia wychowania fizycznego odbywały się na boisku ORLIK lub w wynajmowanej sali (znajdującej się w pobliskiej przychodni).

Skontrolowano również sposób użytkowania zaplecza sanitarnego zespołów sportowych. Uczniowie nadal sporadycznie korzystają z natrysków po zajęciach wychowania fizycznego. W 4 placówkach natryskownie są nieczynne – były to 2 szkoły podstawowe oraz 2 zespoły szkół.

Podczas kontroli sanitarnych zwracano uwagę, aby w salach gimnastycznych i na boiskach oraz w miejscach wyznaczonych do uprawiania ćwiczeń fizycznych, gier i zabaw umieszczone były tablice informacyjne określające zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego.



## 5. Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania

W zakresie nadzoru nad higieną procesu nauczania i wychowania realizuje się szereg zadań dotyczących eliminowania zagrażających zdrowiu dzieci i młodzieży niekorzystnych czynników w celu zapobiegania powstawaniu chorób układu mięśniowo – kostnego, oczu i innych.

Organizacja procesu nauczania ma wpływ na zdrowie ucznia, szczególnie istotnym elementem jest równomierne rozłożenie zajęć oraz prawidłowy odpoczynek – co oceniono w 17 placówkach (12 szkół podstawowych oraz 5 zespołów szkół). W placówkach tych oceniono 223 oddziałów.

W porównaniu z latami ubiegłymi zaobserwowano, iż nadal istnieją trudności z ułożeniem planu lekcji zgodnego z higieną pracy umysłowej. Przeprowadzona ocena tygodniowych rozkładów lekcji w 17 placówkach wykazała, iż w 23 oddziałach (4 placówki) plany lekcji ułożone zostały nieprawidłowo. Nie uwzględniono w nich równomiernego obciążenia uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia - różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia była większa od 1 godziny. Zajęcia lekcyjne

w tych szkołach nie rozpoczynały się o stałej porze, przy czym różnica wynosiła więcej niż 1 godzina. Odnotowano konieczność dostosowywania planu lekcji do godzin dowozu uczniów do szkół autobusami szkolnymi. W rozkładzie lekcji zazwyczaj w każdym dniu zaplanowano zajęcia zróżnicowane, z elementami ruchu.

W roku 2022 zajęcia lekcyjne w szkołach funkcjonujących na terenie powiatu gostyńskiego prowadzone były w systemie jednozmianowym, za wyjątkiem jednej szkoły podstawowej, w której z uwagi na dużą liczbę uczniów i niewystarczającą liczbę sal lekcyjnych a także dowóz do szkoły uczniów z ościennych miejscowości wprowadzono dwuzmianowość.

Nie odnotowano nieprawidłowości w zakresie mikroklimatu pomieszczeń. Skontrolowane placówki posiadają ogrzewanie centralne.

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego w 2022r., podobnie jak w latach ubiegłych, dokonano oceny dostosowania mebli do wzrostu uczniów, zwracano także uwagę na oznakowanie mebli, odpowiednie ich zestawienie i stan techniczny.

W zakresie ergonomii mebli szkolnych i przedszkolnych skontrolowano 12 placówek, w tym 6 przedszkoli, 5 szkół podstawowych oraz 1 zespół szkół. Ogółem badaniem objęto 1776 stanowisk pracy (101 oddziałów). Stwierdzono, iż meble edukacyjne w ocenionych placówkach są odpowiednio dostosowane do wzrostu uczniów, prawidłowo zestawione i oznakowane.

W 2022r. sprawdzono także możliwość pozostawienia w szkole części podręczników i przyborów szkolnych oraz dokonano oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Podczas kontroli stwierdzono, iż możliwość pozostawienia uczniom części podręczników i przyborów szkolnych zapewniły wszystkie skontrolowane placówki. Wyznaczonym miejscem na ten cel były indywidualnie przyporządkowane szafki w korytarzach szkolnych lub wyznaczone miejsca (np. półki lub szuflady w szafach w salach lekcyjnych).

W ramach kontroli problemowych w 2022r. przeprowadzone zostały kontrole oceniające obciążenie uczniów ciężarem tornistrów w szkołach podstawowych. Celem tego przedsięwzięcia była edukacja prozdrowotna ukierunkowana na profilaktykę wad postawy. Akcja cieszyła się ogromnym zainteresowaniem wśród uczniów.



Skontrolowano w tym zakresie **6 placówek**. Badaniem objęto **493 uczniów w 43 oddziałach** (35 oddziałów szkół podstawowych oraz 8 oddziałów zespołów szkół). Dokonano pomiaru masy ciała uczniów oraz ich tornistrów (pustych oraz z zawartością).

Przeciążone tornistry/plecaki noszone przez dzieci są obok braku aktywności fizycznej jednym z czynników wpływających na występowanie wad postawy i bólu kręgosłupa. Waga tornistra szkolnego nie powinna przekraczać 10-15% masy ciała dziecka. W wyniku kontroli **u 56 uczniów odnotowano wagę tornistra szkolnego powyżej 15% masy ciała**.

Należy zauważyć, iż na wagę tornistra z zawartością nie składa się tylko waga pustego tornistra i waga podręczników, zeszytów i zeszytów ćwiczeń. Podczas prowadzonych badań zwrócono uwagę na czynniki wpływające na znaczne obciążenie uczniów ciężarem tornistrów, do których należały: brak kontroli ze strony rodziców, co do wyposażenia tornistrów, zabieranie zbędnych przedmiotów jak zabawki, gry, dodatkowe piórniki, książki i podwójne przybory szkolne, śniadaniówki oraz metalowe bidony czy albumy z popularnymi wśród dzieci kartami. Zalecenia oraz wnioski z przeprowadzonej akcji przekazano dyrektorom kontrolowanych placówek.

W wyniku prowadzonego nadzoru nad higieną procesu nauczania i wychowania stwierdzono, że dyrektorzy placówek dokładają wszelkich starań w celu zapewnienia właściwej higieny w tym zakresie.

## **6. Posiadanie przez szkoły i inne placówki oświatowo – wychowawcze certyfikowanych mebli i sprzętu sportowego**

W ramach sprawowanego nadzoru nad placówkami oświatowo – wychowawczymi dokonano oceny posiadania przez szkoły i placówki certyfikatów na meble oraz urządzenia i sprzęt sportowy.

Wyniki kontroli wykazały, iż wszystkie spośród 30 skontrolowanych w tym zakresie placówek posiadały certyfikowane meble. Były to meble zakupione po 1997r.:

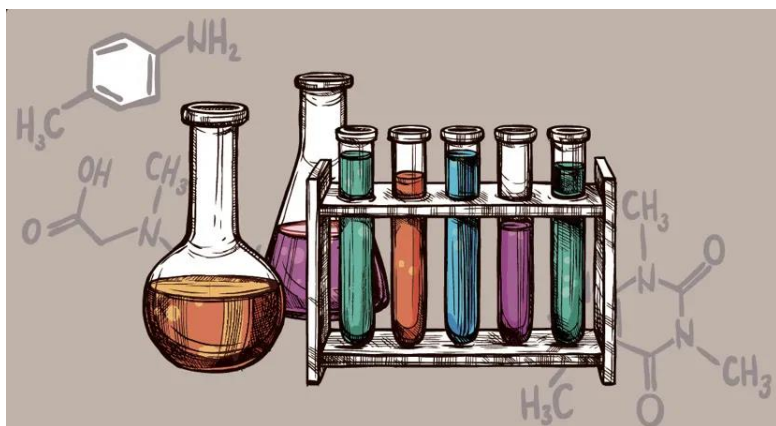
- ✓ **w 26 placówkach odsetek mebli z certyfikatami wynosił 100%**
- ✓ w 2 placówkach – powyżej 50%
- ✓ w 1 placówkach do 50% oraz
- ✓ w 1 placówce – do 25%.



Placówki te posiadały również certyfikaty na urządzenia i sprzęt sportowy zakupiony po 1997r. (w 24 placówkach odsetek urządzeń i sprzętu sportowego z certyfikatami wynosił 100%, w 5 placówkach – powyżej 50% oraz w 1 placówce – do 25%).

## 7. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami

W ramach prowadzonego nadzoru w szkolnych pracowniach chemicznych na terenie powiatu gostyńskiego dokonano oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania



niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin. Zwracano uwagę m.in. na sposób przechowywania, posiadanie kart charakterystyki i aktualnego wykazu substancji chemicznych i ich mieszanin, właściwe oznakowanie, wyposażenie w środki ochrony

indywidualnej i środki do udzielania pierwszej pomocy.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie. Substancje chemiczne i ich mieszaniny oznakowane były zgodnie z przepisami i przechowywane w zamkniętych pomieszczeniach, posiadały wymagane karty charakterystyki, przestrzegano również wymogów w zakresie bhp.

## 8. Dożywianie dzieci i młodzieży

Właściwe żywienie dzieci i młodzieży, to podstawowy warunek rozwoju fizycznego i umysłowego, warunkującym ich prawidłowy wzrost i rozwój. Polegać powinno na dostarczeniu wszystkich niezbędnych składników odżywczych w kilku dziennych posiłkach oraz w odpowiednich proporcjach i ilościach.

W 2022 roku na terenie powiatu gostyńskiego dożywianie dzieci prowadzono w 17 skontrolowanych w tym zakresie placówkach, w tym w 12 szkołach podstawowych oraz 5 zespołach szkół. Z ciepłych posiłków obiadowych skorzystało 1154 uczniów. 7 placówek przygotowywało posiłki na miejscu, natomiast 10 zapewniło posiłki dowożone w formie

catering. Z posiłków dofinansowanych w 2022r. skorzystało 95 uczniów. Napój w formie herbaty/wody/soku dla 1023 uczniów zapewniło 6 szkół podstawowych.

## 9. Wypoczynek dzieci i młodzieży

W okresie wypoczynku zimowego i letniego pełniono nadzór nad warunkami bezpieczeństwa i higieny pobytu uczestników. Mając na uwadze sytuację epidemiologiczną w kraju oraz położenie geograficzne powiatu gostyńskiego stwierdzono, że nadal, tak jak w latach ubiegłych, najbardziej popularną formą wypoczynku jest wypoczynek w miejscu zamieszkania.

W roku 2022 na terenie powiatu gostyńskiego zorganizowano ogółem 23 turnusy wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży (liczba turnusów zgłoszonych w bazie MEN), w tym 4 turnusy wypoczynku zimowego i 19 turnusów wypoczynku letniego. Skontrolowanych zostało ogółem: 1 turnus w czasie trwania zimowego i 9 letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, na których wypoczywało łącznie 411 uczestników. Podczas 7 turnusów wypoczynku letniego oraz 1 turnusu zimowego prowadzono dożywianie.

Tabela 1. Ilość turnusów i liczba uczestników wypoczynku zimowego i letniego w roku 2021-2022

Rodzaj placówek	Rok 2021			Rok 2022		
	Liczba zgłoszonych turnusów w bazie MEN	Liczba turnusów skontrolowanych	Liczba uczestników wypoczynku	Liczba zgłoszonych turnusów w bazie MEN	Liczba turnusów skontrolowanych	Liczba uczestników wypoczynku
<b>Wypoczynek zimowy</b>	<b>3</b>	<b>1</b>	<b>18</b>	<b>4</b>	<b>1</b>	<b>30</b>
<b>Wypoczynek letni</b>	<b>19</b>	<b>9</b>	<b>327</b>	<b>19</b>	<b>9</b>	<b>381</b>
<b>Razem</b>	<b>22</b>	<b>10</b>	<b>345</b>	<b>23</b>	<b>10</b>	<b>411</b>

Przeprowadzone kontrole wykazały, iż placówki wypoczynku zostały przygotowane właściwie, wszystkie turnusy były zgłoszone do Kuratorium Oświaty i uzyskały pozwolenie na prowadzenie działalności a ich organizatorzy zapewnili uczestnikom bezpieczne i higieniczne warunki pobytu. Podczas trwania wypoczynku dzieci i młodzieży nie stwierdzono nieprawidłowości.

Na terenie powiatu gostyńskiego nie wystąpiły przypadki organizacji tzw. „dzikich” placówek.

## 10. Postępowanie administracyjne

W roku 2022 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wydał **5 decyzji administracyjnych**: 2 w zakresie spełnienia wymagań lokalowych i sanitarnych dla nowopowstałych żłobków, 3 decyzje dotyczące poprawy warunków sanitarno-higienicznych i technicznych w szkołach podstawowych **oraz 2 decyzje płatnicze**.

W analizowanym okresie nie nałożono mandatów karnych.

## 11. Podsumowanie

W wyniku prowadzonego w 2022 roku nadzoru nad szkołami i innymi placówkami oświatowo – wychowawczymi oraz placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie powiatu gostyńskiego należy stwierdzić, iż:

1. Stan sanitarno - techniczny placówek oświatowo – wychowawczych w większości oceniono jako dobry.
2. Na terenie powiatu gostyńskiego nie odnotowano budynków nieprzystosowanych do procesu nauczania.
3. Nadal odnotowuje się nieprawidłowy stan sanitarny w zakresie liczby oddziałów posiadających rozkłady lekcji ułożone niezgodnie z zasadami higieny. Poinformowano dyrektorów kontrolowanych placówek o konieczności podejmowania działań zmierzających do poprawy stanu higieny procesu nauczania – uczenia się.
4. Warunki do utrzymania higieny osobistej uczniów w placówkach są właściwe.
5. We wszystkich skontrolowanych placówkach oświatowo-wychowawczych uczniowie mają zapewniony dostęp do bieżącej, ciepłej wody w pomieszczeniach higieniczno - sanitarnych.
6. Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów, wykazała, iż u 56 uczniów odnotowano wagę tornistra szkolnego powyżej 15% masy ciała – co stanowi ponad 11% badanych. Podczas prowadzonych badań zwrócono uwagę na czynniki wpływające na znaczne obciążenie uczniów ciężarem tornistrów a zalecenia w zakresie poprawy zaistniałej sytuacji przekazano dyrektorom kontrolowanych placówek.

7. W skontrolowanych szkołach wszyscy uczniowie mają możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w placówkach.
8. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki substancjami chemicznymi i ich mieszaninami w szkołach.
9. Dyrektorzy kontrolowanych placówek byli zapoznani z wytycznymi zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego MEiN, MZ i GIS.
10. Placówki wypoczynku dla dzieci i młodzieży zostały zorganizowane prawidłowo.
11. W związku z sytuacją epidemiologiczną (pandemia COVID-19) przeprowadzano kontrole w zakresie przestrzegania obostrzeń, wydawano opinie o zawieszeniu zajęć w placówkach oświatowo-wychowawczych oraz przeprowadzano wywiady epidemiologiczne.
12. W ramach promocji zdrowia, w trakcie prowadzonego nadzoru bieżącego w placówkach oświatowo-wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu gostyńskiego, przeprowadzono ocenę sytuacji w zakresie realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Wszystkie skontrolowane placówki prawidłowo realizują przepisy ustawy.



# STAN SANITARNY

## ZAKŁADÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

### 1. Zakres nadzoru.

Sekcja Higieny Żywności i Żywienia zajmuje się:

- sprawowaniem nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i obrotu środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- prowadzeniem postępowań po otrzymaniu powiadomień w ramach systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach (RASFF),
- nadzorem nad jakością zdrowotną środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, poprzez realizację „Planu pobierania próbek w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu dla powiatu gostyńskiego”,
- oceną jakości żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego,
- wydawaniem certyfikatów spełnienia wymagań jakości zdrowotnej przez środek spożywczy przekraczający granice Unii Europejskiej.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu w 2022r. znajdowało się 1530 zakładów produkcji i obrotu żywnością, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w tym:

- ✓ 342 zakłady produkcji żywności,
- ✓ 507 zakładów obrotu żywnością,
- ✓ 473 środki transportu,
- ✓ 95 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego,
- ✓ 81 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego,
- ✓ 8 wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- ✓ 24 miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W trakcie roku skontrolowano 232 zakłady, co stanowi 15% obiektów zarejestrowanych na terenie powiatu gostyńskiego.

W nadzorowanych zakładach przeprowadzono ogółem 290 kontroli sanitarnych, w tym 9 kontroli interwencyjnych, podjętych z uwagi na złożone interwencje konsumenckie dotyczące jakości wprowadzanych do obrotu środków spożywczych, warunków

przygotowywania żywności, a także zgłaszane do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu powiadomienia w ramach systemu RASFF.

W związku z nieprawidłowym stanem sanitarno-technicznym zakładów, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu w 2022 r. wydał 5 decyzji administracyjnych nakazujących doprowadzenie ich do prawidłowego stanu sanitarno – technicznego. W związku ze złym stanem wydano również 1 decyzję dotyczącą unieruchomienia zakładu sanitarno – higienicznym zakładu oraz niewłaściwymi warunkami przechowywania żywności oraz 1 decyzję zezwalającą na ponowne uruchomienie zakładu po usunięciu nieprawidłowości.

W stosunku do osób winnych zaniedbań higienicznych w nadzorowanych zakładach, nałożono 15 mandatów karnych na kwotę 5600 zł.

Na wniosek przedsiębiorców rozpoczynających działalność, w zakresie produkcji i obrotu żywnością oraz żywienia zbiorowego, w 2022r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wydał 62 decyzje zatwierdzające.

Ponadto w ramach prowadzonego nadzoru nad importem i eksportem środków spożywczych oraz przedmiotów i materiałów do kontaktu z żywnością ogółem przeprowadzono 204 graniczne kontrole sanitarne w zakładzie importera i eksportera. W trakcie kontroli oceniono 478 partii żywności i wydano 136 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych żywności i dopuszczenia jej do obrotu oraz 68 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych dla żywności przeznaczanej do innych krajów.

Zestawienie działań w ramach prowadzonego nadzoru nad zakładami w 2022 roku z terenu powiatu gostyńskiego, w tym porównanie z latami 2019, 2020 i 2021 przedstawia tabela 1.

*Tabela 1. Działania w ramach prowadzonego nadzoru nad zakładami w latach 2019-2022.*

	<b>2019</b>	<b>2020</b>	<b>2021</b>	<b>2022</b>
Liczba zakładów wg ewidencji	1074	1046	1111	1530
Liczba obiektów skontrolowanych	430	172	280	232
Liczba kontroli i rekontroli	523	208	306	290
Liczba zakładów ocenionych na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego	348	79	98	108
Liczba zakładów z wdrożonymi zasadami GHP/GMP	614	576	696	1123
Liczba zakładów z wdrożonym systemem HACCP	555	522	598	524

Liczbę skontrolowanych zakładów z terenu powiatu gostyńskiego w 2022 roku z poszczególnych grup, w porównaniu z liczbą zakładów znajdujących się w ewidencji przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Liczba skontrolowanych zakładów z terenu powiatu gostyńskiego w 2022 roku z poszczególnych grup, w porównaniu z liczbą zakładów znajdujących się w ewidencji.

L.p.	Grupy zakładów żywności i żywienia	liczba zakładów w ewidencji	liczba zakładów skontrolowanych
1.	Automaty do lodów	14	8
2.	Wytwórnice tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych z roślinnymi	2	1
3.	Piekarnie	12	5
4.	Ciastkarnie	15	9
5.	Przetwórnice owocowo-warzywne	4	3
6.	Zakłady garmazeryjne	1	0
7.	Wytwórnice makaronów	2	0
8.	Wytwórnice wyrobów cukierniczych	1	1
9.	Wytwórnice chrupek, chipsów i prażynek	2	0
10.	Wytwórnice suplementów diety	1	1
11.	Cukrownie	1	1
12.	Producenci pierwotni i rolniczy handel detaliczny	274	5
13.	Producenci żywności w warunkach domowych	2	2
14.	Inne wytwórnice żywności	11	6
15.	Sklepy spożywcze	249	82
16.	Kioski	7	2
17.	Apteki	28	1
18.	Magazyny hurtowe	15	5
19.	Obiekty ruchome i tymczasowe	19	2
20.	Inne obiekty obrotu żywnością	189	9
21.	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	92	46
	w tym zakłady małej gastronomii	59	31
22.	Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	81	25
23.	Zakład usług cateringowych	3	1
24.	Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	8	2
25.	Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	24	2

## **2. Najbardziej znaczące grupy obiektów żywnościowo-żywnościowych**

### **2.1. Sklepy spożywcze**

W 2022 r. funkcjonowało 249 sklepów spożywczych, w tym 1 supermarket.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu dokonał zatwierdzenia 22 nowych zakładów z tej grupy.

W trakcie roku skontrolowano 82 sklepy spożywcze, w tym 1 supermarket.

Razem w sklepach spożywczych przeprowadzono 109 kontroli sanitarnych, w tym 5 kontroli interwencyjnych w związku ze zgłoszeniami konsumentów dotyczących niewłaściwych warunków sprzedaży.

W skontrolowanych obiektach, w związku z wprowadzaniem do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, oraz złym stanem sanitarno – higienicznym zakładów nałożono 6 mandatów karnych na kwotę 2300 zł.

W 249 sklepach wdrożono Instrukcje Dobrej Praktyki Higienicznej, natomiast w 239 obiektach system HACCP.

### **2.2. Zakłady żywienia zbiorowego otwarte.**

W grupie tej sklasyfikowane są zakłady takie jak: restauracje, kawiarnie a także puby, bary, pizzerie czy obiekty ruchome jak przyczepy gastronomiczne, które zaliczane są do zakładów małej gastronomii, a w których produkcja posiłków prowadzona jest w oparciu o półprodukty i produkty gotowe.

W 2022r. na terenie powiatu gostyńskiego działały 92 zakłady żywienia zbiorowego otwartego, w tym 46 zakładów małej gastronomii oraz 13 zakładów małej gastronomii w obiektach ruchomych lub tymczasowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu w 2022 r. zatwierdził 14 zakładów, w tym 7 zakładów małej gastronomii oraz 5 małej gastronomii w zakładach ruchomych lub tymczasowych.

W związku z stwierdzonymi podczas kontroli nieprawidłowościami w zakresie złego stanu sanitarno - higienicznego oraz niewłaściwymi warunkami przechowywania żywności, a także obecnością szkodników Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wydał decyzję unieruchomienia 1 zakładu małej gastronomii, która została uchylona



na wnioski przedsiębiorcy po usunięciu uchybień. Ponadto wydano jedną decyzję administracyjną dotyczącą opracowania i wdrożenia instrukcji GHP/GMP oraz procedur systemu HACCP, a także opracowania wykazu składników serwowanych potraw, w tym składników alergicznych.

W związku z stwierdzanymi nieprawidłowościami dotyczącymi braku czystości i porządku oraz nieposiadania przez personel orzeczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych w zakładach na osoby odpowiedzialne nałożono 5 mandatów karnych na kwotę 1900 zł, z czego 2 mandaty na kwotę 600 zł w zakładach małej gastronomii.

We wszystkich nadzorowanych zakładach wdrożono Instrukcje Dobrych Praktyk Higienicznych i Produkcyjnych (GHP/GMP), natomiast system HACCP wdrożono w 87 zakładach.

### **2.3. Automaty do lodów**

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajdowało się 14 automatów do lodów.

W trakcie roku 8 automatów zostało skontrolowanych i na właściciela 1 z nich za stwierdzone uchybienia w zakresie stanu sanitarno – higienicznego nałożono mandat karny w wysokości 300 zł.

Działalność produkcyjna wszystkich automatów do lodów prowadzona jest w oparciu o zasady GHP/GMP oraz system HACCP.

### **2.4. Piekarnie i ciastkarnie**

W minionym roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu w 2022r. nadzorował 12 piekarni i 15 ciastkarni. W trakcie roku skontrolowanych zostało 5 piekarni i 9 ciastkarni, w których w sumie przeprowadzono 22 kontrole.

Działalność produkcyjna we wszystkich zakładach prowadzona jest w oparciu o Instrukcje Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej (GHP/GMP) oraz zasady systemu HACCP.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie stanu sanitarno – higienicznego na właściciela 1 piekarni nałożono mandat karny na kwotę 400 zł oraz na osobę odpowiedzialną w ciastkarni nałożono mandat karny na kwotę 300 zł.

## **2.5. Przetwórnice owocowo-warzywne**

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu, znajdowały się 4 zakłady przetwórstwa owocowo-warzywnego, w tym 1 chłodnia składowa.

W trakcie roku 2022 skontrolowano 3 zakłady z tej grupy, w których stwierdzano uchybienia w zakresie stanu sanitarno - technicznego. Powyższe nieprawidłowości były systematycznie usuwane.

We wszystkich zakładach zostały wdrożone Instrukcje Dobrych Praktyk Higienicznych i Produkcyjnych (GHP/GMP) oraz system HACCP.

## **2.6. Inne wytwórnice żywności**

Spośród 11 zakładów z tej grupy, które stanowią: wytwórnice wafli suchych, obieralnie cebuli, zakład produkcji żywności gotowej oraz zakłady mięsne prowadzące działalność marginalną, lokalną i ograniczoną dla konsumenta końcowego, skontrolowanych zostało 6 z nich.

Z uwagi na stwierdzony w jednym z zakładów niewłaściwy stan sanitarno – higieniczny podczas produkcji żywności na właściciela zakładu nałożono mandat karny w kwocie 400 zł.

We wszystkich obiektach wdrożone zostały Instrukcje Dobrych Praktyk Higienicznych i Produkcyjnych (GHP/GMP) oraz procedury systemu HACCP.

## **2.7. Produkcja pierwotna, dostawy bezpośrednie, RHD**

Na terenie nadzorowanym przez Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu zarejestrowano 274 producentów pierwotnych, prowadzących równocześnie dostawy bezpośrednie produkowanych płodów rolnych. W dużej większości zarejestrowane gospodarstwa zajmują się uprawą pomidorów oraz buraków cukrowych na cele przetwórcze.

W 2022r. skontrolowano 5 gospodarstw rolnych, z czego 2 kontrole zrealizowano w ramach „Planu Działania na 2022r. dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego”, z przedstawicielami Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu Delegatura w Lesznie i Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin Nasiennictwa Oddział w Gostyniu, natomiast 1 kontrolę przeprowadzono w związku

z powiadomieniem RASFF w sprawie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydów ometoatu w produkcie pn. Czeresnia.

W 17 nadzorowanych gospodarstwach wdrożone zostały Instrukcje Dobrych Praktyk Higienicznych i Produkcyjnych (GHP/GMP).

## **2.7. Magazyny hurtowe**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu nadzorował 15 magazynów hurtowych, w tym 2 hurtownie suplementów diety.

Skontrolowano 5 zakładów z tej grupy, a zatwierdzono 1 nowy zakład.

Instrukcje Dobrych Praktyk Higienicznych i Produkcyjnych (GHP/GMP) zostały wdrożone w 15 obiektach, a w 10 system HACCP.

## **2.8. Obiekty ruchome i tymczasowe**

Na terenie powiatu gostyńskiego zarejestrowano 19 obiektów ruchomych i tymczasowych, z których prowadzony jest obrót żywnością, z czego 2 skontrolowano.

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wydał 2 decyzje zatwierdzające obiekty z tej grupy.

We wszystkich obiektach wdrożone zostały Instrukcje Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP), a system HACCP wdrożono w 11 z nich.

## **2.9. Inne obiekty obrotu żywnością**

Grupa innych obiektów obrotu żywnością zawiera zakłady takie jak: sklepy na stacjach paliw, automaty dystrybucyjne z napojami i produktami w opakowaniach jednostkowych, sklepy zielarskie, sklepy medyczne, sklepy sportowe i stanowi 189 obiektów.

Na wniosek przedsiębiorców Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu w 2022r. wydał 2 decyzje zatwierdzające nowe zakłady. W trakcie roku skontrolowano 9 obiektów.

Instrukcje Dobrych Praktyk Higienicznych i Produkcyjnych (GHP/GMP) zostały wdrożone 67 zakładach, a 24 zakładach system HACCP.

## **2.10. Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu nadzorował 72 zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego, w tym:

- 2 stołówki pracownicze,
- 3 bloki żywienia w szpitalach,
- 5 bloków żywienia w domach opieki społecznej,
- 10 stołówek w żłobkach,
- 14 stołówek szkolnych,
- 1 stołówka w internacie,
- 32 stołówki w przedszkolach,
- 4 stołówki w domach dziecka i młodzieży,
- 10 innych zakładów żywienia.

W związku ze zmianą ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe i wprowadzaniem obowiązku zapewnienia gorącej posiłki uczniom szkoły podstawowej w 2022 r. objęto nadzorem 5 szkół do których dostarczane są posiłki przez podmioty zewnętrzne.

W 2022r. skontrolowano łącznie 25 obiektów. Ponadto w związku z wybuchem wojny na Ukrainie i napływem uchodźców dokonano kontroli w zakresie stanu sanitarno – higienicznego bloku żywienia oraz jakości żywności Domu Rekolekcyjnego przy Kongregacji Oratorium Św. Filipa Nerii w Gostyniu, Głogówko 1, 63-800 Gostyń goszczącego uchodźców.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W obiektach wdrożone były Instrukcje Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej (GHP/GMP), na zasadach systemu HACCP.

## **3. Stan sanitarny środków transportu**

W 2022 roku skontrolowano 13 środków transportu, należących zarówno do podmiotów rozpoczynających działalność w zakresie transportu produktów spożywczych, jak i podmiotów zarejestrowanych w poprzednich latach.

Środki transportu oceniano pod kątem stanu sanitarno – technicznego, wyposażenia oraz warunków przewozu żywności, w szczególności wymagającej warunków chłodniczych. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

#### 4. Jakość zdrowotna środków spożywczych

W 2022 roku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Gostyniu w ramach prowadzonego nadzoru nad jakością zdrowotną środków spożywczych pobrali do badań w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu ogółem 155 próbek środków spożywczych.

Próbki pobierano w ramach realizacji „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach monitoringu i urzędowej kontroli żywności dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej na 2022r. dla powiatu gostyńskiego” oraz „Planu działania na 2022r. w zakresie produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego”.

Pod kątem zanieczyszczeń mikrobiologicznych przebadano łącznie 99 próbek środków spożywczych, natomiast badaniom fizyko-chemicznym poddano 56 próbek środków spożywczych w zakresie:

- pozostałości pestycydów,
- obecności mykotoksyn,
- zawartości substancji dodatkowych,
- obecności metali szkodliwych dla zdrowia,
- obecności GMO,
- obecności glutenu,
- obecności Furanu, 2-Metylofuranu, 3-Metylofuranu,
- zawartości witamin i innych żywnościowych,
- skażenia promieniotwórczego,
- poziomów WWA,
- zawartości estrów glicydołu, 3-MCPD i estry 3 –MCPD;
- zawartości akrolamidu,
- zawartości histaminy,
- zawartości jodu, jodku potasu, Jodanu potasu KJO<sub>3</sub>,
- zawartości WWA,
- znakowania.

Ponadto 102 próbki środków spożywczych, badane w zakresie mikrobiologii i fizyko – chemii, oceniono również pod kątem ich oznakowania.

Ze względu na nieprawidłowości w oznakowaniu zakwestionowano 22 próbki, tj. 22% próbek ocenionych pod kątem oznakowania. Uchybienia w znakowaniu środków spożywczych polegały m.in. na:

- umieszczeniu w niewłaściwym miejscu etykiety informacji o warunkach przechowywania produktu,
- umieszczeniu informacji dotyczących danych producenta, warunków użycia żywności po otwarciu opakowania oraz wykazu składników, terminu daty minimalnej trwałości w sposób częściowo niewyraźny i nieczytelny, przysłonięty grafiką w intensywnych kolorach,
- braku nazw w języku polskim składników podanych w wykazie składników,
- zastosowaniu niewłaściwego wyrażenia poprzedzającego datę minimalnej trwałości.

W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu przekazywał informacje o stwierdzonych nieprawidłowościach właściwym inspekcjom nadzorującym producentów wg właściwości rzeczowej bądź miejscowej.

W 2022 r. nie zakwestionowano próbek w zakresie badań mikrobiologicznych, natomiast pod kątem zanieczyszczeń fizykochemicznych zakwestionowano 1 próbkę: „Płatki żytnie” w związku ze stwierdzeniem zawartości akryloamidu na poziomie  $925 \pm 212 \mu\text{g/kg}$ , a najwyższy dopuszczalny poziom NDP zgodnie z wymaganiami zawartymi w załączniku IV do rozporządzenia Komisji (UE) 217/2158 z dnia 20 listopada 2017 r. ustanawiającego środki łagodzące i poziomy odniesienia służące ograniczeniu obecności akryloamidu w żywności wynosi  $300 \mu\text{g/kg}$ . W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu, niezwłocznie po otrzymaniu sprawozdania z badań, poinformował zastępcę kierownika sklepu, w której pobrano próbkę oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krotoszynie, właściwego ze względu na siedzibę właściciela sklepu oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wadowicach, właściwego z uwagi na przekazane dane producenta. Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu, przygotował i przesłał do Wielkopolskiego Państwowego Inspektora Sanitarnego powiadomienie RASFF nr 2022.01 z dnia 26 sierpnia 2022 r.

## **5. Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.**

W 2022 r. na terenie powiatu gostyńskiego działało 8 wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Działalność w tych zakładach prowadzona była w oparciu o Instrukcje Dobrych Praktyk Produkcyjnych (GMP). System HACCP wdrożono w 1 zakładzie, natomiast certyfikaty systemu Food Packaging and Other Packaging Materials (BRC/IoP) posiadają 3 zakłady. Ponadto w ewidencji znajdowało się 5 hurtowni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz 19 sklepów prowadzących obrót materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W trakcie roku przeprowadzono kontrole w 2 wytwórniach tj. wytwórni opakowań kartonowych oraz z tworzyw sztucznych, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości. W ramach sprawowanego nadzoru w 1 z obiektów obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością do badań laboratoryjnych pobrano 3 próbki wyrobów z tworzyw sztucznych, w zakresie migracji globalnej oraz oceny organoleptycznej. W wyniku badań, próbek nie zakwestionowano.

## 7. System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach RASFF



RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed of the European Union) to europejski system szybkiego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych, obowiązujący we wszystkich krajach Unii Europejskiej, którego zasady funkcjonowania zostały zawarte

w Rozporządzeniu (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002r. ustanawiającym ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującym Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającym procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności.

W Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Gostyniu działa zespół ds. zbierania i przekazywania informacji oraz zespół dokonujący wstępnej oceny ryzyka.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu w 2022 roku podejmował natychmiastowe działania po otrzymaniu w systemie RASFF powiadomień dotyczących:

- suplementów diety (1 powiadomienie),
- środków spożywczych (16 powiadomień),
- materiałów do kontaktu z żywnością (6 powiadomień).

Powiadomienia RASFF, o których mowa, związane były między innymi z następującymi zagrożeniami:

- obecnością włókna bambusowego oraz melaminy w misce/salaterce,
- przekroczeniem migracji specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych (PAA), przekroczeniem najwyższego dopuszczalnego poziomu migracji 4,4' diaminofenylometanu (4,4'MDA), aniliny, stwierdzeniem migracji ołowiu i kadmu, w wyrobach przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- wykryciem bakterii Salmonella Enteritidis, Salmonella spp., Listeria monocytogenes w produktach mięsnych,

- stwierdzeniem ciał obcych w wyrobach,
- wykryciem tlenu etylenu w środkach spożywczych,
- przekroczeniem najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydów ometoatu w owocach, przekroczeniem zawartości Ochratoksyny A w produkcie spożywczym,
- przekroczeniem najwyższego dopuszczalnego poziomu estrów glicydowych kwasów tłuszczowych wyrażonych jako glicyd w suplemencie diety.

W wyniku przeprowadzonych działań, produkty kwestionowane były wycofane z obrotu przez podmioty je wprowadzające.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu, przesłał do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora powiadomienie RASFF nr 2022.1 z dnia 26 sierpnia 2022r. po otrzymaniu wyniku badań „Płatków żytnich”, w których stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu (NDP) akryloamidu na poziomie  $925 \pm 212 \mu\text{g}/\text{kg}$ .

## 8. Ocena sposobu żywienia



Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu w roku 2022 nadzorował 71 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego. Skontrolowanych zostało 20 obiektów, a w trakcie kontroli w 3 blokach żywienia w szpitalach, w 1 domu pomocy społecznej, w 1 stołówce szkolnej oraz w 6 stołówkach przedszkolnych dokonano oceny sposobu żywienia.

W jednostkach systemu oświaty jadłospisy zostały ocenione pod kątem zgodności z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r., poz. 1154), z zastosowaniem list wspomagających ocenę żywienia pod kątem spełnienia wymagań zawartych w w/w rozporządzeniu.

Przeanalizowano 1 jadłospis w stołówce szkolnej w którym nie stwierdzono w nim nieprawidłowości oraz 6 jadłospisów w przedszkolach, z których 5 zostało ocenionych jako prawidłowe. Natomiast 1 jadłospis w stołówce przedszkolnej nie spełniał wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków



spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r., poz. 1154).

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- potraw smażonych, które podawane były 4 razy w tygodniu,
- porcji ryb lub przetworów rybnych podawanych 1 raz na 2 tygodnie,
- mleka lub przetworów mlecznych, które nie były podawane w co najmniej dwóch porcjach każdego dnia.

Dyrektor przedszkola zobowiązał się do dostosowania jadłospisu do obowiązujących zaleceń i przepisów prawa.

Oceniane jadłospisy zawierały wymagany przepisami prawa wykaz składników potraw wraz ze wyszczególnionymi składnikami alergennymi bądź powodującymi reakcje nietolerancji pokarmowych.

Ocenę sposobu żywienia w szpitalach przeprowadzono z wykorzystaniem arkusza oceny dekadowej jadłospisów, według Programu oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej na podstawie jadłospisów/posiłków, opracowanego przez Instytut Żywności i Żywienia. W wyniku przeprowadzonych ocen 1 jadłospis uznany został jako zadowalający, zalecono, aby podczas planowania jadłospisów uwzględnić większą ilość białka pełnowartościowego strączkowego w głównych posiłkach, zwiększyć ilość mleka i przetworów mlecznych, zwiększyć ilość roślin strączkowych suchych. Natomiast w 2 pozostałych szpitalach oceniane jadłospisy otrzymały ocenę pozytywną, jednakże w trakcie kontroli stwierdzono, iż wykaz składników podawanych potraw był niekompletny, nie był aktualizowany na bieżąco o dania wprowadzone do jadłospisu.

W domu pomocy społecznej dokonano oceny teoretycznej zestawień dekadowych. W placówce mieszkańcy żywieni byli w oparciu o specjalistyczne diety. Zaplanowane posiłki były urozmaicone, w składzie zawierały produkty będące źródłem białka roślinnego i zwierzęcego, tłuszczów i węglowodanów. Podawano pieczywo z pełnego przemiału oraz płatki zbożowe nieprzetworzone (owsiane). W posiłkach obiadowych źródło węglowodanów urozmaicono w postaci produktów tj. ziemniaki, makarony, kluski, ryż. W każdym posiłku obiadowym uwzględniono również warzywa. W jadłospisie zawarte były produkty mleczne oraz ryby, jednak zalecono, aby w posiłkach tj. śniadanie, kolacja uwzględnione były większe ilości warzyw i owoców w formie surowej oraz aby podawać potrawy zawierające nasiona roślin strączkowych.

W zakładzie dostępny był wykaz składników podawanych potraw, wraz ze wskazanymi alergenami i składnikami powodującymi nietolerancje.

## 9. Podsumowanie

1. Jakość zdrowotna produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności utrzymuje się na dobrym poziomie. Świadczy o tym niski odsetek prób kwestionowanych oraz brak zatruć pokarmowych. W nielicznych przypadkach próbki zakwestionowane zostały ze względu na błędy w oznakowaniu.
2. W roku 2022r. prowadzono ścisłą współpracę z takimi instytucjami jak: Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Gostyniu, Komenda Powiatowa Policji w Gostyniu, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa Oddział w Gostyniu oraz Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu Delegatura w Lesznie. Przeprowadzanie wspólnych kontroli, przyczyniało się do kompleksowego nadzoru nad zakładami żywnościowymi, a tym samym zwiększało poziom bezpieczeństwa żywności.
3. W zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego w większości przypadków podawane posiłki są zgodne z zasadami racjonalnego żywienia. W przypadku stwierdzenia niezgodności osobom odpowiedzialnym za żywienie w tych placówkach przekazywano stosowne zalecenia.

# DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA



## 1. Informacje wstępne

Działania w zakresie promocji zdrowia, podejmowane w 2022 roku przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Gostyniu, wynikały z zapisów ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i uwzględniały aktualne potrzeby zdrowotne środowiska lokalnego oraz sytuację epidemiologiczną powiatu gostyńskiego.

Po zakończonej pandemii dominujące problemy zdrowotne społeczeństwa, problemy środowiska szkolnego skłaniały do realizacji długofalowych programów edukacyjnych, akcji specjalnych i innych działań.

W roku 2022 realizowano i koordynowano działania w zakresie następujących zagadnień:

- promowania zdrowego stylu życia – prawidłowe odżywianie i aktywność fizyczna,
- profilaktyki chorób zakaźnych,
- profilaktyki uzależnień,
- profilaktyki w zakresie chorób nowotworowych,
- profilaktyki w zakresie HIV/AIDS.

## 2. Realizacja działań profilaktyczno - edukacyjnych:

### 2.1. Profilaktyka nadwagi i otyłości



Program „Trzymaj Formę!” - ogólnopolski program edukacyjny w roku szkolnym 2021/2022 został odwołany w związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju oraz zamknięcie placówek szkolnych.

## 2.2. Światowy Dzień Zdrowia



**Światowy Dzień Zdrowia – 7 kwietnia 2022r.** W 2022 roku hasło „Nasza planeta, nasze zdrowie”. Światowa Organizacja Zdrowia pragnie skupić uwagę wszystkich ludzi na działaniach niezbędnych do utrzymania zdrowia

ich oraz planety, a także wspierać ruch na rzecz tworzenia społeczności skupionych na dążeniu do poprawy swojego zdrowia. Szacuje się, że każdego roku ponad 13 milionów zgonów na całym świecie jest spowodowanych czynnikami środowiskowymi, których można uniknąć. Jest to także związane z kryzysem klimatycznym, który jest największym zagrożeniem dla zdrowia ludzkości. Kryzys klimatyczny to także kryzys zdrowotny. Pandemia COVID-19 pokazała nam uzdrawiającą moc nauki, uwydatniła również nierówności w naszym świecie. Pandemia ujawniła słabości we wszystkich obszarach społeczeństwa i podkreśliła pilną potrzebę stworzenia zrównoważonych „społeczeństw dobrobytu”, zaangażowanych w osiągnięcie zdrowia teraz i dla przyszłych pokoleń bez naruszania zasad ekologicznych.

Najważniejsze informacje na temat Światowego Dnia Zdrowia 2022r. przekazano do placówek oświatowych, umieszczono na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Gostyniu oraz na profilu społecznościowym Facebook.

## 2.3. Profilaktyka uzależnień

### 2.3.1. Profilaktyka palenia tytoniu

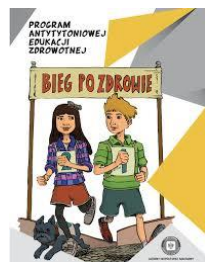


Do głównych zadań priorytetowych pionu promocji zdrowia Państwowej Inspekcji Sanitarnej zaliczane są programy promujące profilaktykę tytoniową. Głównym celem podejmowanych działań jest zwiększenie wśród młodzieży świadomości zagrożeń zdrowotnych wynikających z palenia tytoniu oraz wyrobów elektronicznych.

Promowanie życia wolnego od dymu tytoniowego realizowano poprzez programy antytytoniowe:



„Czyste powietrze wokół nas” - program przedszkolnej edukacji antynikotynowej z udziałem rodziców i opiekunów mający na celu podniesienie ich wiedzy w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. W roku szkolnym 2021/2022 realizacja programu odbywała się w 16 placówkach, w tym: w 7 przedszkolach oraz 9 oddziałach przedszkolnych funkcjonujących przy szkołach. Edukacją objęto 485 przedszkolaków i ich rodziców.



„Bieg po zdrowie” – w roku szkolnym 2021/2022 trwała kolejna edycja programu antytytoniowej edukacji zdrowotnej dla uczniów klas IV szkół podstawowych oraz ich rodziców i opiekunów. Głównym celem programu jest zwiększenie wiedzy uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów. W programie uczestniczyło 12 szkół podstawowych. Edukacją objęto 386 uczniów klas IV szkół podstawowych.

W ramach działań profilaktyki tytoniowej w 2022 roku na terenie powiatu gostyńskiego obchodzony jest również **Światowy Dzień bez Tytoniu** oraz **Światowy Dzień Rzucania Palenia**. Większość placówek oświatowych bierze udział w obchodach.

**Światowy Dzień bez Tytoniu** obchodzony jest 31 maja każdego roku. Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Gostyniu uczestniczyła w imprezie edukacyjno-zdrowotnej organizowanej przez Ośrodek Sportu i Rekreacji w Gostyniu.

W ramach imprezy uczestnicy mieli możliwość pomiaru tlenku węgla w wydychanym powietrzu przy pomocy smokolyzera.



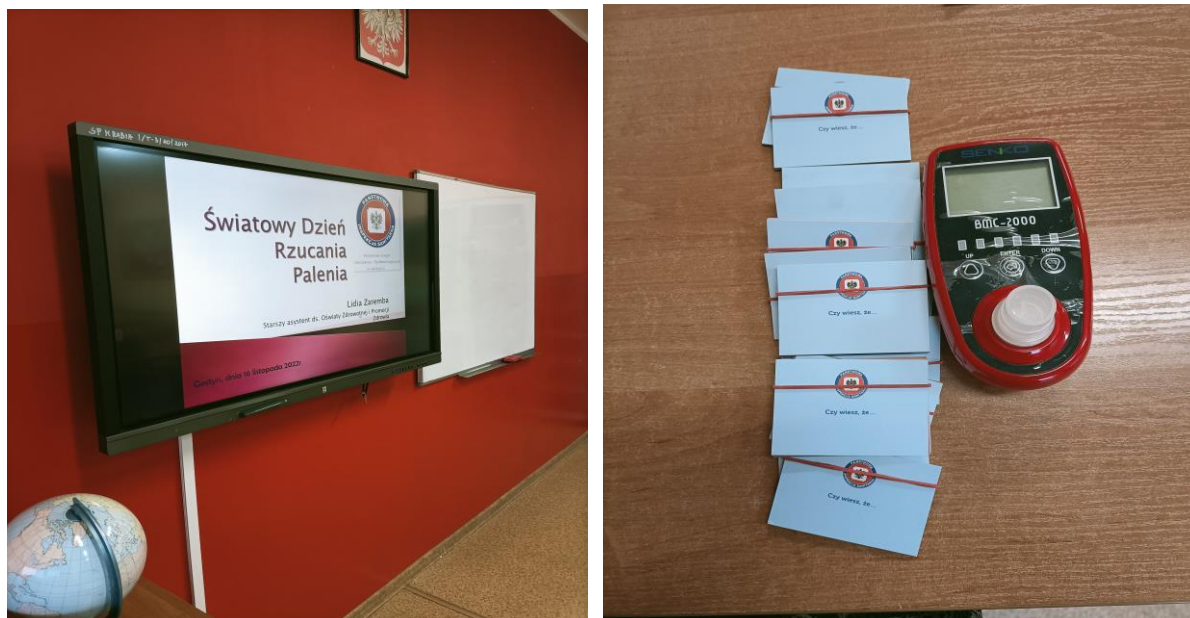
*Zdjęcie 1. Festyn OSIR „Sportowy Dzień Dziecka” (fot. PSSE w Gostyniu)*

**Światowy Dzień Rzucania Palenia** w 2022 roku realizowany był w postaci prelekcji dla dzieci szkół podstawowych. W prelekcjach uczestniczyło 62 uczniów z trzech szkół podstawowych. Ponadto uczniowie otrzymali ulotki oraz mieli możliwość badania poziomu tlenku węgla w wydychanym powietrzu przy użyciu smokolyzera.

Wszystkie ważne informacje nt. obchodzonych świąt umieszczane były na stacijnym profilu społecznościowym Facebook.

Również w 2022 roku zorganizowano szkolenie **Młodzieżowych Liderów Zdrowia kontra Tytoń**. Szkolenie odbyło się w Szkole Podstawowej im. Józefa Zwierzyckiego w Krobi.

Wzięło w nim udział łącznie 17 uczniów przedstawicielei 6, 7 i 8 klas. Uczestnicy mieli możliwość wysłuchania wykładu oraz wzięcia udziału w warsztatach edukacyjnych dotyczących profilaktyki palenia tytoniu.



Zdjęcie 2. Światowy Dzień Rzucania Palenia (fot. PSSE w Gostyniu).

### 2.3.2. „ARS, czyli jak dbać o miłość?

Zadaniem programu jest edukacja i ograniczanie skutków zdrowotnych substancji psychoaktywnych wśród uczniów szkół ponadpodstawowych. W roku szkolnym 2021/2022 na terenie powiatu gostyńskiego w programie uczestniczyły trzy szkoły ponadpodstawowe. Łącznie udział wzięło 622 uczniów.

### 2.3.3. Zapobieganie zażywaniu środków zastępczych – dopalaczy



Na terenie powiatu gostyńskiego w 2022 roku podejmowano szereg działań zmierzających do uświadomienia młodym ludziom o niebezpieczeństwach związanych z zażywaniem dopalaczy oraz dostarczenia im podstawowych informacji na ich temat. Przeprowadzono 3 prelekcje dla 290 uczniów związane bezpośrednio z zagrożeniami zażywania dopalaczy.

Ponadto we współpracy z pracownikiem Oddziału

Higieny Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Gostyniu uczestniczono w „Światowym Dniu Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy” w firmie Kaczmarek Malewo, gdzie podczas prezentacji omówiono tematykę zagrożeń jakie wynikają z zażywania środków zastępczych – „dopalaczy”.

#### 2.4. Profilaktyka chorób zakaźnych



W 2022 roku w Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Gostyniu podejmowała działania mające na celu zapobieganie zachorowaniom na choroby zakaźne poprzez: przestrzeganie zasad zdrowego stylu życia, czynności higieniczne i szczepienia ochronne, a także edukację społeczeństwa w zakresie dróg szerzenia się chorób zakaźnych i zakażeń. W ramach profilaktyki chorób zakaźnych realizowano

zagadnienia dotyczące problematyki zakażeń wirusem HIV, wirusem HCV, wszawicy, chorób przenoszonych przez kleszcze, jak również kontynuowano przedsięwzięcia w zakresie profilaktyki grypy oraz Covid-19. Ponadto w I kwartale 2022r. podejmowano działania na rzecz walki z COVID 19 .



Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Gostyniu organizowała, koordynowała i realizowała różnorodne działania informacyjno – edukacyjne w celu zapobiegania zakażeniom HIV, zgodnie z założeniami **Krajowego Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV.**

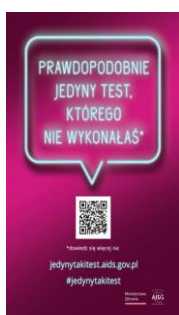
Celem prowadzonych działań jest upowszechnienie podstawowych informacji na temat HIV/AIDS oraz edukacja społeczeństwa zmierzająca do zmniejszenia liczby zakażeń wirusem HIV. W ramach programu Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Gostyniu zrealizowała następujące przedsięwzięcia:

- „**Bezpieczne Walentynki 2022**”, podobnie jak w latach ubiegłych obchodzone były na terenie powiatu gostyńskiego we wszystkich szkołach ponadpodstawowych. Ze względu na trwającą pandemię działania odbywały się za pośrednictwem internetu. Przygotowano informację na stronę internetową Powiatowej Stacji Sanitarno –



Epidemiologicznej w Gostyniu.

- **Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra HIV**, ich celem jest przeszkolenie grupy młodzieży z zakresu profilaktyki HIV/AIDS. Wyposażeni w wiedzę uczniowie przekazują wiedzę o HIV/AIDS wśród rówieśników poprzez „edukację rówieśniczą”. Projekt zrealizowano w Zespole Szkół Rolniczych w Grabonogu - przeszkolono 35 uczniów;



- **#jedynytakitest** to kampania społeczna przygotowana przez Krajowe Centrum ds. AIDS, a realizowana przez Państwową Inspekcję Sanitarną, której celem jest popularyzacja wczesnej diagnostyki w kierunku HIV. Kampania trwała od 16 listopada 2022r. do 2 grudnia 2022r., ze szczególnym uwzględnieniem Europejskiego Tygodnia Testowania w kierunku HIV w dniach 21-28 listopada 2022r. oraz Światowego Dnia AIDS w dniu 1 grudnia 2022r. Umieszczono informację o kampanii na profilu społecznościowym Facebook oraz rozesłano informacje do wszystkich szkół ponadpodstawowych w powiecie gostyńskim z prośbą o włączenie się do kampanii.
- **Światowy Dzień AIDS** w 2022 roku obchodzony był również we wszystkich szkołach ponadpodstawowych na terenie powiatu gostyńskiego. Ponadto przeprowadzono jedną prelekcję dla 50 uczniów. Dodatkowo umieszczono informację o Dniu na profilach społecznościowych Facebook i Twitter Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gostyniu,





Zdjęcie 3. Światowy Dzień AIDS w ZSOiZ w Pogorzeli (fot. PSSE w Gostyniu).

- **Konkurs „Nie daj szansy AIDS”** na fotografię skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, która będzie propagowała wiedzę o profilaktyki zakażeń HIV i chorób przenoszonych drogą płciową. W konkursie udział wzięło 4 uczniów z 1 szkoły ponadpodstawowej. Fotografia reprezentująca powiat gostyński zdobyła trzecie miejsce w etapie wojewódzkim.



Zdjęcie 4. Praca konkursowa uczennicy ZSS w Brzeziu – III miejsce w województwie (fot. ZSS w Brzeziu)

Prowadzono również szereg działań mających na celu edukację mieszkańców powiatu gostyńskiego w zakresie **wszawicy i grypy**. Ukazywały się w tym celu informacje na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gostyniu, a także na profilach społecznościowych Facebook i Twitter.

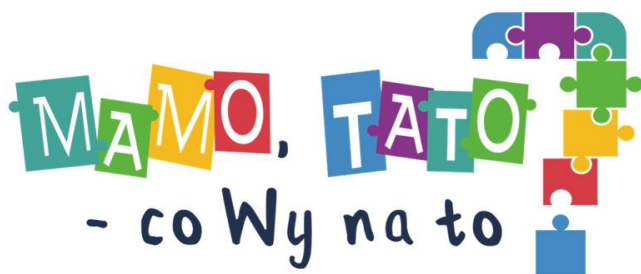
## 2.5. Profilaktyka chorób nowotworowych



**„Wybierz życie – Pierwszy krok”** to program edukacyjny obejmujący tematykę profilaktyki raka szyjki macicy. Głównym celem jest zmniejszenie występowania i umieralności na raka

szyjki macicy. Działaniami objęci byli uczniowie szkół ponadpodstawowych. Na terenie powiatu gostyńskiego w programie uczestniczyły 2 szkoły ponadpodstawowe, łącznie 260 uczniów.

## 2.6. Profilaktyka zdrowia i zdrowego stylu życia



**„Mamo, Tato – co Wy na to?”** to program edukacyjny opracowany przez pracowników Oddziału Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu dla rodziców i dzieci w wieku przedszkolnym (5-6-letnich).

Cele programu to:

1. Podniesienie poziomu wiedzy rodziców i opiekunów na temat wybranych elementów rozwoju emocjonalnego, psychicznego i społecznego dzieci 5-6 letnich.
2. Uwrażliwienie rodziców na ich kluczową rolę w rozwoju własnego dziecka.
3. Ukształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych wśród dzieci 5-6 letnich, ich rodziców i opiekunów.
4. Uświadczenie rodzicom i opiekunom ich roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotnych u dzieci.
5. Przekonanie rodziców i opiekunów o słuszności podejmowanych działań profilaktycznych w domu i w środowisku przedszkolnym, które służą poprawie oraz

umacnianiu właściwych zachowań sprzyjających zdrowiu fizycznemu, psychicznemu, jak i społecznemu.

6. Zachęcenie do wspólnego spędzenia czasu rodziców z dziećmi w trakcie rozwiązywania zadań.

W roku szkolnym 2021/2022 na terenie powiatu gostyńskiego program realizowany był w 6 przedszkolach i 11 oddziałach przedszkolnych. Liczba dzieci uczestniczących w programie to 569 przedszkolaków.

### „Skąd się biorą produkty ekologiczne”



Ogólnopolski Program skierowany jest do dzieci w wieku 5-6 lat, uczęszczających do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Głównym jego celem jest wzrost poziomu wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie

właściwych nawyków żywieniowych i higienicznych od najmłodszych lat.

W roku szkolnym 2021/2022 na terenie powiatu gostyńskiego program realizowany był w 16 przedszkolach. Liczba dzieci uczestniczących w programie to 555 przedszkolaków.

W 2022 roku Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Poznaniu zorganizowała **konkurs** dla przedszkolaków pod tytułem „**EKO jest lepsze**”. Przedmiotem konkursu było grupowe przygotowanie plastycznej pracy przestrzennej na temat gospodarstwa ekologicznego i produktów ekologicznych. Pierwsze miejsce w województwie zajęły dzieci z oddziału przedszkolnego ze Szkoły Podstawowej Filialnej w Sułkowicach przy Szkole Podstawowej im. Ziemi Biskupiańskiej w Starej Krobi.



Zdjęcie 5. Praca konkursowa dzieci z oddziału przedszkolnego Szkoła Podstawowa Filialnej w Sułkowicach przy Szkole Podstawowej im. Ziemi Biskupiańskiej w Starej Krobi – I miejsce w województwie (fot. PSSE w Gostyniu).

Ponadto w ramach współpracy z jedną z placówek oświatowych przeprowadzono prelekcję dla uczniów nt. zaburzeń odżywiania (**bulimia i anoreksja**). Prelekcje cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Uczestniczyło w nich ok. 200 osób z klas 6,7 i 8 szkoły podstawowej.

## 2.7. Profilaktyka chorób odzwierzęcych i pasożytniczych



Wojewódzki projekt edukacyjny „Mały kleszcz – duży problem” Celem projektu edukacyjnego „Mały kleszcz – duży problem”, realizowanego na terenie woj. wielkopolskiego od 2018 roku, jest wzrost poziomu wiedzy społeczeństwa na temat kleszczy, związanych nimi zagrożeń oraz profilaktyki chorób odkleszczowych. Podczas Projektu przeprowadzono szkolenie dla szkolnych koordynatorów zdrowia.

## 2.8. Działania promocyjne

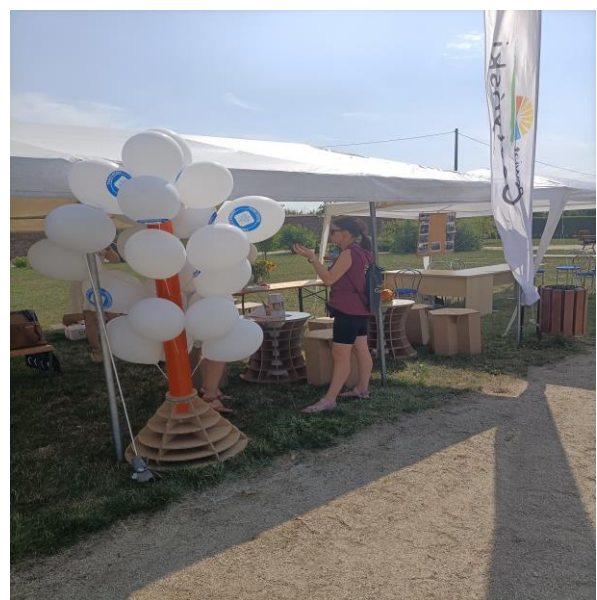
W roku 2022 pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Gostyniu uczestniczyli w:

- Festynie zorganizowanym przez Ośrodek Sportu i Rekreacji pn. „Sportowy Dzień Dziecka”. Podczas imprezy zorganizowano wiele działań informacyjno – edukacyjnych.



Zdjęcie 6 i 7. Stoisko informacyjno-edukacyjne PSSE w Gostyniu na festynie „Bądź bezpieczny w wakacje”  
(fot. PSSE w Gostyniu).

- „Dożynkach Powiatowych” zorganizowanych przez Starostwo Powiatowe w Gostyniu. Zorganizowano stoisko informacyjno – edukacyjne, na którym uczestnicy imprezy mogli zapoznać się z m.in.: sposobami wyjmowania kleszczy, oznaczeniem ph w wodzie, metodą prawidłowego mycia zębów. Dodatkowo uczestnicy otrzymali gadżety z logo Inspekcji Sanitarnej (balony, plan lekcji, długopisy). Stoisko cieszyło się dużym zainteresowaniem.



Zdjęcia 8,9,10,11. Stoisko informacyjno -edukacyjne PSSE w Gostyniu podczas „Dożynek Powiatowych 2022”  
(fot. PSSE w Gostyniu).

### 3. Podsumowanie

- W 2022 roku realizowano programy edukacyjne o zasięgu krajowym i wojewódzkim. Podjęte zadania zmierzały do ochrony i umacniania zdrowia i skierowane były do różnych grup odbiorców: do dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, ich rodziców i opiekunów, młodzieży ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, ich rodziców i opiekunów oraz ogółu społeczeństwa.

- Wszystkie programy oraz akcje edukacyjne realizowane były w oparciu o wytyczne Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Poznaniu oraz wynikały z potrzeb środowiska lokalnego. Były one realizowane przy szerokiej współpracy wielu instytucji.
- W 2022 roku Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Gostyniu utworzyła swoje profile społecznościowe na Facebooku oraz Twiterze gdzie umieszczane są najważniejsze informacje z zakresu działania Inspekcji.
- W placówkach nauczania i wychowania na terenie powiatu gostyńskiego przeprowadzono łącznie 28 wizytacji działalności oświatowo - zdrowotnej i promocji zdrowia. Podczas wizytacji dokonano 31 ocen realizacji programów profilaktycznych.



# ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY



Oddział Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarnej i Epidemiologicznej w Gostyniu w roku 2022 sprawował zapobiegawczy nadzór sanitarny na terenie powiatu gostyńskiego. W ramach wykonywanych zadań sprawowano nadzór nad warunkami higieny środowiska, higieny pracy, higieny nauczania i wychowania warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia oraz warunkami higieniczno-sanitarnymi udzielania świadczeń zdrowotnych. Działania podejmowano na etapie planowania, projektowania i dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych, zgodnie z zakresem określonym w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zadania wykonywano współdziałając w postępowaniu administracyjnym prowadzonym w sprawach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w sprawach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, czy współdziałając w innym postępowaniu prowadzonym przez organ administracji architektoniczno-budowlanej. Ponadto realizowano zadania wynikające z przepisów ustawy Prawo budowlane, Prawo ochrony środowiska, o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a także wynikające z rozporządzeń wykonawczych do tych ustaw. Stanowiska zajmowano na podstawie dokonanej oceny warunków sanitarnych i zdrowotnych. Poprzez takie działanie sprawowano nadzór zapobiegawczy nad stanem sanitarnym terenu objętego kontrolą. Celem nadzoru była ochrona zdrowia ludzi przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu chorób.

W 2022 roku, w ramach działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w powiecie gostyńskim, w dziedzinie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, zajęto m.in.:

- 12 opinii sanitarnych w sprawach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
- 46 opinii sanitarnych w sprawach dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- 9 opinii sanitarnych w sprawach środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia,
- 7 opinii sanitarnych w sprawach dokumentacji projektowej,
- 39 stanowisk w sprawach dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych,

➤ 66 stanowiska w sprawach niewymienionych powyżej.

Realizując zadania w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przeprowadzono 40 kontroli obiektów budowlanych. Pion zapobiegawczego nadzoru sanitarnego odstąpił od przeprowadzenia czynności kontrolnych i tym samym od zajęcia stanowiska w zakresie przystąpienia do użytkowania obiektów budowlanych w oparciu o art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane traktując jako niezgłoszenie sprzeciwu i uwag w ilości 35 zawiadomień.

W 2022 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego rozpoznał 179 wniosków zajmując odpowiednie stanowisko.

## ZAKOŃCZENIE



Trwający nadal na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan epidemii spowodował, iż również w I kwartale 2022 roku czynności kontrolne z zakresu bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zostały zminimalizowane i praca wszystkich komórek organizacyjnych była skupiona na sprawach związanych bezpośrednio z zapobieganiem rozprzestrzeniania chorób zakaźnych, w tym wirusa SARS-CoV-2.

Wykonywanie czynności kontrolnych na obszarze działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gostyniu wznowiono w II kwartale 2022r. po zakończeniu stanu epidemii.

Na terenie powiatu gostyńskiego, w obszarach nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną, nie odnotowano istotnych zmian w stosunku do lat poprzednich.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi spełnia normy ustanowione przepisami i nie stanowi zagrożenia dla zdrowia. Przedsiębiorstwa wodociągowe ściśle współpracują z Państwową Inspekcją Sanitarną w zakresie kontroli wewnętrznej jakości produkowanej wody przeznaczonej do spożycia.

W zakresie bezpieczeństwa żywności współpracowano z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Gostyniu, a także z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gostyniu, w szczególności przeprowadzając wspólne kontrole podmiotów gospodarczych zajmujących się produkcją lub obrotem żywności i rolników prowadzących działalność w zakresie produkcji pierwotnej i dostaw bezpośrednich.

Programy oświatowo - zdrowotne na terenie powiatu gostyńskiego realizowane były we współpracy z dyrektorami szkół, przedszkoli, przedstawicielami samorządów oraz innych instytucji, towarzystw i z dużym zaangażowaniem uczniów i młodzieży.

Działalność kontrolno - represyjna na terenie powiatu gostyńskiego w 2022 roku przedstawiała się następująco:

- liczba przeprowadzonych kontroli - 4224
- liczba wydanych decyzji administracyjnych na wykonanie obowiązków - 489
- liczba wydanych opinii sanitarnych - 125
- liczba pobranych próbek - 501
- liczba nałożonych mandatów - 17
- kwota mandatów - 6200 PLN
- liczba kar pieniężnych - 4
- kwota kar pieniężnych - 17200 PLN.